
דוח תקופתי לשנת 2015

דוח תקופתי לשנת 2015

תיאור עסקי החברה	פרק 1
דוח הדירקטוריון	פרק 2
דוחות כספיים	פרק 3
פרטים נוספים על החברה	פרק 4

חברי הדירקטוריון

דוד בלומברג - יו"ר הדירקטוריון

רון אגסי

שלמה פוקס

מאיר יעקובסון – דירקטור חיצוני (החל כהונתו ביום 25.1.2015)

ליאור עמית – דירקטור חיצוני (החל כהונתו ביום 1.1.2016)

Michele Pignotti

Dr. Gerad Uwe Baden

Nicolas Delzant (סיים כהונתו ביום 31.1.2016)

יעל אונגר - דירקטור חיצוני (סיימה כהונתה ביום 31.12.2015)

עמוס ירון - דירקטור חיצוני (סיים כהונתו ביום 24.1.2015)

פרק 1

תיאור עסקי החברה

תיאור עסקי החברה

- דו"ח זה ערוך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח - 1988 ובהתאם לחוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ("המפקח") מיום 20 בינואר 2014 בנושא עדכון הוראות בדוח התקופתי של חברות ביטוח.
- פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד של הדו"ח התקופתי ויש לקרוא את הדו"ח התקופתי כולו כמקשה אחת.
- פרק זה בדו"ח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה"; "החברה סבורה"; "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדו"ח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.
- הסכומים הנקובים בדו"ח זה למועדים ולתקופות עד לסוף שנת 2003 הינם בסכומים מתואמים ואילו הסכומים למועדים ולתקופות שלאחר מכן הינם בסכומים מדווחים.
- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדו"ח זה לגבי מוצרי הביטוח הינו תיאור תמציתי לצרכי הדו"ח בלבד, וכי תנאי מוצרי הביטוח המחייבים הם רק אלה המפורטים בחוזי הביטוח (פוליסות). בהתאם לכך, התיאור המובא בדו"ח זה לא ישמש לצרכי פרשנות חוזי הביטוח ולא יהווה מקור להסתמכות כלשהי לגבי תנאי הביטוח.

תוכן עניינים

לפרק - תיאור עסקי החברה

הנושא

1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
 - 1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
 - 1.2 תחומי פעילות החברה
 - 1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
 - 1.4 חלוקת דיבידנדים
 - 1.5 מעבר משרדים
 - 1.6 שינויים מהותיים בעסקי החברה בתקופת הדוח
2. חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות
 - 2.1 מוצרים ושירותים
 - 2.2 תחרות
 - 2.3 לקוחות
3. חלק ג' – מידע נוסף אודות ענפים שלא נכללו בתחומי הפעילות
4. חלק ד' – מידע נוסף ברמת כלל החברה
 - 4.1 מגבלות ופיקוח על פעילות החברה
 - 4.2 חסמי כניסה ויציאה
 - 4.3 גורמי ההצלחה הקריטיים
 - 4.4 השקעות
 - 4.5 ביטוח משנה
 - 4.6 הון אנושי
 - 4.7 שיווק והפצה
 - 4.8 ספקים ונותני שירותים
 - 4.9 רכוש קבוע
 - 4.10 עונתיות
 - 4.11 נכסים לא מוחשיים
 - 4.12 גורמי סיכון
 - 4.13 הסכמים מהותיים ושיתופי פעולה

5. חלק ה' – משטר תאגידי

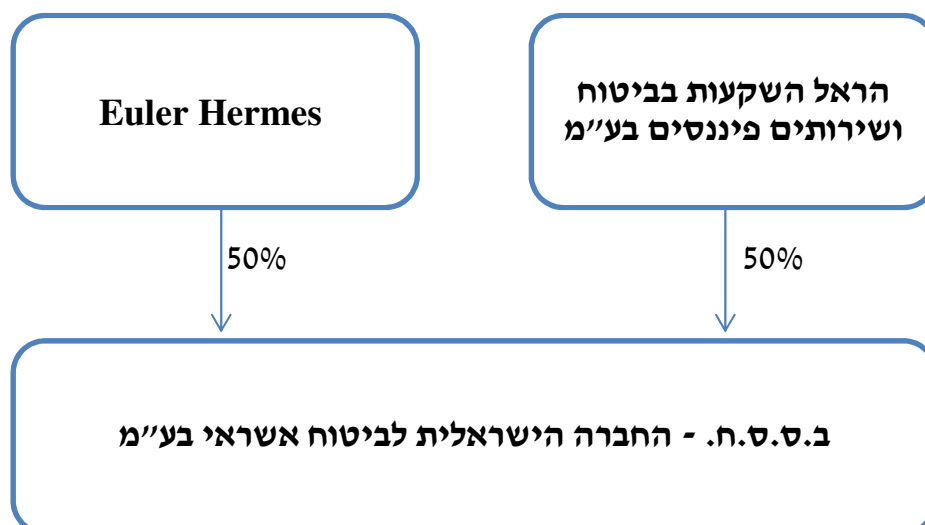
- 5.1. דירקטורים חיצוניים
- 5.2. מבקר פנים
- 5.3. רואה חשבון מבקר
- 5.4. היערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II
- 5.5. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

ב.ס.ס.ח. החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ**תיאור עסקי התאגיד****1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה****1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה****1.1.1. התאגדות החברה וצורת התאגדות**

החברה התאגדה ביום 14 בפברואר 1999, כחברה ציבורית לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983. החברה הוקמה כחברה ממשלתית הכפופה להוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות"). הקמת החברה נעשתה כחלק מהליך הפרטה, במסגרתו הועברה לחברה פעילות בתחום ביטוח עסקאות סחר חוץ לטווח קצר (עד שנה) בתוקף החל מ-1 בינואר 2001, שפוצלה מהחברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "החברה לסיכוני סחר חוץ"). בשנת 2006 החברה הפכה לפרטית לאחר השלמת הצעת רכש למניותיה מהציבור.

1.1.2. תרשים מבנה אחזקות

בעלי המניות בחברה הינם: הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"), ו-Euler Hermes (להלן: "Euler Hermes"), שהינה חלק מקבוצת ביטוח האשראי הגדולה בעולם. קבוצת Euler Hermes הינה חלק מקבוצת Allianz – מחברות הביטוח והפיננסיים הגדולות בעולם. כל אחד מבעלי המניות כאמור מחזיק 50% מהון המניות המונפק של החברה.

1.2. תחומי פעילות החברה

החברה הנה חברת ביטוח הפועלת בתחום ביטוח האשראי וסיכוני סחר חוץ ובתחום מתן ערבויות^{1 2}. בביטוח סיכוני סחר חוץ החברה מספקת ביטוח לספק בפני אי תשלום של הקונה כתוצאה מקושי כלכלי, הנחלק לשני סוגים של סיכונים: סיכונים מסחריים וסיכונים פוליטיים. בביטוח אשראי בשוק המקומי, החברה מספקת ביטוח בפני סיכונים מסחריים בלבד.

1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

בשנת 2014 ו 2015 לא היו השקעות בהונה של החברה ולא בוצעו עסקאות במניותיה.

1.4. חלוקת דיבידנד

לחברה אין מדיניות חלוקת דיבידנדים, אולם חלוקת דיבידנדים כפופה בכל מקרה למגבלות שמטיל הפיקוח מעת לעת על חברות הביטוח.

לעניין חלוקת דיבידנד בשנת הדוח ופרטים נוספים- ראה באור 10(ג) לדוחות הכספיים.

1.5. מעבר משרדים

החברה העתיקה את משרדיה לבניין בבעלות החברה האם הראל חברה לביטוח בע"מ, ברח' החילוון 12 רמת גן. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.13.3 להלן.

1.6. שינויים מהותיים בעסקי החברה בתקופת הדוח

ביום 29 ביוני 2015 פנתה מגה קמעונאות בע"מ (להלן: "מגה") לבית המשפט בבקשה לכנס אסיפת נושים ובהם ספקים, לדיון בתכנית הבראה שהציגה. על אף צעדי הבראה משמעותיים שהפעילה מגה בתקופת ההבראה, נקלעה הרשת לקשיים בקבלת סחורה מספקים שונים וביקשה ביום 17 בינואר 2016 מבית המשפט צו הקפאת הליכים כנגד נושיה השונים. הצו המבוקש ניתן ביום 18 בינואר 2016 ולרשת מונו מטעם בית המשפט 3 נאמנים. לעניין ההשפעה של תוצאותיה של החברה ראה ביאור 1ב' לדוחות הכספיים.

1 היקף הפעילות בתחום מתן הערבות אינו מהותי.
2 החברה בעלת רישיון מבטח המוגבל לעיסוק בענפים אלו בלבד.

2. חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות**תחום פעילות- ביטוח אשראי וסיכונים סחר חוץ****2.1. מוצרים ושירותים**

החברה מציעה למבוטחיה שירותי ביטוח לגבי מכירות בשוק המקומי, עסקאות יצוא, מכירות של ספקים מחו"ל לישראל³, ומכירות באמצעות מחסני משגור וסוכנים. חלק הארי של פעילות החברה הנו בשוק הביטוח בייצוא (מעל מחצית מהפעילות), והיתרה הנה בשוק המקומי.

בביטוח אשראי בשוק המקומי, מספקת החברה ביטוח בפני סיכונים מסחריים בלבד.

שירותי ביטוח האשראי ניתנים ללקוחות הן לגבי עסקאות מכר מישראל לחו"ל והן לגבי עסקאות המבוצעות במדינות שונות בעולם. פוליסות הביטוח ניתנות להרחבה כך שיכללו גם ביטוח לחברות בנות במדינות אחרות וביטוח לעסקאות המבוצעות באמצעות ערוצי שיווק של חברות אחרות (שאינן המבוטח).

ההתקשרות בין החברה למבוטח מורכבת מפוליסת ביטוח בסיסית ומקיפה המגדירה את תנאי הפעילות, גבולות הביטוח, תנאי ההתקשרות הכלליים, רמת ההשתתפות העצמית, חובות המבוטח וכדומה. הפוליסה מהווה את מסגרת ההתקשרות.

בגדרה של פוליסת המסגרת, נותנת החברה, לבקשת המבוטח, מכסות אשראי, בגובה ובתנאים משתנים, לקונים שונים עמם מתקשר המבוטח. תנאי מכסות האשראי נקבעים וניתנים על פי שקלול נתוני הקונה (נתונים כלכליים ועסקיים).

בקביעת התמחור של פוליסת ביטוח אשראי למבוטח, לוקחת החברה בחשבון, בין השאר, את הגורמים הבאים:

(א) תקופת האשראי.

(ב) התחום בו פועל המבוטח.

(ג) ניסיון העבר של החברה עם המבוטח בכל הקשור לתביעות ביטוחיות.

(ד) מידת פיזור הלקוחות של המבוטח, מבחינת מספר הלקוחות ומידת פיזורם בין המדינות השונות.

(ה) גובה חשיפות האשראי של המבוטח.

לא צפויים שינויים מהותיים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים ביחס למוצרים ולשירותים העיקריים שלה ובתמהיל שלהם.

במהלך שנת הדוח לא שיווקה החברה מוצרים חדשים.

2.2. תחרות

למיטב ידיעת החברה, תחום ביטוח האשראי וסיכוני סחר חוץ מתאפיין בתחרות כמפורט להלן:

- (א) כלל ביטוח אשראי בע"מ – מתחרה עיקרית של החברה הפועלת בכל תחומי הפעילות של ביטוח האשראי.
- (ב) פור לה קומרס אקסטריאר (קופאס) -סניף ישראלי של חברה זרה שקיבלה בשנת 2015 רישיון כמבטח זר והיקף פעילותה עד כה אינו משמעותי.
- (ג) חברת ביטוח זרה אחת לפחות הפועלת בישראל בתחום ביטוח אשראי .
- (ד) למיטב ידיעת החברה ובהתאם לדיווחים הכספיים, חלקה של החברה בענף ביטוח האשראי לטווח הקצר (מקומי ויצוא גם יחד) במדידה של פרמיות ברוטו בתשעת החודשים הראשונים של 2015 הינו כ-55%⁴.
- (ה) כמו כן פועלות בישראל מספר חברות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים) אשר במידה מסוימת מהוות תחרות לתחום ביטוח האשראי.
- (ו) החברה פועלת בסביבה תחרותית ערה. כדי להתמודד עם התחרות החברה פועלת במקביל בעניינים הבאים: (1) שיפור מתמיד ברמת השירות למבוטחיה וחיזוק הקשר עימם; (2) כיסוי ביטוחי הולם למדינות וללקוחות; (3) שילוב שירותים נוספים ומגוונים למבוטחים (כגון: ביטוח עלויות ייצור, ביטוח מקדמה, ערבויות ביצוע) ועדכון מקצועי רציף של המבוטחים; (4) שילוב מערכת מידע ידידותית לניהול הפוליסה ולהתאמת רמת הפרמיה ביחס לסיכונים תוך התחשבות במצב התחרות. החברה נהנית מנאמנות גבוהה יחסית מצד לקוחותיה הוותיקים, אשר מרחיבים באמצעות החברה את הכיסוי הביטוחי גם לחברות בנות הפועלות בחו"ל. החברה עוקבת אחר התפתחות חברות פקטורינג חדשות בישראל אשר במידה מסוימת מהוות תחרות לתחום ביטוח האשראי.

2.3. לקוחות

דמי הביטוח של החברה נובעים מחברות שהינן חלק מהמגזר העסקי. החברה אינה מבטחת לקוחות במגזר הציבורי או לקוחות עסקיים קטנים. רוב לקוחות החברה הנם יצואנים ישראלים או חברות בנות שלהם. לקוח מהותי שהכנסותיו היוו כ-18% מהכנסות החברה בשנת 2013, לא חידש את פעילותו עם החברה החל מיום 1 בינואר 2014. מעל 90% מהפרמיה של החברה בשנת הדוח נובעת ממבוטחים ותיקים שנרשמה בגינם פרמיה בשנים שקדמו לשנת הדוח.

⁴ חלקה של החברה באחוזים חושב ביחס למבטחים העוסקים רק בביטוח אשראי לטווח קצר, ללא מבטחים שלגביהם לא ניתן לחלץ את היקף פעילות ביטוח האשראי שלהם מתוך הדיווחים הכספיים וללא חלקה של חברת ביטוח אשראי זרה הפועלת בישראל, שפעילותה בתחום ביטוח האשראי אף היא אינה מפורטת בדיווחים כאמור.

3. חלק ג' - מידע נוסף אודות ענפים שלא נכללו בתחומי הפעילות

נוסף לתוכנית ביטוח האשראי מספקת החברה ערבויות ביצוע מסוגים שונים - לרבות ערבויות מכרז, מקדמה, אספקת ציוד וסחורות ומתן שירותים. פעילות זו של מתן ערבויות מהווה שיעור קטן ולא מהותי מהיקף פעילות החברה. ההחלטה לגבי מתן ערבות, גובהה ותנאיה מתקבלת על סמך פרמטרים כלכליים לאורם נבחן הלקוח וכושר הפירעון שלו.

בדומה לתחום ביטוח האשראי, גם בפעילות ערבויות הביצוע הרווחיות תלויה במידה רבה ביכולת הכספית של הנערב לעמוד בהתחייבותו.

ענף זה אינו רכיב עסקי מהותי.

4. חלק ד' - מידע נוסף ברמת כלל החברה**4.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה**

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים המשפיעים באופן מהותי על כלל פעילות החברה.

4.1.1. פעילות החברה כפופה למספר חוקים שהעיקריים שבהם הם:

- (א) חוק ניירות ערך - לרבות התקנות שהותקנו מכוחו והנחיות רשות ניירות ערך;
- (ב) חוק החברות - לרבות התקנות שהותקנו על פיו;
- (ג) חוק הפיקוח - לרבות התקנות שהותקנו מכוחו והחוזרים שמפרסם המפקח מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח;
- (ד) חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 ("חוק חוזה ביטוח").

4.1.2. בנוסף, פעילות החברה כפופה לחוקים נוספים שהעיקריים שבהם הם:

- (א) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 - לרבות הצווים שפורסמו מכוחו (בעיקר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופות גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001);
- (ב) חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006;
- (ג) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 - המעניק, במקרים המוגדרים בחוק, הגנה לעובד במקרה שהמעביד אינו מעביר את הפרשות לקופת גמל כמשמעה בפקודת מס הכנסה;
- (ד) חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981;
- (ה) חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982;

4.1.3. להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים שפורסמו בשנת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה:

כללי

4.1.3.1. הוראות דין

4.1.3.1.1. ביום 16 בפברואר 2016 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התעש"ו-2016. במסגרת התזכיר מוצע לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, ולקבוע, בין היתר, כי תוקם רשות עצמאית שתקרא "רשות שוק ההון ביטוח וחסכון", אשר תפעל כיחידה עצמאית ונפרדת ששר האוצר יהיה הממונה עליה, ושתפקידיה יהיו שמירה על ענינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים, הבטחת יציבותם וניהולם התקין של הגופים המפוקחים וקידום התחרות ועידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית. כמו כן, מוצע לקבוע, כי הרשות תפקח גם על תאגידי אחזקה מוסדית, השולטים בגופים מוסדיים ואשר שלושים אחוזים מנכסיהם הינם אמצעי שליטה בגופים מוסדיים או מנוהלים באמצעות גופים מוסדיים, וכן כי חלק מן הסמכויות המוקנות לשר האוצר בחוקים האמורים לעיל יוקנו לממונה.

4.1.3.1.2. ביום 25 בינואר 2016 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הגבלות על מינוי וכהונה של בעלי תפקיד מרכזי בגוף מוסדי), התשע"ו-2016, במסגרתה מוצע לקבוע, כי בעל שליטה בגוף מוסדי או קרובו, קרוב של דירקטור בגוף מוסדי וכן מי שהורשע בעבירה מהמנויות בתזכיר, או שנפתחו נגדו הליכים בגין עבירה כאמור, לא ישמש כנושא משרה (למעט דירקטור) בגוף מוסדי או כבעל תפקיד אחר מהסוג שעליו הורה הממונה שלפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או כספי החוסכים באמצעותו) בגוף המוסדי. עוד מוצע לקבוע במסגרת הטיוטה, כי אדם ימלא תפקיד מתפקידיו של בעל תפקיד מרכזי בגוף המוסדי רק אם מונה לתפקיד כדן, וכי לא יפגע אדם בשיקול הדעת העצמאי של בעל תפקיד מרכזי.

4.1.3.1.3. ביום 20 בספטמבר 2015 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ו-2015, אשר מטרתה לאחד ולהחליף את צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופות גמל וחברה המנהלת קופות גמל), התשס"ב-2001 ואת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001, ולקבוע, בין היתר, הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים (שאינו חוזה ביטוח חיים סיכון בלבד ושאינו קופת ביטוח) ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים (שאינו קופת ביטוח) או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם. תחילתו של הצו, לכשיפרסם כמחייב, שישה חודשים מיום פרסומו, והוא יחול גם לעניין חשבונות קיימים וחוזי ביטוח חיים שבתוקף ביום התחילה, למעט הסייגים המפורטים בצו.

4.1.3.1.4. ביום 16 בדצמבר 2014 פורסם תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, אשר מתקן את סעיף 40 לחוק וקובע כי מבטח המבקש להנהיג תכנית ביטוח או לשנות את תנאי הביטוח ימסור למפקח הודעה על כך, 30 ימי עבודה מראש. כמו כן, התיקון מקנה למפקח סמכויות להורות על הפסקת שיווקה של תכנית ביטוח או על שינוי תנאיה (גם לגבי פוליסות שהוצאו על-פי תכנית הביטוח לפני מתן ההוראה) וכן סמכות לקבוע הוראות לעניין דמי הביטוח ותנאי הביטוח. הוראות התיקון חלות גם על כתבי שירות. תחילתו של התיקון ביום 1 בינואר 2015.

בהמשך לכך, ביום 3 בפברואר 2015 פרסם המפקח תיקון לחוזר שעניינו הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל, במסגרתו הותאמו הוראות החוזר לתיקון סעיף 40 לחוק הפיקוח כאמור לעיל. תחילתו של החוזר במועד פרסומו.

4.1.3.2 חוזרים

4.1.3.2.1 ביום 7 בפברואר 2016 פרסם המפקח חוזר שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, אשר מתקן חוזר קודם באותו השם. במסגרת התיקון נקבעו הוראות שונות לעניין מתן הלוואות על-ידי הגוף המוסדי ובהן, לעניין אנליזה בעת מתן הלוואה, הלוואות לדיור, בחינת הצורך בקבלת בטוחה, מתן הלוואות לעמיתים וכן הוראות לעניין הגדלת מגבלת ההשקעה בשותפויות ובתאגידי נדל"ן ל-6%, והחרגת הלוואות בערבות מדינה ממגבלת 3% החלה על היקף השקעות שלא עומדות בתנאים המנויים בחוזר למתן הלוואות, השאלת ניירות ערך והשקעה בנכסי חוב לא סחירים. תחילתן של הוראות החוזר ביום הפרסום.

4.1.3.2.2 ביום 13 בדצמבר 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות, במסגרתו נקבע כי מדיניות ההשקעות שמאשר הדירקטוריון תכלול גם מדיניות העמדת הלוואות מותאמות וכי ועדת השקעות של קופת גמל או ועדת השקעות תלויות תשואה של חברת ביטוח יאשרו מראש כל העמדת הלוואה מותאמת ושינויים בה; כי בגוף מוסדי העונה על התנאים הקבועים בחוזר תמונה גם ועדת משנה לאשראי אשר תפקח על יישום מדיניות הדירקטוריון וועדת השקעות רלוונטית לעניין העמדת אשראי, ותאשר מראש כל העמדת אשראי בסכומים ובשיעורים שקבעה ועדת ההשקעות וכן פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד העוסק מועדת אשראי פנימית, הרכבה, חובותיה ותפקידיה. הוראות החוזר והתיקון לחוזר המאוחד החלו ביום 1 במרץ 2016.

4.1.3.2.3. ביום 7 באוקטובר 2015 פרסם המפקח חוזר, המתקן את חוזר מדיניות תגמול בגופים מוסדיים, בו נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (1) תגמול של דירקטור (כולל יושב ראש דירקטוריון) שאינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי, לא יכלול רכיב משתנה; (2) תגמול של דירקטור, למעט יו"ר הדירקטוריון, ייקבע בהתאם להוראות לעניין תגמול דירקטור חיצוני בגוף מוסדי, לפי חוזר גופים מוסדיים 4-9-2009 ("חוזר תגמול דח"צים"); (3) תגמול יושב ראש הדירקטוריון ייקבע ביחס לתגמול דירקטור חיצוני בגוף מוסדי; (4) גוף מוסדי יישא בעלויות העסקת עובד או בעל תפקיד מרכזי בו בהתאם להיקף המשרה, הסמכות והאחריות באותו גוף, ולא יישא בעלויות העסקתו של עובד או בעל תפקיד מרכזי בו בשל כהונתו בתאגיד אחר, וכן גוף מוסדי יוודא כי עובד או בעל תפקיד מרכזי בו לא יקבל כל תגמול בשל כהונתו בגוף המוסדי, מגורם אחר; (5) מדיניות התגמול תקבע גם בהתחשב באסדרות צפויות שפורסמה טיטה שלהן, לרבות תזכירי חוק, וכן עמדות המפקח הרלוונטיות; (6) הורחבו הוראות חוזר מדיניות תגמול בגופים מוסדיים לעניין הוראות שיש לכלול במדיניות התגמול בקשר עם השבה לגוף המוסדי של כספים ששולמו לבעל תפקיד מרכזי כרכיב משתנה. החוזר חל החל ממועד פרסומו, על הסכמי תגמול שאושרו החל ממועד פרסומו, לרבות הארכה או שינוי של הסכם תגמול קיים. הסכמים שאושרו לפני מועד פרסום החוזר, יותאמו להוראות החוזר עד ליום 31 בדצמבר 2017.

החברה ערכה התאמות למדיניות התגמול שלה, בהתאם להוראות החוזר, ובכלל זה עדכנה את הוראות מדיניות התגמול באשר להשבת כספים ששולמו לבעל תפקיד מרכזי כרכיב משתנה.

4.1.3.2.4. ביום 2 באוגוסט 2015 פרסם המפקח מסמך הבהרות לעניין גילוי בדוחות הכספיים, בדבר שינויי אומדנים אקטואריים; שינויים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי ובעניין היערכות החברה ליישום 2 Solvency (לפרטים נוספים ראה באור 10(ד') בדוחות הכספיים).

4.1.3.2.5. ביום 11 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה, במסגרתו נקבעו תנאים להמשך החזקה של משקיע מוסדי במעל 20% מאמצעי השליטה של תאגיד לווה עקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב בידו. תחילת הוראות החוזר ביום פרסומו.

4.1.3.2.6. ביום 11 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה אשר קובע את התנאים להשתתפות של גוף מוסדי בעסקאות קונסורציום וסינדיקציה, וביניהם המידע שעל מארגן העסקה להעביר לגוף המוסדי; דרישות המינימום לעסקאות קונסורציום ותפקידי מארגן העסקה בקונסורציום ישראלי. תחילת הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.

- 4.1.3.2.7. ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא מתן הלוואות מותאמות לתאגיד ולבעל שליטה בתאגיד שהיו בקשיים, אשר דן בתנאים אשר חלים על גופים מוסדיים בעת מתן הלוואות מותאמות לתאגיד אשר הוא או בעל השליטה בו היו בקשיים בשנים שקדמו למתן ההלוואה. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בינואר 2016.
- 4.1.3.2.8. ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא כללים למתן אשראי על-ידי גופים מוסדיים אשר מטרתו לקבוע הוראות לעניין הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, נהלי חיתום ואנליזה להלוואות מותאמות, תנאים להסתמכות על ערבות, הנחיות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרת תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.
- 4.1.3.2.9. ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו הלוואות ממונפות. במסגרת החוזר נקבע, כי ועדת השקעות תדון לפחות אחת לשנה במדיניות הגוף המוסדי ביחס להלוואות ממונפות ובמצב התיק הכולל של ההלוואות הממונפות, וכן נקבעו הנושאים לגביהם יינתן לה דיווח אחת לשנה. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.
- 4.1.3.2.10. ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי, אשר קובע את אופן הדיווח, של גוף המשתתף בהסדר חוב במסגרתו בוצע שינוי בתנאי החוב המקוריים, למפקח על השתתפותו בהסדר. תחילתן של הוראות החוזר החל מהדיווחים בגין הרבעון השני של שנת 2015.
- 4.1.3.2.11. ביום 30 באפריל 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו הוראות לניסוח תכניות ביטוח ועמדת ממונה בנושא עקרונות לניסוח תכניות ביטוח (שמבטלות את ההוראות שבתוקף בנושא זה), במסגרתו נקבעו הוראות נוספות (מלבד אלו הכלולות בחוזרים שבטלו) שיש לכלול בתכנית ביטוח או שאין לכלול בתכנית ביטוח.
- 4.1.3.2.12. ביום 26 בינואר 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות הביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS), אשר מעדכן את מבנה הגילוי בדוחות הכספיים השנתיים של חברות הביטוח. בנוסף, החוזר קובע דרישת דיווח מיידי למפקח במקרה של גילוי טעות מהותית בדוחות. הוראות החוזר חלות החל מהדוחות הכספיים לשנת 2014. ביום 12 בינואר 2016 פורסם חוזר המעדכן את החוזר האמור ואת הנספח לו ומרחיב את דרישות הגילוי. תחילתו של החוזר החל מהדוחות הכספיים לשנת 2015.

4.1.3.3 טיוטות חוזרים

4.1.3.3.1 ביום 10 בנובמבר 2015 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה אחזור מידע אישי, במסגרתה מוצע לקבוע, כי חברת ביטוח תאפשר קיום חשבון פרטי שיהיה נגיש באמצעות כלים טכנולוגיים שיאפשר אחזור של פרטי המבוטח, נתונים אודות פוליסות שברשות המבוטח או שהיו ברשות המבוטח, ותביעות הביטוח שהגיש המבוטח בשלוש השנים האחרונות. בנוסף, הטיוטה מציעה לקבוע כי חברת ביטוח רשאית לשלוח למבוטח מסמכים והודעות, הנדרשים על פי דין, בכלים טכנולוגיים, לאחר קבלת אישור מתועד של המבוטח, וכן לאפשר למבוטח למסור לה מסמכים באותו אופן. הטיוטה נמצאת בדיונים בין חברות הביטוח למפקח.

4.1.3.3.2 ביום 11 באוקטובר 2015 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה ניהול סיכוני אבטחת מידע בגופים מוסדיים (שיחליף את חוזר 2006-9-6 באותו נושא). בטיוטה מוצעות הוראות לעניין הגנת מידע וסייבר; שרותי מחשוב ענן; חובת מינוי ועדת היגוי בתחום אבטחת המידע; הגדרת תכנית לניהול הסיכון; ביצוע סקרי אבטחת מידע ותדירותם וכן הוראות לעניין אבטחת ערוצי קשר עם לקוחות ועם גורמים חיצוניים. הטיוטה נמצאת בדיונים בין חברות הביטוח למפקח.

4.2 חסמי כניסה ויציאה**4.2.1 חסמי כניסה**

חסמי הכניסה המרכזיים הקיימים: קבלת רישיון מבטח ו/או חברה מנהלת על פי חוק הפיקוח ו/או חוק קופות הגמל ו/או חוק השקעות משותפות בנאמנות, לפי העניין, ועמידה בדרישות ההון העצמי המינימלי שנקבעו בדין.

4.2.1.1 היתרים ורישיונות

למפקח שיקול דעת רחב לגבי מתן רישיון מבטח או חברה מנהלת ו/או היתר בשליטה במבטח או בחברה מנהלת. בין יתר השיקולים למתן רישיון מבטח, סוכן תאגיד, היתר החזקה והיתר שליטה מביא המפקח בחשבון מגוון רחב של שיקולים ובהם, בין היתר, הצגת תוכניות הפעולה של המבקש, התאמת נושאי המשרה לתפקידם, האמצעים הכספיים, הניסיון והרקע העסקי של הגורמים המבקשים את הרישיון או ההיתרים, התחרות בשוק ההון, לרבות במשק הביטוח ורמת השירות בו, המדיניות הכלכלית של הממשלה, הסדרים לעניין ביטוח משנה, צוות העובדים וכו'.

4.2.1.2 הון עצמי

לעניין דרישות ההון מהחברה - ראה באור 10 לדוחות הכספיים.

4.2.1.3. מומחיות וניסיון

הפעילות בתחומי הפעילות של החברה מחייבת ידע מקצועי, ניסיון והכרות עם השווקים, לרבות שוק ביטוחי המשנה. ידע ספציפי נדרש בעיקר בניהול סיכונים. לניסיון חשיבות מיוחדת לעניין קביעת תעריפים ולעניין חיתום של עסקים חדשים.

4.2.2. חסמי היציאה

תחום הביטוח - חסמי היציאה העיקריים הקיימים בתחומי הביטוח הינם סילוק כל ההתחייבויות הביטוחיות. פירוק או חיסול של עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוחו של המפקח אשר רשאי להורות למבטח לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים או לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו שהפירוק יהיה בפיקוח בית המשפט.

4.3. גורמי ההצלחה הקריטיים

גורמי ההצלחה הקריטיים בתחום ביטוח האשראי כוללים בעיקר כוח אדם מיומן בניתוח סיכונים, מקורות מידע מהימנים ואודות מצבם הפיננסי של לקוחות המבוטחים והסיכונים הפוליטיים במדינות השונות ומערכות מידע מתאימות לתחום.

4.4. השקעות

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניות ההשקעה הכללית של החברה וועדת ההשקעות של החברה מיישמת בהנחיות פרטניות יותר את מדיניות הדירקטוריון. העיסוק בהשקעות נוגע לכל תחומי הפעילות של החברה. ניהול השקעות החברה מבוסס בעיקר על תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012. תקנות אלה מגדירות באופן מפורט את כללי המותר והאסור החלים על חברות ביטוח בניהול ההון וההתחייבויות. לחברה אין התחייבויות תלויות תשואה והשקעות החברה בסך של כ 245 מ' ש"ח מנוהלות כמתואר להלן. התחייבויות החברה נחלקות לשני אפיקים עיקריים, כאשר צד הנכסים של התחייבויות אלה כולל את הכספים המנוהלים על ידי החברה :

א. התחייבויות המיועדות לתשלומי תביעות בגין אירועים ביטוחיים :

כספים אלה כוללים פרמיות שהועברו לחברת הביטוח מראש עבור תקופת ביטוח מוגדרת ו/או רציפה, צבירה של כספים ואי שחרורם כרווחים לחברה בגין הערכת התפתחות תביעות עתידית וכן כספים בגין הערכות על תשלומי תביעות בגין תביעות שדווחו לחברה אך טרם הגיעו לכלל תשלום בפועל, בין אם בגין מחלוקת ובין אם בגין תהליך סדיר של טיפול בתביעה. ניהול הכספים באפיק זה מתאפיין במדיניות השקעות סולידית יחסית.

דהיינו השקעות בתעודות התחייבות ממשלתיות (כ- 55%), בתעודות התחייבות אחרות (אחזקה ישירה ותעודות סל) (כ-26%), במניות (אחזקה ישירה ותעודות סל) (כ- 9%) בקרנות נאמנות וקרנות השקעה (כ- 1%) ובמזומנים בבנקים (כ-9%).

ב. התחייבויות בגין הון החברה

התחייבות אלה כוללות את ההון הנדרש והשוטף של החברה. הון זה משמש כבסיס לפעילות החברה וכהכרח לצורך החזקת רישיון מבטח ועיסוק בביטוח. דירקטוריון החברה מינה ועדת השקעות לענייני עתודות החברה בגין כספים שהופקדו מראש, כספים המיועדים לתשלומי תביעות, כספי ההון של החברה ושאר הכספים (להלן: "ועדת ההשקעות").

4.5. ביטוח משנה

4.5.1. חוזי ביטוח המשנה העיקריים של החברה:

פוליסות הביטוח של החברה מכוסות בביטוח משנה בחברות לביטוח משנה בעולם המתמחות בתחום פעילות זה. ביטוח המשנה העיקרי של החברה הינו מסוג "מכסה" דהיינו השתתפות יחסית בפרמיה ובתביעות מהשקל הראשון. היקף ביטוח המשנה הכללי של החברה הינו בשיעור של כ- 70%, דהיינו השתתפות יחסית בשיעור של כ- 70% מהפרמיה והתביעות מהשקל הראשון. במסגרת ההסכמים עם מבטחי המשנה נקבעת תקרה לכל מדינה המבטאת את סך ההפסד שבגיניו ישלמו מבטחי המשנה את חלקם. החברה רשאית במהלך השנה להגדיל את התקרה למדינה על פי צרכי לקוחותיה, בהסכמת מבטח המשנה המוביל, או כלל מבטחי המשנה או בשיקול דעת החברה, לפי העניין. במסגרת ההסכמים עם מבטחי המשנה נקבע כי חשיפות גבוהות במיוחד טעונות אישור מבטח המשנה המוביל.

כאמצעי נוסף המגן על חשיפתה של החברה לסיכונים, מבוטחת החברה באמצעות מבטחי משנה בתוכניות מסוג Excess of loss⁵. תוכניות אלה גורמות לכך שהחשיפה המקסימאלית להפסד של החברה הנה מוגבלת. ביטוחי משנה אלו מוגבלים למספר אירועים על פי מדרג סיכונים של הפסד ברוטו לקונה או מדינה.

הסכם העמלות שבין החברה לבין מבטחי המשנה יוצר קשר בין העמלה לבין יחס התביעות בגין שנת חיתום, כאשר הסכם העמלה וההתחשבות נעשים על בסיס שנתי בגין אותה שנת חיתום.

4.5.2. מדיניות חשיפה מול מבטחי משנה (בשנת הדו"ח):

מדיניות החשיפה של החברה מול מבטחי המשנה הנה:

- חלקו של מבטח משנה בדירוגי A ומעלה (החל מ-AA מינוס), על פי דירוג S&P לטווח קצר, בעדיפות ראשונה לא יעלה על 22.5% מהיקף חוזי ביטוח המשנה ומתכניות ההגנה השונות של החברה ובכל מקרה לא יעלה על 30%. יחד עם זאת חלקו של מבטח משנה אשר מבטיח לחברה הודעה מוקדמת ארוכה בדבר רצונו להפחית את חלקו, גם בתקופת משבר, יכול להגיע בשנת הדוח ל-37.5% (ב 2016 יכול להגיע ל 40% וב 2017 ל 50%).
- חלקו של מבטח משנה בדירוגי A (החל מ-A מינוס) לא יעלה על 7.5% ובכל מקרה לא יעלה על 10%.
- החלק הכולל של מבטחי משנה בדירוגי A בעדיפות ראשונה לא יעלה על 20%, ובכל מקרה לא יעלה על 25%.

⁵ לתאריך הדוח, הרוב המוחלט של מבטחי המשנה בתוכניות הגנה אלו, הינם אותם אלו המבטחים את החברה גם בביטוח משנה מסוג 'מכסה'.

- החברה לא תתקשר עם מבטחי משנה מדירוג נמוך מ-A מינוס, אלא באישור מיוחד של הדירקטוריון.
- מספר מבטחי המשנה בחוזי ביטוח המשנה ובתכניות ההגנה השונות, לא יפחת משישה.

4.5.3. להלן היקף הפרמיה שהועברה למבטחי המשנה עמם החברה עובדת בהיקפים העולים על 10% מהיקף פרמיות ביטוח המשנה בתיק הביטוח שלה:

פרמיה שהועברה למבטח המשנה		שם
2015		
שעור הפרמיה מסך פרמיה משנה	אלפי ש"ח	
36.2%	23,511	EULER HERMES RE
18.3%	11,888	HANNOVER RE
20.7%	13,452	MUNICH RE
75.2%	48,851	סה"כ

4.5.4. בשנת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בהסדרים עם מבטחי המשנה לעומת שנים קודמות.

4.5.5. לא קיימים שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח המשנה של החברה, המתייחסים לתקופה שמעבר לתאריך הדו"ח.

4.5.6. כחברה שעיקר פעילותה בתחום ביטוח סיכוני סחר חוץ, נקבעות תקרות אחריות מרבית של מבטחי המשנה בחוזים יחסיים מסוג מכסה (Quota Share) לכל מדינה.

4.5.7. בשנת הדוח החברה הגיעה לתקרות שנקבעו בחוזים מסוג עודף הפסדים ויש לה תביעות תלויות בסך של כ-14.1 מיליון ש"ח.

4.5.8. להלן ריכוז תוצאות ביטוח המשנה בביטוח (באלפי ש"ח):

2013	2014	2015	
76,911	61,057	64,883	פרמיות ביטוח משנה
38,852	26,527	(21,080)	תוצאות

השינוי בתוצאות מבטחי המשנה נובעים בעיקר מהיקפי התביעות שכוסו על ידם ומההכנסות מעמלות בתקופות הדוח. ההפסד בשנת 2015 נובע מגידול בחלקם של מבטחי המשנה בתביעות בעקבות מגה (ראה סעיף 1.6 לעיל וביאור 1) לדוחות הכספיים).

4.5.9. למידע נוסף אודות מבטחי המשנה - ראה באור 23 ו(1) לדו"ח הכספי.

4.6. **הון אנושי**

פעילות החברה מבוצעת באמצעות מחלקות בעלות תחומי אחריות משלימים, באמצעותן מבוצעות מכלול הפעולות הנדרשות לניהול שוטף של החברה בענפי פעילותה.

4.6.1. להלן תרשים המבנה הארגוני של החברה:

4.6.2. להלן פירוט מצבת העובדים בחברה ליום 31.12.2015:

סה"כ	פקידים	מנהלי מחלקות	מנכ"ל וסמנכ"לים	
53	44	5	4	31.12.2015

להלן פירוט מצבת העובדים בחברה ליום 31.12.2014:

סה"כ	פקידים	מנהלי מחלקות	מנכ"ל וסמנכ"לים	
55	46	5	4	31.12.2014

שינויים מהותיים במצבת העובדים בחברה במהלך השנה :

א. מר דוד מילגרום, המכהן כמנכ"ל החברה מזה כ-13 שנים הודיע על סיום כהונתו כמנכ"ל בתוקף מיום 31 במרץ 2016.

הגב' חגית ציטיאט לוי, המכהנת בתשע השנים האחרונות כמנכ"לית החברה המנהלת של קופות הגמל וההשתלמות בקבוצת הראל תתמנה לתפקיד מנכ"לית החברה החל מיום 1 באפריל 2016.

ב. ביום 15 ביולי 2015 סיימה את כהונתה בחברה גב' איילת פורת, לאחר כהונה של כתשע שנים כסמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי (יחסי עובד מעביד הסתיימו ב-31 באוגוסט 2015).

באותו מועד מונתה לתפקיד סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי גב' עדי נוב, אשר מכהנת בחברה כ-19 שנים ובתפקידה האחרון כיהנה כסגנית מנהל אגף חיתום.

כל עובדי החברה, לרבות עובדי החברה הבכירים, מועסקים על בסיס חוזים אישיים. התחייבויות החברה לעובדיה בשל סיום יחסי עובד מעביד מכוסות במלואן על ידי פוליסות ביטוח מנהלים ועל ידי הפקדות בקופה מרכזית לפיצויים וכן על ידי יתרת ההתחייבויות בשל סיום יחסי עובד – מעביד המוצגת במאזן החברה. החברה עורכת לעובדיה מעת לעת השתלמויות בתחומי עיסוקם.

4.6.3. מדיניות תגמול לנושאי משרה בחברה :

מדיניות התגמול של החברה אושרה כנדרש על ידי ועדת התגמול ועל ידי דירקטוריון החברה והיא נועדה לשמש הן לצורך הנעת המנהלים הבכירים והכוונתם בהתאם ליעדי החברה ותכניתה האסטרטגית, והן לצורך שימור התחרותיות בגיוס ובשימור כוח אדם איכותי בתפקידי ניהול בכירים. כל זאת, במטרה ליצור ערך כלכלי ארוך טווח לחברה.

מדיניות התגמול מבוססת על חוזר המפקח על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ("המפקח"), מיום 10 באפריל 2014 שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים לרבות התיקון לו מיום 7 באוקטובר 2015, תוך התחשבות בעמדות הממונה ואסדרות צפויות.

קביעת מדיניות התגמול נערכה בהתחשב, בין היתר, במטרות החברה, האסטרטגיה ומדיניות ניהול הסיכונים, וכן בתנאי ההעסקה והמענקים שהיו נהוגים בחברה לנושאי המשרה בשנים קודמות, רמות שכר ותגמול המקובלות בתאגידי ביטוח ופיננסים בישראל, וכן על בסיס שיקולים ארגוניים ופערי השכר הרצויים. הסדרי תגמול הם בין הכלים העומדים לרשותה של החברה לשם השגת מטרותיה, שימור הון אנושי וגיוס כוח אדם איכותי. מטרה מרכזית של מדיניות התגמול של החברה הינה מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם היעדים ארוכי הטווח של החברה ועם מדיניות ניהול הסיכונים של החברה. לאור זאת כוללת מדיניות התגמול מספר הוראות שנועדו להשיג מטרה זו, ובכללן: (א) מגבלה על המענק המשתנה המקסימאלי, הן באופן אבסולוטי והן ביחס לתגמול הקבוע, וזאת על מנת למנוע נטילת סיכונים שחורגים מתיאבון הסיכון של החברה; (ב) מדידה רב שנתית של התוצאות (ג) התחשבות התגמול בדרישות ההון הרגולטורי החלות על החברה ובאופן ניהול הסיכונים בחברה.

פירוט בדבר מדיניות התגמול בחברה וביטויה בפועל, מצויים באתר האינטרנט של החברה בכתובת: <http://www.icic.co.il/divuhey.asp> וכן בפרק "פרטים נוספים" בדוח התקופתי.

למידע אודות תגמולים לנושאי משרה- ראה תקנה 21 בפרק הרביעי לדוח התקופתי- פרטים נוספים על החברה.

למידע אודות שיפוי וביטוח - ראה תקנה 22 בפרק הרביעי לדוח התקופתי - פרטים נוספים על החברה.

4.7. שיווק והפצה

פעילות השיווק והמכירה בתחום ביטוח האשראי מתבצעת בדרך כלל ישירות מול הלקוחות, ללא תיווך של סוכנים. מחלקת השיווק של החברה אחראית על גיוס מבוטחים חדשים (לרבות באמצעות פרסום, ארגון כנסים וכ"ו) וכן על ליווי המבוטח לאורך תקופת הפוליסה (לרבות הדרכת מבוטחים, מענה לבעיות ועוד). כמו כן, מחלקת השיווק אחראית על קשרי לקוחות: טיפול ושימור לקוחות קיימים, חידושי פוליסות וביטולים, ניהול תיקי הפוליסות וטיפול בבעיות שוטפות של לקוחות.

4.8. ספקים ונותני שירותים

החברה רוכשת מידע אודות לקוחות המבוטחים מספקי מידע שונים בארץ ובעולם. כמו כן, החברה מסתייעת בשירותי מיקור חוץ של חברות תוכנה וחומרה. לחברה אין תלות במי מספקיה.

4.9. רכוש קבוע

לחברה אין רכוש קבוע מהותי, למעט מערכות המחשוב שלה (חומרה ותוכנה). היתרה המופחתת של השקעת החברה במערכות המחשוב שלה (חומרה ותוכנה) ליום 31.12.2015, הסתכמה לסך של כ-1,012 אלפי ש"ח, לעומת 703 אלפי ש"ח נכון ליום 31.12.2014.

היתרה המופחתת של רכוש קבוע אחר (ציוד וריהוט משרדי) ליום 31.12.2015, הסתכמה לסך של כ-880 אלפי ש"ח, לעומת 20 אלפי ש"ח נכון ליום 31.12.2014. תוכנות המחשב מוצגות בסעיף נכסים בלתי מוחשיים. לפרטים נוספים – ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

4.10. עונתיות

פעילות החברה, לרבות תביעות, אינה מושפעת מעונתיות.

4.11. נכסים לא מוחשיים

4.11.1. לחברה סימן מסחר רשום - ICIC – THE ISRAEL CREDIT INSURANCE COMPANY LTD.

4.11.2. במאגרי המידע של החברה מצויים פרטים אודות החשיפות של החברה שהנם הלקוחות של מבוטחי החברה.

4.11.3. תוכנות מחשב- ראה סעיף 4.9 לעיל וביאור 4 לדוחות הכספיים.

4.12. גורמי סיכון

בטבלה שלהלן מפורטים הסיכונים השונים שהחברה חשופה להם בתחום ביטוח האשראי, על פי הערכת החברה את היקף השפעתם :

מידת ההשפעה של גורם הסיכון על עסקי מגזר ביטוח האשראי			
השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה	
			סיכוני מקרו
			משבר פיננסי גלובלי
		+	אירועי טבע
		+	סיכונים ענפיים
			משבר ענפי
			משבר פוליטי או גיאופוליטי
			מבטחי משנה
			תחרות
		+	ליקויים באבטחת מידע
		+	חקיקה בתחום הביטוח
		+	שינויים בשוק ההון
			סיכונים ייחודיים לחברה
			קריסת מערכות מידע
			לחברה ענף ביטוח אחד

לפרטים נוספים בדבר ניהול סיכונים- ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.

4.13. הסכמים מהותיים ושיתופי פעולה

4.13.1. שירותי יעוץ וליווי מקצועי לרבות אי תחרות :

הסכם אי תחרות עם ביטוח חקלאי

ביום 3 ביוני 2013 נכנס לתוקף הסכם אי תחרות בין החברה לביטוח חקלאי לתקופה של 3 שנים. הוסכם כי במשך תקופת ההסכם ביטוח חקלאי לא תעסוק בפעילות המתחרה בפעילות החברה. עבור הסכם זה שילמה החברה סך של 3 מיליוני ש"ח לביטוח חקלאי.

הסכם התקשרות ליעוץ וליווי מקצועי עם ביטוח חקלאי

ביום 3 ביוני 2013 נכנס לתוקף הסכם התקשרות ליעוץ וליווי מקצועי בין החברה לבין ביטוח חקלאי לתקופה של 3 שנים. במשך תקופת ההסכם, ביטוח חקלאי תיעץ ותלווה את החברה בשימור פעילותה במגזר הקיבוצי. בתמורה לשירותי ביטוח חקלאי ע"פ הסכם זה התחייבה החברה לשלם לביטוח חקלאי, סך כולל של 2 מיליוני ש"ח. התקשרות החברה בהסכם זה אינה בלעדית ואין בהתקשרות זו כדי למנוע מהחברה לבצע כל פעולה עם צד ג' כלשהו שאינו ביטוח חקלאי.

4.13.2. ביום 3 ביוני 2013 נכנס לתוקף הסכם למתן שירותים בין החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן- הראל ביטוח). במסגרת ההסכם הראל ביטוח התחייבה לספק שירותי אדמיניסטרציה ושירותי ייעוץ לחברה כפי שיוסכם בין הצדדים מעת לעת. שירותים אלו יכללו, בין היתר, את התחומים הבאים: ניהול סיכונים, רגולציה, מזכירות חברה, נושאים אקטואריים וחשבונאיים, יעוץ משפטי וכו'. עבור שירותים אלו תשלם החברה להראל ביטוח תשלום חודשי ע"ס 80 אלפי ש"ח. ההסכם הינו לתקופה של 5 שנים אולם כל צד רשאי להביא לסיומו בהודעה מוקדמת בכתב של 90 ימים מראש.

4.13.3. ביום 15 לדצמבר 2015 נחתם הסכם שכירות בין החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל"). במסגרת ההסכם שכרה החברה משרדים בקומה ה-14 בבניין בית הקריסטל בשטח של 1,134 מ"ר ברוטו. תחילת תקופת השכירות הינה 10 לספטמבר 2015 ולמשך 10 שנים עם אופציה להארכה לתקופת שכירות נוספת עד ליום 9 לספטמבר 2035. בגין תקופת השכירות תשלם החברה להראל סך חודשי של 93 ש"ח למ"ר בתוספת מע"מ וזאת החל מ- 90 ימים לאחר מסירת החזקה במושכר. בנוסף תשלום החברה להראל תשלום חודשי עבור חניה 1,200 ש"ח בגין חניות קבועות ו 800 ש"ח בגין חניות צפות, דמי ניהול, ניקיון וחשמל. לצורך הבטחת תשלום דמי השכירות ובהתאם לתנאי ההסכם העבירה החברה להראל שטר חוב בסך של 900,000 ש"ח.

4.13.4. ביום 15 לדצמבר 2015 נחתם הסכם למשך 10 שנים בין החברה להראל המשמר מחשבים (להלן: "הראל המשמר"). במסגרת ההסכם הראל המשמר התחייבה ליתן לחברה שירותי מחשוב הדרושים לפעילותה. תמורת שירותים אלה תשלם החברה להראל המשמר סך שנתי כדלקמן: 210,000 ש"ח בגין שירותי תשתיות, 71,447 ש"ח בגין מרכז שירות וטכנאים, 63,839 ש"ח בגין שירותי אבטחת מידע ורגולציה ו \$15,400 בגין רכש ותחזוקה שנתית של מערכת החומרה הסטנדרטית לכל הסכומים המצויינים יתווסף מע"מ כחוק. תשלום הסכומים המצויינים לעיל יעשה בארבעה תשלומים רבעוניים שווים. בנוסף, במסגרת הסכם זה התחייבה החברה לשלם סך חד פעמי של 427,000 ש"ח בתוספת מע"מ בגין איחוד והטמעת מערך המחשוב והמידע בתוך מערך המחשוב הקיים.

5. חלק ה - היבטי משטר תאגידי**5.1. דירקטורים חיצוניים:**

- 5.1.1. שינויים בכהונת הדירקטורים החיצוניים בחברה :
 ביום 24 בינואר 2015 סיים את כהונתו בחברה מר עמוס ירון, לאחר שהשלים שלוש תקופות כהונה כדירקטור חיצוני.
 ביום 25 בינואר 2015 מונה מר מאיר יעקובסון כדירקטור חיצוני בחברה.
 ביום 31 בדצמבר 2015 סיימה את כהונתה בחברה גברת יעל אונגר, לאחר כהונה של כ 6 שנים כדירקטורית חיצונית.
 ביום 1 בינואר 2016 מונה מר ליאור עמית כדירקטור חיצוני בחברה.
 ביום 31 בינואר 2016 סיים את כהונתו מר Nicolas Delzant, לאחר כהונה של כ 8 שנים.

- 5.1.2. הדירקטורים החיצוניים המכהנים בחברה נכון למועד פרסום הדוח הינם: מר מאיר יעקובסון ומר ליאור עמית. לפרטים אודות הדירקטורים החיצוניים של החברה - ראה תקנה 26 בפרק הרביעי לדוח התקופתי (פרטים נוספים על החברה).

5.2. מבקר פנים:

- 5.2.1. פרטי המבקר הפנימי:
 5.2.1.1. שם: בתיה קוצובאי.
 5.2.1.2. מועד תחילת כהונה: 9 במאי 2002.
 5.2.2. המבקרת הפנימית אינה מחזיקה בניירות ערך של המבטח המבוקר או של גוף קשור אליו.
 5.2.3. למבקרת הפנימית אין כל קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף קשור אליו.
 5.2.4. המבקרת הפנימית הינה נותנת שירותים חיצוניים לחברה. מבקרת הפנים הינה רו"ח עצמאית ואינה ממלאת תפקיד אחר בחברה.
 התפקידים העיקריים שמבקרת הפנים ממלאת מחוץ לחברה הם - דח"צית בגוף מוסדי, מבקרת פנים בחברות ציבוריות ובמוסד להשכלה גבוהה, רו"ח של חברות פרטיות.
 5.2.5. סיום כהונה:

לא הופסקה כהונתה של המבקרת הפנימית בתקופת הדיווח.

5.2.6. היקף העסקה:

- 5.2.6.1. המבקרת הפנימית הועסקה בשנת 2015 בהיקף של 620 שעות (בשנת 2014 בוצעו 550 שעות ביקורת).
 5.2.6.2. היקף שעות הביקורת נקבע בהתאם לגודלה של החברה ולמאפייני הפעילות שלה, ועל יסוד הראייה הרב שנתית של ביצוע ביקורות במהלך של מספר שנים בכל הנושאים הרלבנטיים לפעילותה של החברה.

5.2.7. תגמול:

- 5.2.7.1 שכר טרחתה של המבקרת הפנימית נקבע לפי שעות עבודתה בפועל.
- 5.2.7.2 בגין שנת 2015 שולם למבקרת הפנימית שכר טרחה בסך כ- 124 אלפי ש"ח, ללא מע"מ.
- 5.2.7.3 לא ניתנו למבקרת הפנימית ניירות ערך כחלק מתנאי העסקתה.
- 5.2.7.4 לדעת הדירקטוריון לתגמול המבקרת הפנימית אין כל השפעה על שיקול דעתה המקצועית.

5.3. רואה חשבון מבקר :

- 5.3.1 שם המשרד המבקר של המבטח: קוסט, פורר גבאי את קסירר (Ernst & Young)
- 5.3.2 שם השותף המטפל: רו"ח משה שחף
- 5.3.3 תאריך תחילת כהונת המשרד המבקר: 31/12/2001
- 5.3.4 השכר הכולל לו זכאי המבקר, הקשור לשנת הדיווח האחרונה והקשור לשנה שקדמה לה, בנפרד, לפי החלוקה כלהלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2014 (באלפי ₪)	לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2015 (באלפי ₪)	
239	239	שכר בגין שירותי ביקורת לרבות SOX 404
-	-	שכר בגין שירותים הקשורים לביקורת
10	3	שכר בגין שירותי מס מיוחדים
-	20	שכר בגין שירותים אחרים - יעוץ
(* 249)	(* 262)	סך הכל

(*) לסכומים הנ"ל נוסף מס ערך מוסף

5.3.5. מספר השעות שהושקעו על ידי המבקר במתן השירותים:

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2014 היקף שעות עבודה שנתיות	לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2015 היקף שעות עבודה שנתיות	
925	939	שכר בגין שירותי ביקורת לרבות SOX 404
-	-	שכר בגין שירותים הקשורים לביקורת
24	4	שכר בגין שירותי מס מיוחדים
-	94	שכר בגין שירותים אחרים
949	1,037	סך הכל

5.4. היערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II

לפרטים בדבר היערכות לנדבך הראשון ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II – ראה ביאור 10(ד) לדוחות הכספיים.

בנוסף להיערכות הנוגעת לנדבך הראשון, החברה ממשיכה להיערך ליישום דרישות הכלולות במסגרת הנדבך השני של ההוראה, המתמקד בשדרוג מערך ניהול הסיכונים, הבקורות והממשל התאגידי.

5.5. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי**5.5.1. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבת של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבת הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

5.5.2. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דוד מילגרום, מנכ"ל

דוד בלומברג, יו"ר הדירקטוריון

הצהרה

אני, דוד מילגרום, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לשנת 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
 - א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

הצהרה

אני, מירב ברזילי, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של ב.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לשנת 2015 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
 - ג) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ד) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ה) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ו) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - ז) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ח) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מירב ברזילי, חשבת

22 במרס, 2016

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בביקוח הדירקטוריון, של ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של חברת הביטוח תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של חברת הביטוח לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בביקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בביקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

נהלת חברת הביטוח בביקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of COSO the Treadway Commission. בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2015, הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

דוד בלומברג, יו"ר הדירקטוריון

דוד מילגרום, מנכ"ל

מירב ברזילי, חשבת

תאריך אישור הדוח: 22 במרס, 2016

פרק 2

דוח הדירקטוריון

ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ

דוח הדירקטוריון
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2015, סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בשנת 2015. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי, על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.

א. תיאור החברה**1. כללי**

ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (להלן: "ב.ס.ס.ח." או "החברה") הנה חברת ביטוח הפועלת בתחום ביטוח האשראי וסיכוני סחר חוץ ומתן ערבויות^{1 2}. בביטוח סיכוני סחר חוץ החברה מספקת ביטוח לספק בפני אי תשלום של הלקוח כתוצאה משני סוגים של סיכונים: סיכונים מסחריים וסיכונים פוליטיים. בביטוח אשראי בשוק המקומי, החברה מספקת ביטוח בפני סיכונים מסחריים בלבד.

2. בעלי המניות בחברה

בעלי המניות בחברה הינם: הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"), ו-Euler Hermes (להלן: "Euler Hermes"), שהינה חלק מקבוצת ביטוח האשראי הגדולה בעולם. קבוצת Euler Hermes הינה חלק מקבוצת Allianz - מחברות הביטוח והפיננסים הגדולות בעולם. כל אחד מבעלי המניות כאמור, מחזיק 50% מהון המניות המונפק של החברה. בין בעלי המניות קיים הסכם בעלי מניות, המסדיר את ניהולה של החברה, מינוי דירקטורים ומנגנון של זכות סירוב.

3. שינויים מהותיים בעסקי החברה בתקופת הדוח

ביום 29 ביוני 2015 פנתה מגה קמעונאות בע"מ (להלן: "מגה") לבית המשפט בבקשה לכנס אסיפת נושים ובהם ספקים, לדיון בתכנית הבראה שהציגה. על אף צעדי הבראה משמעותיים שהפעילה מגה בתקופת הבראה, נקלעה הרשת לקשיים בקבלת סחורה מספקים שונים וביקשה ביום 17 בינואר 2016 מבית המשפט צו הקפאת הליכים כנגד נושיה השונים. הצו המבוקש ניתן ביום 18 בינואר 2016 ולרשת מונו מטעם בית המשפט 3 נאמנים. לעניין ההשפעה של תוצאותיה של החברה ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים.

4. ביטוח לדירקטורים ונושאי משרה בחברה

בשנת הדוח המשיכה החברה לרכוש פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים בגבולות אחריות של 7.5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ו- 15 מיליון דולר ארה"ב במצטבר לתקופת ביטוח. תקופת הביטוח על פי הפוליסה העדכנית הינה עד ליום 23 בספטמבר, 2016.

¹ היקף הפעילות בתחום מתן הערבות אינו מהותי.
² החברה בעלת רישיון מבטח המוגבל לעיסוק בענפים אלו בלבד.

5. מדיניות חלוקת דיבידנד

לחברה אין מדיניות חלוקת דיבידנדים, אולם חלוקת דיבידנדים כפופה בכל מקרה למגבלות שמטיל הפיקוח מעת לעת על חברות הביטוח.

ב. מצב כספי ותוצאות הפעולות**1. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה**

תוצאות הפעילות של החברה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות החברה:

1.1 כללי

על פי הערכות האחרונות הצמיחה העולמית בשנת 2015 עמדה על 3.1%, ירידה לעומת 3.4% ב-2014. גם השנה בלטה השונות בצמיחה בין המדינות המפותחות (עלייה קלה ל-1.9% לעומת 1.8% בשנת 2014) לבין המדינות המתפתחות והשווקים המתעוררים (ירידה ל-4.0% לעומת 4.6% בשנת 2014). בישראל התוצר צמח ב 2.6%, בדומה לצמיחה ב-2014.

ארה"ב: קצב הצמיחה עמד על כ-2.5% בשנת 2015, בדומה לשנה שעברה. לאחר רבעון ראשון חלש, האינדיקטורים הכלכליים המשיכו להשתפר, במיוחד מכיוון שוק התעסוקה, הצריכה הפרטית ושוק הדיור. לעומת זאת, נתוני התעשייה הלכו ונחלשו במהלך 2015, בשל הדולר החזק, הסחר העולמי המתון והירידה החדה במחירי האנרגיה, שהשפיעו לשלילה על ענף זה בכלכלה. בסוף 2015 הבנק המרכזי העלה את הריבית לטווח 0.25%-0.5%.

גוש האירו: האינדיקטורים הכלכליים הצביעו על שיפור בצמיחה בשנת 2015 לכ-1.5%, לעומת צמיחה של 0.9% בשנת 2014. שונות הצמיחה בין מדינות גוש האירו הצטמצמה במהלך 2015 אך נותרה גבוהה. הבנק המרכזי בגוש האירו העצים את המדיניות המוניטרית במהלך 2015 כאשר הגביר והאריך את תקופת ההרחבה הכמותית, והפחית עוד את ריבית הפיקדונות, עד לרמה של (-0.3%).

במדינות מתפתחות ובשווקים המתעוררים הצמיחה האטה בשנת 2015, בעיקר בשל מיתון חד ברוסיה (-3.7%) שנפגעה מהירידה החדה במחיר הנפט, ומיתון חד בברזיל (-3.8%) שנפגעה מהירידה החדה במחירי הסחורות בשילוב אי-יציבות פוליטית עקב שערוריית שחיתות רחבה. בסין הצמיחה גם רשמה האטה קלה ל-6.9% בשנת 2015.

מחירי הסחורות: במהלך המחצית השנייה של 2015 נרשמה ירידה מחודשת במחירי הסחורות (לאחר הירידה החדה במחצית השנייה של 2014), בעיקר במחיר הנפט שהגיע לרמה הנמוכה ביותר מאז 2009. חששות מקצב הצמיחה העולמית ועודפי היצע בחלק מהסחורות תרמו לירידה במחירים.

1.2 התפתחויות במשק הישראלי

החברה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של החברה.

הצמיחה במהלך הרבעון הרביעי של 2015 עמדה על 3.3% בשיעור שנתי, לאחר צמיחה של 2.5% ברבעון השלישי. הרכב הצמיחה הינו מעודד וכולל גידול חד בצריכה פרטית (5.8%), גידול ביצוא סחורות ושירותים (7.6%) צמיחה בהשקעה בנכסים קבועים (6.8%) ועלייה חדה ביבוא (25%). בסיכום שנתי התוצר צמח ב-2.6% ב-2015 כאשר הצריכה הפרטית בלטה השנה בגידול של 4.7%.

1.3 שוק המניות

מדד ת"א 100 עלה ב-1.1% במהלך הרבעון הרביעי של 2015 ובסיכום שנתי עלה המדד ב-2.0%, אך תוך כדי תנודתיות גבוהה. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.4 מיליארד ש"ח בשנת 2015, עלייה של 19% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2014.

1.4. שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-1.8% במהלך 2015. מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-1.6% במהלך 2015. מדד אג"ח הממשלתי השקלי עלה ב-2.8% לעומת ירידה של 0.2% במדד אג"ח הממשלתי הצמוד. מדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-2.2% במהלך 2015. מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 4.2 מיליארד ש"ח במהלך 2015, ירידה של 2% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2014.

1.5. קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו פדיונות נטו של 8.4 מיליארד ש"ח ברבעון הרביעי של 2015 והשלימו פדיונות של 33.7 מיליארד ש"ח ב-2015 כולה, שיא שלילי בתעשיית קרנות הנאמנות. מרבית הפדיונות השנה היו בקרנות הכספיות (26.7 מיליארד ש"ח) בהשפעת ריבית בנק ישראל הנמוכה.

1.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים עמד בסוף הרבעון 2015 על 103.5 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-12% בהשוואה לסוף שנה 2014 (118.1 מיליארד ש"ח). בלטו לשלילה תעודות הפיקדון שרשמו פדיונות של כ-17.3 מיליארד ש"ח מתחילת השנה, נוכח התשואה השלילית באפיק. מנגד, תעודות הסל המתמחות במניות בחו"ל רשמו גיוסים נטו של 3.7 מיליארד ש"ח במהלך 2015.

1.7. שוק המט"ח

השקל התחזק במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2015 ב-0.5% מול הדולר (לרמה של 3.9020 שקל לדולר) ונחלש ב-0.3% יחסית לרמתו בסוף 2014. השקל התחזק ב-3.6% מול האירו במהלך הרבעון הרביעי של 2015 (לרמה של 4.2468 שקל לאירו) והשלים התחזקות של 10.1% במהלך 2015.

1.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון הרביעי של 2015 האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד נובמבר) במינוס 0.9%, לאחר שירדה ב-0.7% במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2015. בסיכום 2015 האינפלציה עמדה על מינוס 1.0% כאשר במהלך השנה בלטו סעיף התחבורה והתקשורת שגרע 1.05 נקודות אחוז מהמדד, וסעיף הדיור שתרם 0.525 נקודת אחוז למדד.

1.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% ללא שינוי גם במהלך הרבעון הרביעי של 2015, זאת לאחר שירדה ב-0.15% במהלך הרבעון הראשון של 2015.

1.10. אירועים לאחר פרסום המאזן

מחיר חבית נפט בעולם המשיך לרדת והגיע לכ-27 דולר לחבית - רמה הנמוכה ביותר מאז 2003, בעיקר על רקע המשך גידול בהיצע הנפט בעולם.

ירידת מחיר הנפט המשיכה להשפיע לשלילה על שווקי המניות בישראל ובעולם, שרשמו ירידות חדות בשבועות הראשונים של 2016 במהלך ינואר 2016 המדדים המובילים בעולם רשמו ירידות מצטברות של כ-10% מתחילת השנה.

2. הון עצמי

ליום 31 בדצמבר 2015 לחברה הון עצמי קיים כהגדרתו בתקנות ההון המינימלי בסך 163.6 מיליון ש"ח ועודף בהון הנדרש ליום המאזן על פי תקנות ההון והנחיות הפיקוח בסך של 124.9 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים - ראה באור 10 לדוחות הכספיים.

3. המצב הכספי

נתונים עיקריים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2014	31 בדצמבר 2015	
179.4	163.6	הון עצמי
77.0	67.7	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי נכסי ביטוח משנה
271.8	246.8	סה"כ השקעות ומזומנים
18.5	23.6	פרמיה לגביה
0.4	1.6	התחייבויות בגין מסים שוטפים
32.9	34.4	חברות ביטוח ותוכני ביטוח
7.1	11.1	זכאים
369.2	396.5	סך המאזן

סך המאזן ליום 31 בדצמבר 2015, הינו 396.5 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 369.2 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014. הגידול נובע בעיקר מעליה בנכסי ביטוח משנה בעקבות התביעות תלויות בגין מגה (ראה סעיף 3 לעיל).

ההון העצמי של החברה ליום 31 בדצמבר 2015 הסתכם בסך 163.6 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 179.4 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2014. הירידה בהון העצמי בתקופת הדוח נובעת בעיקר מחלוקת דיבידנד בניכוי הרווח שנצבר.

4. תוצאות הפעילות

4.1. רווח והפסד

להלן טבלה המפרטת את התוצאות העסקיות של החברה:

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		לשנה שהסתיימה ביום ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	2014	2015	
10.0	11.4	41.5	40.6	ביטוח סיכוני סחר חוץ
3.9	3.5	13.9	14.4	ביטוח אשראי ואחר
13.9	14.9	55.4	55.0	רווח ממגזר ביטוח כללי
(2.2)	0.3	2.6	1.2	רווח (הפסד) שאינו מיוחס למגזרי פעילות
11.7	15.2	58.0	56.2	רווח לפני מסים על הכנסה
4.5	5.7	21.8	20.8	מסים על הכנסה
7.2	9.5	36.2	35.4	רווח נקי

החברה סיימה את שנת הדוח ברווח נקי בסך 35.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 36.2 מיליון ש"ח בשנת 2014. הרווח לרבעון הרביעי של שנת 2015 הסתכם ב 9.5 מיליון ש"ח לעומת 7.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

עיקר הירידה ברווח הנקי נבע מקיטון בהכנסות מהשקעות לעומת בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח הנקי לרבעון הרביעי נבעה מגידול בהכנסות מהשקעות לעומת התקופה המקבילה.

לחברה הכנסות מהשקעות בשנת הדוח (עתודות ביטוח ונוסטרו יחדיו) בסך של 1.7 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 9.3 מיליון ש"ח בשנת 2014. הפער נובע בעיקרו מירידת התשואות של ההשקעות הסחירות.

הכנסות מהשקעות בניכוי הוצאות המימון (הנובעות מתנודות שער החליפין של הדולר בגין יתרות מבטחי משנה) הסתכמו בשנת הדוח לסך של 1.5 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 5.3 מיליון ש"ח בשנת 2014. הכנסות מהשקעות בניכוי הוצאות המימון לרבעון הרביעי של שנת 2015 הסתכמו בסך של 0.5 מיליון ש"ח לעומת הפסדים מהשקעות בתוספת הוצאות מימון בסך של 1.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

4.2. עסקי ביטוח אשראי וסיכוני סחר חוץ

הרווח מעסקי ביטוח אשראי וסיכוני סחר חוץ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 הסתכם בסך 55 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 55.4 מיליון ש"ח בשנת 2014.

הרווח מעסקי ביטוח אשראי וסיכוני סחר חוץ לרבעון הרביעי של שנת 2015 הסתכם ב 14.9 מיליון ש"ח לעומת 13.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

הרווח מביטוח סיכוני סחר חוץ הסתכם בשנת הדוח לסך של 40.6 מיליון ש"ח, לעומת 41.5 מיליון ש"ח בשנת 2014. הרווח מביטוח סיכוני סחר חוץ לרבעון הרביעי של שנת 2015 הסתכם ב 11.4 מיליון ש"ח לעומת 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

הירידה ברווח בביטוח סחר חוץ נובעת מהקיטון בשחרור צבירת הרווח של השנה המשתחררת (2013) שהיה נמוך יחסית לעומת שחרור צבירת הרווח בתקופה המקבילה (2012) ומהשלמת רווחי השקעות שנזקפו לצבירה לשיעור שנתי של 3% ריאלי.

הרווח מביטוח אשראי מקומי, המדווח באופן שוטף ולא על בסיס הצבירה הסתכם בשנת הדוח בסך של 14.4 מיליון ש"ח לעומת 13.9 מיליון ש"ח בשנת 2014. הרווח מביטוח אשראי מקומי לרבעון הרביעי של שנת 2015 הסתכם ב 3.5 מיליון ש"ח לעומת 3.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

הפרמיות שהורווחו ברווח הדוח הסתכמו בסך של 121.1 מיליון ש"ח לעומת 119.4 מיליון ש"ח בשנת 2014.

החברה רשמה עלייה בפרמיה ברוטו שנרשמה בשיעור של כ- 4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הירידה בענף סיכוני סחר חוץ נובעת בעיקרה בשל ירידת שער החליפין של הדולר לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בענף ביטוח אשראי מקומי נרשמה עלייה בפרמיה ברוטו בין התקופות בשל עלייה בהיקף הפעילות המבוטחת.

5. מסים על ההכנסה

סך המסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד הגיע ל- 20.8 מיליון ש"ח לעומת 21.8 מיליון ש"ח בשנת 2014.

בחודש נובמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ו-2015 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש אוקטובר ואילך ומס הרווח יעמוד על 17% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2015 תחול לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו.

לפרטים נוספים - ראה באור 12 לדוחות הכספיים.

6. נזילות ומקורות מימון**6.1. פעילות שוטפת**

תזרים המזומנים נטו שנבע מפעילות שוטפת בשנת הדוח הסתכם בסך של כ-61.8 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-3.5 מיליון ש"ח ששימש לפעילות שוטפת בשנת 2014. העלייה נובעת בעיקר מממוש השקעות פיננסיות לצורך תשלום הדיבידנד.

6.2. פעילות השקעה

תזרים המזומנים ששימש לפעילות השקעה בשנת הדוח הסתכם בסך של כ-1.7 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 0.2 מיליון ש"ח בשנת 2014. ההשקעה הינה בעיקר ברכוש קבוע ואחר.

6.3. מקורות מימון

החברה מממנת את פעילותה בעיקר מתזרים המזומנים המתקבל מפעילותה השוטפת ומהונה העצמי. בשנת הדוח שילמה החברה דיבידנד בסך של 50 מיליון ש"ח.

ג. הקשר בין תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה לבין תרומת מקבל התגמולים לתאגיד

תנאי ההעסקה של נושאי המשרה בחברה הינם בהתאם להסכמי ההעסקה של אותם נושאי משרה ובהתאם למדיניות התגמול המעודכנת שאימצה החברה בשנת 2014 וכפי שעודכנה בשנת 2015 ובמרץ 2016. לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול - ראה פרק 4 - פרטים נוספים על החברה.

לקראת אישור הדוחות הכספיים קיימה ועדת התגמול ביום 21 במרס 2016 ישיבה מיוחדת בעניין התגמול של נושאי המשרה הבכירים. ביום 22 במרס 2016 התקיים גם דיון בנושא זה בדירקטוריון החברה.

במסגרת הדיון ועדת התגמול קיבלה: דוח מעודכן של מנהל הסיכונים של החברה; דוח מעודכן של חשבת החברה אודות ההון העצמי הנדרש וההון בפועל; סקירה על הגברת התחרות בענף; תנאי ההעסקה של נושאי המשרה בחברה ביחס למקובל וביחס לשכר חציוני וממוצע בחברה; דיווח אודות המענק השנתי לכל נושא משרה בכיר הנגזר ממדיניות התגמול שנקבעה וכן דרך חישוב המענק השנתי; דיווח מבקרת הפנים אודות בדיקת דרך תחשיב המענק השנתי; דיווח אודות הדחייה הנדרשת של המענק השנתי למנכ"ל החברה כך שבחודש מרץ 2016 ישולם רק 45% מהמענק השנתי ויתרת המענק תשולם בשלושה חלקים שווים: דצמבר 2016, דצמבר 2017 ויוני 2019; דיווח אודות הדחייה הנדרשת של המענק השנתי לשלושה סמנכ"לים וחשבת בחברה כך שבחודש מרץ 2016 ישולם רק 50% מהמענק השנתי ויתרת המענק תשולם בשלושה חלקים שווים: דצמבר 2016, דצמבר 2017 ודצמבר 2018.

על בסיס אלו קיימה ועדת התגמול דיון מעמיק והמליצה לדירקטוריון לאשר כי תנאי ההעסקה של נושאי המשרה הבכירים בהתייחס לשנת הדוח הינם הוגנים וראויים. בנוסף המליצה ועדת התגמול לדירקטוריון, לאשר את תנאי הפרישה של המנכ"ל הפורש והמליצה על תנאי ההעסקה של המנכ"לית החדשה החל מ-1 באפריל בהתאם למדיניות תגמול נושאי המשרה של החברה.

הדירקטוריון אימץ את המלצות ועדת התגמול והינו סבור, כי תנאי ההעסקה של נושאי המשרה הבכירים בחברה, בהתייחס לשנת הדוח, הינם הוגנים ויוצרים את האיזון הראוי בין שמירה על מסגרת הוצאות סבירה לבין רתימת מנהלים בכירים לעבוד בחברה לאורך שנים ארוכות. עוד סבור הדירקטוריון, כי תנאי ההעסקה של נושאי המשרה הבכירים אינם חורגים מהמקובל, הן ביחס לחברות ביטוח אחרות והן ביחס לשכר בעלי תפקידים אחרים בחברה. בהתאם לאמור קבע הדירקטוריון, כי תנאי ההעסקה של נושאי המשרה הבכירים הינם לטובת החברה.

ועדת התגמול והדירקטוריון קיימו דיון פרטני אודות כל אחד מנושאי המשרה הבכירים ומצאו כי התגמול לכל אחד מנושאי המשרה בחברה, בהתייחס לשנת הדוח, הינו סביר והוגן, מקדם את טובתה של החברה ומביא לידי ביטוי את התרומה של כל אחד מנושאי המשרה לתוצאות פעילותה של החברה, לרבות עמידה ביעדים ארוכי הטווח של החברה. בהתאם לכך קיים קשר נכון וראוי בין התגמול בפועל לכל אחד מנושאי המשרה הבכירים לבין התרומה לפעילות הקבוצה.

ד. מדיניות התאגיד בנושא מתן תרומות

דירקטוריון החברה לא קבע מדיניות כלשהי בנושא מתן תרומות. בשנת הדוח לא תרמה החברה סכומים מהותיים.

ה. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

דירקטוריון החברה קבע, כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים בחברה בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, הינו 2 דירקטורים. קביעה זו נעשתה בהתחשב, בין השאר, בגודל החברה, סוג פעילותה, מספר חברי הדירקטוריון שלה ומורכבותה.

לדעת החברה, המספר המזערי הראוי שנקבע כאמור, יאפשר לדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו בהתאם לדין ומסמכי ההתאגדות, ובמיוחד בהתייחס לאחריותו לבדיקת מצבה הכספי של החברה ולעריכת הדוחות הכספיים של החברה, וזאת גם במקרה של היעדרות דירקטור אחד בעל מיומנות כאמור.

לפרטים בדבר הדירקטורים שהינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית- ראה תקנה 26 בפרק 4 - פרטים נוספים על החברה.

ו. מינוי וסיום כהונה של דירקטורים ונושאי משרה

מר דוד מילגרום, המכהן כמנכ"ל החברה מזה כ-13 שנים הודיע על סיום כהונתו כמנכ"ל בתוקף מיום 31 במרץ 2016.

הגב' חגית ציטיאט לוי, המכהנת בתשע השנים האחרונות כמנכ"לית החברה המנהלת של קופות הגמל וההשתלמות בקבוצת הראל תתמנה לתפקיד מנכ"לית החברה החל מיום 1 באפריל 2016.

ביום 15 ביולי 2015 סיימה את כהונתה בחברה גב' איילת פורת, לאחר כהונה של תשע שנים כסמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי (יחסי עובד מעביד הסתיימו ב-31 באוגוסט 2015).

באותו מועד מונתה לתפקיד סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי גב' עדי נוב, אשר מכהנת בחברה כ-19 שנים ובתפקידה האחרון כיהנה כסגנית מנהל אגף חיתום.

ביום 24 בינואר 2015 סיים את כהונתו בחברה מר עמוס ירון, לאחר שהשלים שלוש תקופות כהונה כדירקטור חיצוני.

ביום 25 בינואר 2015 מונה מר מאיר יעקובסון כדירקטור חיצוני בחברה.

ביום 31 בדצמבר 2015 סיימה את כהונתה בחברה גברת יעל אונגר, לאחר כהונה של כ-6 שנים כדירקטורית חיצונית.

ביום 1 בינואר 2016 מונה מר ליאור עמית כדירקטור חיצוני בחברה.

ביום 31 בינואר 2016 סיים את כהונתו מר Nicolas Delzant, לאחר כהונה של כ-8 שנים.

ז. דיבידנד

במהלך שנת הדוח חילקה החברה דיבידנד בסך של 50 מיליון ש"ח. בשנת 2014 לא חילקה החברה דיבידנד.

ח. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בכוונת החברה להמשיך להתמקד בביטוח אשראי לטווח קצר (עד שנה) בעסקאות יצוא ובשוק המקומי. במסגרת זו בכוונת החברה ללוות את מבוטחי החברה בפעילותם בתקופה שמתאפיינת באי וודאות גבוהה.

החברה תרחיב פעילותה בהוספת מבוטחים חדשים שזקוקים למוצר הביטוחי במיוחד בתקופת המשבר, תוך תמחור הולם של הסיכונים.

מאמץ מיוחד יוקדש לשיפור מתמיד של רמת השירות שהחברה מעניקה למבוטחיה. במסגרת זו בכוונת החברה לשלב את מרבית מבוטחיה במסגרת שירות מקוון באמצעות האינטרנט המאפשר למבוטחי החברה לנהל באופן ידידותי את פוליסת ביטוח האשראי מכל מקום בעולם ובכל עת.

בכוונת החברה להרחיב את שיתופי הפעולה הקיימים מול מוסדות מימון בנקאיים וחוץ בנקאיים. שיתופים אלו בנויים על הכרה של המוסד המממן בפוליסת הביטוח של החברה כבטוחה הולמת. בכך מתאפשר למבוטחי החברה למנף את ביטוח האשראי של החברה להשגת מימון נוסף ואף במקרים מסוימים לשפר את היחסים הפיננסיים במאזן - בדרך של הפחתת סעיף החייבים והגדלת המזומנים במאזן (ניכיון חייבים). בכוונת החברה להמשיך בשיתופי פעולה עם המדינה בהתייחס לביטוח עסקאות לטווח בינוני.

הדירקטוריון מביע תודתו לעובדי החברה ומנהליה, על תרומתם להישגי החברה.

דוד מילגרום, מנכ"ל

דוד בלומברג, יו"ר הדירקטוריון

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות

של ב.ס.ס.ח. החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של ב.ס.ס.ח החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB Public Company Accounting Oversight Board (בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קויימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2015 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר, 2015 ו-2014 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015 והדוח שלנו מיום 22 במרס, 2016, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2015

ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2015

תוכן העניינים

<u>דף</u>	
2	דוח רואה החשבון המבקר
3-4	דוחות על המצב הכספי
5	דוחות רווח והפסד
6	דוחות על הרווח הכולל
7	דוחות על השינויים בהון
8-9	דוחות על תזרימי המזומנים
10-77	באורים לדוחות הכספיים
78	נספח א' - מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של ב.ס.ס.ח. החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2015 ו-2014 ואת הדוחות על הרווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2015, 2014 ו-2013. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על בקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2015 ו-2014 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהונה ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2015, 2014 ו-2013 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2015 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 22 במרס, 2016 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

נכסים

ליום 31 בדצמבר		באור	
2014	2015		
אלפי ש"ח			
373	820	4	נכסים בלתי מוחשיים
-	1,928	'ה12	נכסי מסים נדחים
2,124	2,457		הוצאות רכישה נדחות
350	1,072	5	רכוש קבוע
69,801	115,675	'ב11 123	נכסי ביטוח משנה
6,256	4,119	6	חייבים ויתרות חובה
18,511	23,626	7	פרמיות לגבייה
		8	השקעות פיננסיות:
183,511	150,191	'ב8	נכסי חוב סחירים
1,418	775	'ג8	נכסי חוב שאינם סחירים
5,603	4,113	'ה8	מניות
68,207	68,924	'ו8	אחרות
258,739	224,003		סך כל השקעות פיננסיות
13,054	22,793	9	מזומנים ושווי מזומנים
<u>369,208</u>	<u>396,493</u>		סך הכל הנכסים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר		באור	
2014	2015		
אלפי ש"ח			
		10	הון:
15,564	15,564		הון מניות
33,064	33,064		פרמיה על מניות
55	63		קרנות הון
130,749	114,920		יתרת עודפים
179,432	163,611		סך כל ההון
			התחייבויות:
146,772	183,419	11 ו'ב'	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
348	-	12 ה'	התחייבויות בגין מסים נדחים
2,296	2,419	13	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
410	1,586		התחייבויות בגין מסים שוטפים
		23 ו'	חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
29,058	26,884		פיקדונות של מבטחי משנה
3,808	7,481		חשבונות אחרים
32,866	34,365		
7,084	11,093	14	זכאים ויתרות זכות
189,776	232,882		סך כל ההתחייבויות
369,208	396,493		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

מירב ברזילי חשבת	דוד מילגרם מנכ"ל	דוד בלומברג יו"ר הדירקטוריון	22 במרס, 2016 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---------------------	---------------------	---------------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2013	2014	2015		
אלפי ש"ח (למעט נתוני רווח נקי למניה)			באור	
138,473	119,408	121,083		פרמיות שהורווחו ברוטו
(76,746)	(62,274)	(64,100)		פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
61,727	57,134	56,983	15	פרמיות שהורווחו בשייר
5,345	9,252	1,722	16	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
31,956	25,703	25,766	17	הכנסות מעמלות
532	769	713	18	הכנסות אחרות
99,560	92,858	85,184		סך הכל ההכנסות
18,694	9,657	58,379	'ב1	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
				חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
5,938	10,044	59,414	'ב1	בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,756	(387)	(1,035)		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
22,767	22,031	21,677	19	הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,579	9,187	8,087	20	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	88		הוצאות אחרות
(2,226)	3,977	220	21	הוצאות (הכנסות) מימון
45,876	34,808	29,037		סך הכל ההוצאות
53,684	58,050	56,147		רווח לפני מסים על ההכנסה
20,170	21,838	20,783	'ד12	מסים על ההכנסה
33,514	36,212	35,364		רווח נקי
2.15	2.33	2.27	22	רווח נקי למניה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
33,514	36,212	35,364	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>סכומים שיסווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד בהתקיים תנאים ספציפיים:</u>
			שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
14	58	32	
			שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(15)	(16)	(18)	
-	(16)	(6)	השפעת המס
(1)	26	8	סה"כ רכיבים שיסווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד סכומים שלא יסווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד:
			רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכנית להטבה מוגדרת
111	(34)	(246)	השפעת המס
(40)	13	92	
71	(21)	(154)	סה"כ רכיבים שלא יסווגו לאחר מכן לרווח או הפסד
70	5	(146)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
33,584	36,217	35,218	סה"כ רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	יתרת עודפים	סה"כ הון	
אלפי ש"ח					
15,564	33,064	55	130,749	179,432	יתרה ליום 1 בינואר, 2015
-	-	-	35,364	35,364	רווח נקי
-	-	8	(154)	(146)	סה"כ הפסד כולל אחר
-	-	8	35,210	35,218	סה"כ רווח כולל
-	-	-	(1,039)	(1,039)	השפעה מצטברת, נטו, ליום 31 דצמבר, 2015 של שינויים בעתודות ביטוח (ראה ביאור 2 (ד)(3))
-	-	-	(50,000)	(50,000)	דיבידנד לבעלי מניות החברה
15,564	33,064	63	114,920	163,611	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	יתרת עודפים	סה"כ הון	
אלפי ש"ח					
15,564	33,064	29	94,558	143,215	יתרה ליום 1 בינואר, 2014
-	-	-	36,212	36,212	רווח נקי
-	-	26	(21)	5	סה"כ רווח כולל אחר
-	-	26	36,191	36,217	סה"כ רווח כולל
15,564	33,064	55	130,749	179,432	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	יתרת עודפים	סה"כ הון	
אלפי ש"ח					
15,564	33,064	30	135,973	184,631	יתרה ליום 1 בינואר, 2013
-	-	-	33,514	33,514	רווח נקי
-	-	(1)	71	70	סה"כ רווח כולל אחר
-	-	(1)	33,585	33,584	סה"כ רווח כולל
-	-	-	(75,000)	(75,000)	דיבידנד לבעלי מניות החברה
15,564	33,064	29	94,558	143,215	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			נספח	
2013	2014	2015		
אלפי ש"ח				
69,175	(3,526)	61,780	א	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(434)	(107)	(1,013)		השקעה ברכוש קבוע
(195)	(108)	(706)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
-	-	6		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(629)	(215)	(1,713)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
(75,000)	-	(50,000)		דיבידנד ששולם
(75,000)	-	(50,000)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(737)	1,297	(328)		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(7,191)	(2,444)	9,739		<u>ירידה (עלייה) במזומנים ושווי מזומנים</u>
22,689	15,498	13,054		<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה</u>
15,498	13,054	22,793		<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
33,514	36,212	35,364
(4,060)	(6,008)	(509)
134	(564)	(116)
(219)	(169)	(1,191)
(2,397)	(1,719)	283
-	-	35
-	-	53
324	964	250
329	297	206
(9,931)	(15,737)	36,647
12,773	7,493	(45,832)
(195)	233	(333)
20,170	21,838	20,783
35,864	(31,316)	29,729
5,802	5,609	(5,115)
(5,338)	1,361	2,137
(2,332)	(3,658)	1,731
1,459	(2,398)	2,303
83	754	(123)
52,466	(23,020)	40,938
(383)	(365)	(232)
7,460	5,643	6,652
(23,994)	(22,175)	(21,507)
48	39	339
64	140	226
(16,805)	(16,718)	(14,522)
69,175	(3,526)	61,780

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1)

רווח נקי	
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:	
התאמות לסעיפי רווח והפסד:	
(רווחים) הפסדים נטו מהשקעות פיננסיות:	
נכסי חוב סחירים	
נכסי חוב שאינם סחירים	
מניות	
השקעות אחרות	
הפסד ממימוש רכוש קבוע	
הפסד ממימוש נכסים בלתי מוחשיים	
פחת והפחתות:	
רכוש קבוע (ראה גם באור 5ב' להלן)	
נכסים בלתי מוחשיים	
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
שינוי בנכסי ביטוח משנה	
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	
הוצאות מיסים על הכנסה	
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:	
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות	
פרמיות לגבייה	
חייבים ויתרות חובה	
חברות ביטוח ותוכני ביטוח	
זכאים ויתרות זכות	
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:	
ריבית ששולמה	
ריבית שהתקבלה	
מסים ששולמו	
מסים שהתקבלו	
דיבידנד שהתקבל	
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת	

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות, הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

א. תיאור כללי של החברה ופעילותה

ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה פרטית תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב החילזון 12, רמת גן, בבניין בבעלות החברה האם הראל חברה לביטוח בע"מ, לפרטים נוספים ראה ביאור 24(ב). החברה עוסקת בביטוח סיכוני סחר חוץ ובביטוח אשראי מסחרי מקומי.

בעלי המניות בחברה הינם: הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"), ו- Euler Hermes (להלן: "Euler Hermes"), שהינה חלק מקבוצת ביטוח האשראי הגדולה בעולם. קבוצת Euler Hermes הינה חלק מקבוצת Allianz - מחברות הביטוח והפיננסיים הגדולות בעולם. כל אחד מבעלי המניות כאמור מחזיק 50% מהון המניות המונפק של החברה. בין בעלי המניות קיים הסכם בעלי מניות, המסדיר את ניהולה של החברה, מינוי דירקטורים ומנגנון של זכות סירוב.

ב. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

ביום 29 ביוני, 2015 פנתה מגה קמעונאות בע"מ (להלן: "מגה") לבית המשפט בבקשה לכנס אסיפת נושים ובהם ספקים, לדיון בתכנית הבראה שהציגה. בתאריך 14 ביולי, 2015 אישר בית המשפט המחוזי בלוד את תכנית הבראה של מגה לאחר שנערכו אספות נושים שבהן קבוצות נושים הצביעו על התכנית שהוצגה בפניהן על ידי מגה. בהתייחס לספקים נקבע כי 30% מהחוב של מגה קמעונאות לספקים שלהם חוב העולה על 800 אלפי ש"ח בסוף יוני 2015 ייפרס על פני תקופה של 5 שנים (שנתיים ראשונות ללא תשלום ולאחר מכן 36 תשלומים חודשיים שווים), ויתרת 70% ישולמו החל מ-31 ביולי במספר תשלומים שבועיים כתלות בימי האשראי של הספק.

על אף צעדי הבראה משמעותיים שהפעילה מגה קמעונאות בע"מ בתקופת הבראה, נקלעה הרשת לקשיים בקבלת סחורה מספקים שונים וביקשה ביום 17 בינואר 2016 מבית המשפט צו הקפאת הליכים כנגד נושיה השונים. הצו המבוקש ניתן ביום 18 בינואר 2016 ולרשת מונו מטעם בית המשפט 3 נאמנים. לאור התפתחות זאת, ובשים לב לבטוחות מסוימות שבידי החברה, וכן פעולות שננקטות על ידי נאמני הרשת לצמצום ההפסד של נושי החברה - החליטה החברה להפריש בדוחות הכספיים לסוף 2015, את הסכום אשר משקף לדעתה את הסיכון כאמור בסך ברוטו של 60 מיליוני ש"ח ובשייר בסך 4 מיליוני ש"ח. סך ההפסד שנרשם בספרי החברה כולל הפרשה לתשלום של פרמיית משנה כינון בעקבות האירוע הסתכם לסך של כ- 5 מיליון ש"ח.

ג. הגדרות

- בדוחות כספיים אלה - החברה
- ב.ס.ס.ח. - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ.
- צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
- בעלי עניין ובעל שליטה - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
- המפקח - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
- תקנות ההון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
- כללי ההשקעה - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי המפקח.
- תקנות פרטי דין וחשבון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
- חוזי ביטוח - חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.

באור 1: - כללי (המשך)

ג. הגדרות (המשך)

- נכסי ביטוח משנה - חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
- התחייבויות בגין חוזי ביטוח - עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
- פרמיות - פרמיות לרבות דמים.
- פרמיות שהורווחו - פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
- מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט נכסים פיננסיים זמינים למכירה ונכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד והתחייבויות ביטוחיות.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו.

3. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש ב- IAS 1.

4. מדיניות חשבונאית עקבית ויישום לראשונה של תקני IFRS

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות. לעניין שינויים בחישוב עתודות ביטוח, ראה ביאור 2(ד)(3).

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של החברה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

ראה באור 8 להלן.

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך המאזן ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הקבוצה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על הערכות של מומחי החברה ועל הנחות המפורטות בבאור 23(ה).

ההערכות וההנחות השונות נעשות על סמך ניסיון העבר ומבוססות, בעיקר, על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

2. תביעות משפטיות

בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו נגד החברה הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה.

3. ירידת ערך השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין הלוואות וחיובים המוצגים בעלותם המופחתת, או שערכם של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נפגם וקיימת ירידת ערך לגביהם סכום ההפסד נזקף לדוח רווח והפסד.

בכל תאריך מאזן בוחנת החברה האם קיימת ראייה אובייקטיבית כאמור.

4. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת לאחר העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבויות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו.

5. נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש שיקול דעת של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה ואסטרטגיית תכנון המס.

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינו ש"ח. מטבע הפעילות של החברה הוא ש"ח ולפי מטבע זה נמדדים מצבה הכספי ותוצאות פעולותיה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ (המשך)

2. עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער, נזקפים לדוח רווח והפסד.

3. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור נזקפים לדוח רווח והפסד.

ד. חוזי ביטוח

IFRS 4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק (לרבות עלויות רכישה קשורות ונכסים בלתי מוחשיים קשורים) וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח:

ביטוח כללי

(א) הכרה בהכנסה - ראה יב' להלן.

(ב) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון ההפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.

(ג) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, והוצאות הרכישה הנדחות בביטוח כללי, חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013, (להלן - "תקנות חישוב עתודות").

(ד) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:

(1) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.

(2) עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

2.1 תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו בהתבסס על הערכות עובדי החברה שמטפלים בתביעות וכן בתוספת הפרשה עבור תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה (IBNR) ככל שנדרש, בהתאם לניסיון העבר והערכת ההנהלה.

ד. חוזי ביטוח (המשך)ביטוח כללי (המשך)

2.2 עודף הכנסות על הוצאות:

תוצאות עסקי הביטוח בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ נזקפות בגין כל שנת חיתום על בסיס צבירה של עודף הכנסות על הוצאות. בביטוח שתקופת האשראי בו עד 365 יום, תקופת חישוב הצבירה הינה שנתיים מתחילת שנת החיתום, דהיינו העודף נזקף כרווח בשנה השלישית.

בביטוח כאמור, בו עולה תקופת האשראי על 365 יום, תקופת חישוב הצבירה הינה ארבע שנים מתחילת שנת החיתום, דהיינו העודף נזקף כרווח בשנה החמישית, הכל ובלבד שבשנה הראשונה של שנת החיתום לא תפחת העתודה מ- 50% מדמי הביטוח לשנת הדוח.

העודף מחושב, בהתאם לתקנות חישוב עתודות ולהנחיית המפקח, על בסיס ההכנסות מפרמיות בניכוי תביעות והוצאות רכישה (עד מגבלה שנקבעה על ידי המפקח כשיעור מהפרמיה), בתוספת הכנסות מהשקעות המחושבות לפי שיעור תשואה ריאלית של 3% לשנה (ללא תלות בתשואה בפועל על ההשקעות), בניכוי חלקם של מבטחי המשנה, לפי ענפי הביטוח ושנת החיתום המתאימה. העודף המצטבר עד למועד שחרורו ממועד שנת תחילת הביטוח בניכוי הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ובניכוי התביעות התלויות כפי שחושבו כמפורט לעיל (להלן - הצבירה), נכלל בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, והגרעון נזקף כהוצאה.

2.3 שיבובים ושרידים נרשמים על בסיס מזומן.

2.4 להערכת החברה התביעות התלויות הינן נאותות ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל-IBNR.

(3) שינויים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי החל מיום 31 בדצמבר 2015: בחודש אוקטובר 2015, עודכנו, הוראות המדידה, הכלולות בחוזר המאוחד, לגבי חלקם של מבטחי משנה בהוצאות רכישה נדחות ובפרמיה שטרם הורווחה בענף ביטוח כללי וזאת החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015. התיקון טופל כשינוי מדיניות חשבונאית באישור המפקחת על הביטוח וכהלימה לפרקטיקה הנהוגה בענף ובשל חוסר מהותיות הסכום נזקפה השפעת השינוי כהתאמה לעודפים ליום 31 בדצמבר 2015 ללא יישום למפרע. השפעת התיקון האמור על הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2015 הינה כדלקמן:

1,553	הקטנה של נכסי ביטוח משנה- עקב עידכון חישוב חלק מבטחי משנה בפרמיה שטרם הורווחה
1,706	הגדלה של זכאים ויתרות זכות עקב עדכון חישוב חלקם של מבטחי משנה בהוצאות רכישה נדחות
(1,595)	נזקף כנגד צבירה (ייצוא)
1,664	סך השפעת התיקון לפני מסים
625	השפעת המס 37.58%
1,039	סה"כ הקטנת סעיף עודפים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. חוזי ביטוח (המשך)

ביטוח כללי (המשך)

ה) הוצאות רכישה נדחות כוללות חלק מהוצאות הנהלה וכלליות בקשר להפקת פוליסות, המתייחס לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה לפי הנמוך שבהם.

ה. מכשירים פיננסיים

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים הן נכסים פיננסיים והן התחייבויות פיננסיות. נכסים פיננסיים כוללים השקעות פיננסיות (נכסי חוב סחירים, נכסי חוב בלתי סחירים, מניות ואחרות) וכן נכסים פיננסיים אחרים כגון: פרמיות לגביה, חייבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים. כמו כן, מכשירים פיננסיים כוללים התחייבויות פיננסיות, כגון הלוואות ואשראי שנתקבלו ואשראי ספקים וזכאים אחרים.

ההכרה הראשונית במכשירים פיננסיים שאינם נגזרים הינה לפי שווי הוגן ולגבי מכשירים שאינם מוצגים בשווי ההוגן דרך רווח והפסד בתוספת כל עלויות העסקה הישירות הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים נמדדים כמפורט בהמשך. מכשיר פיננסי מוכר כנכס או כהתחייבות במועד קבלת התנאים החוזיים על ידי החברה (מועד העסקה).

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים שיועדו כזמינים למכירה או שאינם מסווגים כנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד; השקעות המוחזקות לפדיון; הלוואות וחייבים. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים פיננסיים זמינים למכירה נמדדים לפי השווי ההוגן. רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן, למעט בגין ריבית והפרשי שער המתייחסים למכשירי חוב אשר נזקפים לרווח והפסד לסעיף רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון, מוכרים כרווח (הפסד) כולל אחר. במועד גריעת ההשקעה או במקרה של ירידת ערך, הרווח (הפסד) כולל אחר מועבר לדוח רווח והפסד.

נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

מכשיר פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית בו.

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינן השקעות המוחזרות בתשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינן נסחרות בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בתוספת עלויות עסקה ישירות, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית, ובניכוי הפרשה לירידת ערך. חייבים לזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)
2. נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן
 ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיות צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, משוערכים בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית המדד בפועל.
3. החברה קבלה החלטות לייעוד הנכסים כדלקמן
 נכסים סחירים יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד.
 נכסים שאינם סחירים נכסים העונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים, סווגו לקבוצה זו ונמדדו על פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית.
 קרנות השקעה שאינן סחירות סווגו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.
4. קביעת השווי ההוגן
 השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין מכשירים פיננסיים שלהם אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אילו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים.
5. גריעת מכשירים פיננסיים
נכסים פיננסיים
 נכס פיננסי נגרע כאשר פקעו הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או החברה העבירה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או נטלה על עצמה מחוייבות לשלם את תזרימי המזומנים שהתקבלו במלואם לצד השלישי, ללא עיכוב משמעותי, בנוסף העבירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס או לא העבירה ואף לא הותירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים לנכס אך העבירה את השליטה בנכס.
 כאשר החברה העבירה את זכויותיה לקבל תזרימי המזומנים מהנכס ולא העבירה ולא הותירה באופן ממשי את הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס ואף לא העבירה את השליטה על הנכס, מוכר נכס חדש בהתאם למידת המעורבות הנמשכת של החברה בנכס. מעורבות נמשכת בדרך של ערבות לנכס המועבר נמדדת לפי הנמוך מבין היתרה המקורית של הנכס בדוחות הכספיים והסכום המירבי של התמורה שהחברה עשויה להידרש לשלם בחזרה.
6. לגבי ירידת ערך נכסים פיננסיים, ראה ח' להלן.
1. רכוש קבוע
1. הכרה ומדידה
 פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת עלויות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מהוונת כחלק מעלות ציוד זה.
2. פחת
 פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע.
 שיעורי הפחת בהם נעשה שימוש בתקופה השוטפת ובתקופות ההשוואתיות הינו כדלקמן:
 מחשבים ותוכנה 20%-33%
 ריהוט וציוד 6%-10%
 אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת, וערך השייר נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. נכסים בלתי מוחשיים

1. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

2. עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. כל העלויות האחרות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או מותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

3. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית ולתקופות השוואתיות הינו כדלקמן:

תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני 4-6 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

ח. ירידת ערך

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים כדלקמן:

1. השקעות פיננסיות

א. נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת

ראייה אובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. ראיות לירידת ערך כוללות סימנים לכך שלחייב קשיים פיננסיים, לרבות קשיי נזילות ואי יכולת לעמוד בתשלומי קרן או ריבית. סכום ההפסד הנזקף לדוח רווח והפסד נמדד כהפרש בין יתרת הנכס בדוחות הכספיים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי (שיעור הריבית האפקטיבית שחושב בעת ההכרה הראשונית). אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. יתרת הנכס בדוחות הכספיים מוקטנת באמצעות רישום הפרשה. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

החברה בוחנת ראיות לירידת ערך לגבי נכסי חוב המסווגים להלוואות וחייבים הן ברמת הנכס הבודד והן ברמה של קבוצת נכסים בעלי מאפייני סיכון אשראי דומים (בחינה קולקטיבית). ההלוואות והחייבים שהינם משמעותיים באופן פרטני נבחנים ספציפית לירידת ערך. ההלוואות והחייבים אשר בגינם לא זוהתה ירידת ערך ספציפית מקובצים יחדיו ולגביהם נבחנת קיומה של ירידת ערך קולקטיבית במטרה לאתר ירידת ערך שהתרחשה וטרם זוהתה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. ירידת ערך (המשך)

1. השקעות פיננסיות (המשך)

א. נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת (המשך)

בבחינה קולקטיבית של ירידת ערך, החברה עושה שימוש במגמות היסטוריות של ההסתברות להפרה, עיתוי קבלת ההחזר וסך ההפסד בפועל, בהתאם לשיקול דעת ההנהלה בדבר השאלה האם ההפסדים בפועל צפויים להיות גדולים או קטנים יותר בהשוואה להפסדים העולים מהמגמות ההיסטוריות לאור המצב הכלכלי ותנאי האשראי הקיימים.

ב. נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הראיה לירידת ערך לגבי נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, כוללת ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו וכן בחינת שינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. הבחינה של ירידה משמעותית או מתמשכת, תלויה בנסיבות בכל תאריך דיווח, כאשר, במסגרת הבחינה, מובאות בחשבון התנודתיות ההיסטורית בשווי ההוגן וכן קיומה של מגמה מתמשכת של ירידה בשווי ההוגן בשיעור כולל של 20% ויותר או משך זמן של ירידה בשווי ההוגן של 6 חודשים ויותר. כאשר קיימת ראיה לירידת ערך, ההפסד המצטבר שנזקף לרווח כולל אחר, נמדד כהפרש בין עלות הרכישה (בניכוי הפסדים קודמים מירידת ערך) לבין השווי ההוגן ומועבר מרווח כולל אחר להפסד מירידת ערך בדוח רווח והפסד. בתקופות עוקבות, ביטול הפסד מירידת ערך אינו נזקף לרווח והפסד אלא נזקף לרווח כולל אחר.

2. ביטוח משנה

א. ההתחייבויות של מבטחי המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.

מבטח משנה, אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזה ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.

ב. החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פרעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה. ראה גם באור 1ב'.

3. פרמיה לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה מחושבת לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור בתוספת הפרשה קולקטיבית, המשקפים את הערכת החברה לסיכונים הטמונים בהם.

4. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים הלא פיננסיים של החברה, שאינם הוצאות רכישה נדחות, נכסים הנובעים מהטבות לעובדים ונכסי מס נדחים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. ירידת ערך (המשך)

4. נכסים שאינם פיננסיים (המשך)

עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הוצאות אחרות.

הפסד מירידת ערך של נכס, למעט מוניטין, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

ט. הון מניות

עלויות המתייחסות ישירות להנפקת מניות מוצגות כהפחתה מההון.

י. הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

1. הטבות לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

תכנית להפקדה מוגדרת

לחברה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן החברה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל הטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד ולא נדרשת הפרשה נוספת בדוחות הכספיים.

בנוסף לחברה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית של אגרות חוב ממשלתיות, אשר מועד פרעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לחלק מעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית). נכסי התוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות עובד לזמן ארוך או בפוליסות ביטוח כשירות. נכסי התוכנית אינם זמינים לשימוש נושי הקבוצה, ולא ניתן לשלם ישירות לחברה.

ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות הטבות המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.

מידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. הטבות לעובדים (המשך)

3. הטבות עובד אחרות לטווח ארוך

חלק מעובדי החברה זכאים להטבות בגין הודעה מוקדמת ומענקי הסתגלות. הטבות אלו מטופלות כהטבות אחרות לטווח ארוך מאחר שהחברה צופה כי הטבות אלו ינוצלו, ומחויבות החברה בגינן תסולק, במהלך תקופת ההעסקה ולאחר שנה מתום תקופת הדיווח השנתית בה העובדים סיפקו את השירות המתייחס.

ההתחייבות נטו של החברה בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך המחושבת על בסיס הערכה אקטוארית, הינה בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי.

מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח או הפסד בתקופה בה הן התהוו.

יא. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-37 IAS מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר החברה צופה שחלק או כל ההוצאה תוחזר לחברה, כגון בחוזה ביטוח, ההחזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בדוח רווח והפסד בניכוי החזר ההוצאה.

יב. הכרה בהכנסה

1. פרמיות

פרמיות נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. המבוססים בעיקר על דיווחים של המבוטחים, במקרים בהם לא התקבל דיווח מהמבוטח, מחושב דוח התפוקה על בסיס הערכה המסתמכת על הדיווחים הקודמים של המבוטחים. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.

ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין.

2. עמלות

הכנסות מעמלות מביטוח משנה נזקפות בעת התהוותן.

יג. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית והפרשי הצמדה בגין נכסי חוב, הכנסות מדיבידנדים, רווחים (הפסדים) נטו ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ורווחים (הפסדים) ממטבע חוץ בגין נכסי חוב.

רווחים (הפסדים) ממימוש השקעות מחושבים כהפרש בין תמורת המימוש, נטו לבין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בעת קרות אירוע המכירה. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס. הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית והפרשי שער על פיקדונות ועל יתרות מבטחי משנה.

רווחים והפסדים מהפרשי שער ושינויים בשווי ההוגן של השקעות מדווחים בנטו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח, להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך בהתאם למודלים פנימיים של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

טו. מסים על הכנסה

הוצאת מסים על הכנסה כוללת מסים שוטפים ונדחים. הוצאת מסים על הכנסה נזקפת לדוח רווח והפסד אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון. במקרים אלו, הוצאת המסים על הכנסה נזקפת להון.

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק או נחקק למעשה לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

ההכרה במסים נדחים הינה בהתאם לגישה המאזנית, בהתייחס להפרשים הזמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן. החברה מקזזת נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס באותה חברה נישומה, או בחברות שונות, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו בזמן.

נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את הפרשים הזמניים. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל תאריך דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתחייבות תתממשנה, הם מופחתים.

טז. רווח למניה

החברה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה במספר הממוצע המשוקלל של המניות שהיו במחזור במשך התקופה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

1. IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

IFRS 15 (להלן - התקן) פורסם על ידי ה-IASB במאי, 2014.

התקן מחליף את IAS 18 הכנסות, IAS 11 חוזי הקמה ואת IFRIC 13 תכניות נאמנות לקוחות, IFRIC 15 הסכמים להקמת מבנים, IFRIC 18 העברות של נכסים מלקוחות ו-31 SIC הכנסות - עסקאות חליפין הכוללות שירותי פרסום.

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות.

התקן ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2017 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי. התקן מאפשר לבחור ביישום למפרע חלקי עם הקלות מסוימות, שלפיו התקן ייושם על חוזים קיימים החל מתקופת היישום לראשונה ואילך, ולא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה.

להערכת החברה, לתקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש יולי 2014 ה-IASB פירסם את הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 (להלן - התקן) מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39.

התקן קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם.

- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. התקן קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

לעניין גריעה ובנושא התחייבויות פיננסיות קובע התקן את אותן הוראות שנדרשות לפי הוראות IAS 39 לגבי גריעה ולגבי התחייבויות פיננסיות שלא נבחרה לגביהן חלופת השווי ההוגן.

לפי התקן, סכום השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות - שמיחוס לשינויים בסיכון האשראי - ייזקף לרווח כולל אחר. כל יתר השינויים בשווי ההוגן ייזקפו לרווח או הפסד.

התקן כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור.

התקן ייושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2018. אימוץ מוקדם אפשרי.

להערכת החברה, לתקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ית. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר והיורו:

שער חליפין יציג של		מדד המחירים לצרכן		
יורו	דולר	מדד ידוע	מדד בגין	
%	ארה"ב	%	%	
(10.1)	0.3	(0.9)	(1.0)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015
(1.2)	12.0	(0.1)	(0.2)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014
(2.8)	(7.0)	1.9	1.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013

באור 3: - מגזרי פעילות

החברה פועלת במגזר ביטוח כללי הכולל את ענפי ביטוח אשראי וביטוח סיכוני סחר חוץ.

בביטוח סיכוני סחר חוץ החברה מספקת ביטוח לספק בפני אי תשלום של הקונה כתוצאה מקושי כלכלי, הנחלק לשני סוגים של סיכונים: סיכונים מסחריים וסיכונים פוליטיים. בביטוח אשראי בשוק המקומי, החברה מספקת ביטוח בפני סיכונים מסחריים בלבד.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015			
לא מיוחס	ביטוח	סה"כ	
למגזרי פעילות	כללי		
אלפי ש"ח			
121,083	-	121,083	פרמיות שהורווחו ברוטו
(64,100)	-	(64,100)	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
56,983	-	56,983	פרמיות שהורווחו בשייר
1,722	1,762	(40)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
25,766	-	25,766	הכנסות מעמלות
713	713	-	הכנסות אחרות
85,184	2,475	82,709	סך כל ההכנסות
58,379	-	58,379	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
59,414	-	59,414	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ראה גם באור 1ב')
(1,035)	-	(1,035)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
21,677	-	21,677	הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
8,087	1,241	6,846	הוצאות הנהלה וכלליות
88	88	-	הוצאות אחרות
220	-	220	הוצאות מימון
29,037	1,329	27,708	סך כל ההוצאות
56,147	1,146	55,001	רווח לפני מסים על הכנסה
(232)	(246)	14	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
55,915	900	55,015	סה"כ הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי	
119,408	-	119,408	פרמיות שהורווחו ברוטו
(62,274)	-	(62,274)	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
57,134	-	57,134	פרמיות שהורווחו בשייר
9,252	3,575	5,677	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
25,703	-	25,703	הכנסות מעמלות
769	769	-	הכנסות אחרות
92,858	4,344	88,514	סך כל ההכנסות
9,657	-	9,657	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
10,044	-	10,044	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(387)	-	(387)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
22,031	-	22,031	הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
9,187	1,684	7,503	הוצאות הנהלה וכלליות
3,977	-	3,977	הוצאות מימון
34,808	1,684	33,124	סך כל ההוצאות
58,050	2,660	55,390	רווח לפני מסים על ההכנסה
(* 8)	-	(* 8)	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
58,058	2,660	55,398	סה"כ הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* סווג מחדש)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי	
138,473	-	138,473	פרמיות שהורווחו ברוטו
(76,746)	-	(76,746)	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
61,727	-	61,727	פרמיות שהורווחו בשייר
5,345	5,412	(67)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
31,956	-	31,956	הכנסות מעמלות
532	532	-	הכנסות אחרות
99,560	5,944	93,616	סך כל ההכנסות
18,694	-	18,694	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
5,938	-	5,938	בגין חוזי ביטוח
12,756	-	12,756	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
22,767	-	22,767	הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,579	5,981	6,598	הוצאות הנהלה וכלליות
(2,226)	-	(2,226)	הכנסות מימון
45,876	5,981	39,895	סך כל ההוצאות
53,684	(37)	53,721	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
110	111	(1)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
53,794	74	53,720	סה"כ הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2015			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי	
820	820	-	נכסים
2,457	-	2,457	נכסים בלתי מוחשיים
			הוצאות רכישה נדחות
			השקעות פיננסיות אחרות:
150,191	93,177	57,014	נכסי חוב סחירים
775	775	-	נכסי חוב שאינם סחירים
4,113	424	3,689	מניות
68,924	60,748	8,176	אחרות
224,003	155,124	68,879	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
22,793	8,174	14,619	מזומנים ושווי מזומנים
115,675	-	115,675	נכסי ביטוח משנה
23,626	-	23,626	פרמיות לגבייה
7,119	3,000	4,119	נכסים אחרים
396,493	167,118	229,375	סך כל הנכסים
			התחייבויות
183,419	-	183,419	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
49,463	3,507	45,956	התחייבויות אחרות
232,882	3,507	229,375	סך כל ההתחייבויות

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2014			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי	
373	373	-	נכסים
2,124	-	2,124	נכסים בלתי מוחשיים
			הוצאות רכישה נדחות
			השקעות פיננסיות אחרות:
183,511	122,515	60,996	נכסי חוב סחירים
1,418	1,055	363	נכסי חוב שאינם סחירים
5,603	5,603	-	מניות
68,207	45,995	22,212	אחרות
258,739	175,168	83,571	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
13,054	7,239	5,815	מזומנים ושווי מזומנים
69,801	-	69,801	נכסי ביטוח משנה
18,511	-	18,511	פרמיות לגבייה
6,606	350	6,256	נכסים אחרים
369,208	183,130	186,078	סך כל הנכסים
			התחייבויות
146,772	-	146,772	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
43,004	3,698	39,306	התחייבויות אחרות
189,776	3,698	186,078	סך כל ההתחייבויות

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015			
סה"כ	ביטוח סיכוני סחר חוץ אלפי ש"ח	ביטוח אשראי ואחר	
122,375	66,685	55,690	פרמיות ברוטו
(64,882)	(34,968)	(29,914)	פרמיות ביטוח משנה
57,493	31,717	25,776	פרמיות בשייר
(510)	135	(645)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
56,983	31,852	25,131	פרמיות שהורווחו בשייר
(40)	(31)	(9)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
25,766	14,751	11,015	הכנסות מעמלות
82,709	46,572	36,137	סך כל ההכנסות
58,379	(13,301)	71,680	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו (ראה באור 1ב')
59,414	(3,350)	62,764	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ראה באור 1ב')
(1,035)	(9,951)	8,916	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
21,677	12,006	9,671	הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,846	3,736	3,110	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	-	הוצאות אחרות
220	179	41	הוצאות מימון
27,708	5,970	21,738	סך כל ההוצאות
55,001	40,602	14,399	רווח לפני מסים על ההכנסה
14	14	-	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
55,015	40,616	14,399	סה"כ הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
183,419	95,353	88,066	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2015
67,744	53,655	14,089	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2015

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014			
סה"כ	ביטוח סיכוני סחר חוץ אלפי ש"ח	ביטוח אשראי ואחר	
117,867	66,911	50,956	פרמיות ברוטו
(61,057)	(34,714)	(26,343)	פרמיות ביטוח משנה
56,810	32,197	24,613	פרמיות בשייר
324	469	(145)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
57,134	32,666	24,468	פרמיות שהורווחו בשייר
5,677	4,891	786	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
25,703	15,606	10,097	הכנסות מעמלות
88,514	53,163	35,351	סך כל ההכנסות
			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
9,657	(14,027)	23,684	ביטוח, ברוטו
			חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
			בהתחייבויות
10,044	(5,190)	15,234	בגין חוזי ביטוח
(387)	(8,837)	8,450	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
			בשייר
22,031	12,778	9,253	הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,503	4,280	3,223	הוצאות הנהלה וכלליות
3,977	3,425	552	הכנסות מימון
33,124	11,646	21,478	סך כל ההוצאות
55,390	41,517	13,873	רווח לפני מסים על ההכנסה
(* 8)	(* 8)	-	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
55,398	41,525	13,873	סה"כ הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
146,772	114,860	31,912	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2014
76,971	66,581	10,390	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2014

(* סווג מחדש)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013			
סה"כ	ביטוח סיכוני	ביטוח אשראי	
	סחר חוץ אלפי ש"ח	ואחר	
138,734	89,524	49,210	פרמיות ברוטו
(76,911)	(51,868)	(25,043)	פרמיות ביטוח משנה
61,823	37,656	24,167	פרמיות בשייר
(96)	129	(225)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
61,727	37,785	23,942	פרמיות שהורווחו בשייר
(67)	(57)	(10)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
31,956	22,015	9,941	הכנסות מעמלות
93,616	59,743	33,873	סך כל ההכנסות
			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
18,694	9,324	9,370	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
5,938	(12)	5,950	בגין חוזי ביטוח
12,756	9,336	3,420	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
22,767	14,395	8,372	הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,598	4,150	2,448	הוצאות הנהלה וכלליות
(2,226)	(1,869)	(357)	הכנסות מימון
39,895	26,012	13,883	סך כל ההוצאות
53,721	33,731	19,990	רווח לפני מסים על ההכנסה
(1)	(1)	-	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
53,720	33,730	19,990	סה"כ הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
162,509	143,958	18,551	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2013
85,215	78,838	6,377	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2013

באור 4 - נכסים בלתי מוחשיים

ההרכב:

תוכנות מחשב	אלפי ש"ח	עלות
2,912		יתרה ליום 1 בינואר, 2014
108		תוספות
3,020		יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
706		תוספות
(764)		גריעות
2,962		יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015
		<u>הפחתה שנצברה</u>
2,350		יתרה ליום 1 בינואר, 2014
260		הפחתה שהוכרה במהלך השנה
37		הפחתה בגין ירידת ערך (באור 5ב' להלן)
2,647		יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
243		הפחתה שהוכרה במהלך השנה
(37)		ביטול הפחתה בגין ירידת ערך (באור 5ב' להלן)
(711)		גריעות
2,142		יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015
		<u>ערך בספרים, נטו</u>
820		ביום 31 בדצמבר, 2015
373		ביום 31 בדצמבר, 2014

באור 5: - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה

שנת 2015

סה"כ	שיפורים במושכר	ציוד וריהוט משרדי	מחשבים	
אלפי ש"ח				
20,612	761	811	19,040	יתרה ליום 1 בינואר, 2015
1,013	-	898	115	תוספות במשך השנה
(7,972)	(761)	(772)	(6,439)	גריעות
13,653	-	937	12,716	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015
פחת שנצבר				
20,262	752	800	18,710	יתרה ליום 1 בינואר, 2015
873	14	32	827	תוספות במשך השנה
(623)	(5)	(42)	(576)	ביטול הפרשה לירידת ערך (ב)
(7,931)	(761)	(733)	(6,437)	גריעות
12,581	-	57	12,524	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015
1,072	-	880	192	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2015

שנת 2014

סה"כ	שיפורים במושכר	ציוד וריהוט משרדי	מחשבים	
אלפי ש"ח				
20,505	761	811	18,933	יתרה ליום 1 בינואר, 2014
107	-	-	107	תוספות במשך השנה
20,612	761	811	19,040	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
פחת שנצבר				
19,298	732	740	17,826	יתרה ליום 1 בינואר, 2014
341	15	18	308	תוספות במשך השנה
623	5	42	576	הפחתה בגין ירידת ערך (ב)
20,262	752	800	18,710	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
350	9	11	330	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2014

ב.

הפחתה בגין ירידת ערך תכנה רכוש קבוע

הפחתה בגין ירידת ערך בסך של 660 אלפי ש"ח בשנת 2014, חושבה בגין הפחתת מחשבים, תוכנה וריהוט שהחברה נטשה בשנת 2015 עם המעבר לבניין החדש, לסכום ב-ההשבה שלו שהתבסס על שווי השימוש. ההפחתה כאמור נרשמה בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות.

בשנת הדוח בעת המעבר לבניין החדש רשמה החברה גריעה והפחתה של הרכוש שננטש. ובעקבות כך, בוטלה ההפרשה לירידת ערך.

באור 6: - חייבים ויתרות חובה

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
1,633	1,009	הוצאות מראש
2	6	ריבית לקבל
		חברות ביטוח ותווכני ביטוח: (ראה ביאור 123)
4,473	2,956	חשבונות אחרים
148	148	אחרים
<u>6,256</u>	<u>4,119</u>	סה"כ חייבים ויתרות חובה

באור 7: - פרמיות לגבייה

א. ההרכב

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
(* 18,792	24,047	פרמיות לגבייה
(*281	421	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
<u>18,511</u>	<u>23,626</u>	סה"כ פרמיות לגבייה
1,576	1,664	כולל המחאות לגבייה והוראות קבע
		באשר לתנאי הצמדה - ראה באור 23(ג).

(* סווג מחדש

ב. גיול

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
9,667	11,544	פרמיה לגבייה שערכה לא נפגם
		ללא פיגור
		בפיגור:
8,201	10,935	מתחת ל- 90 ימים
366	791	בין 90 ל- 180 ימים
<u>18,234</u>	<u>23,270</u>	סה"כ פרמיה לגבייה שערכה לא נפגם
		פרמיה לגבייה שערכה נפגם (בניכוי הפרשה לחובות
277	356	מסופקים) (*
<u>18,511</u>	<u>23,626</u>	סה"כ פרמיה לגבייה

(* לחברה הפרשה לחובות מסופקים בגין כל החובות מעל 180 ימים בשיעורים משתנים.

ג. להלן התנועה בהפרשה לחובות מסופקים בגין הפרמיות לגבייה

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
728	281
(447) *	140
<u>281</u>	<u>421</u>

יתרה ליום 1 בינואר
שינוי בהפרשה בתקופה
יתרה ליום 31 בדצמבר

(* סווג מחדש

באור 8: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות

א. ההרכב

ליום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגות בשווי
			הוגן דרך רווח והפסד
אלפי ש"ח			
150,191	-	-	150,191
775	775	-	-
4,113	-	424	3,689
68,924	-	115	68,809
<u>224,003</u>	<u>775</u>	<u>539</u>	<u>222,689</u>

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2014

סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגות בשווי
			הוגן דרך רווח והפסד
אלפי ש"ח			
183,511	-	-	183,511
1,418	1,418	-	-
5,603	-	394	5,209
68,207	-	156	68,051
<u>258,739</u>	<u>1,418</u>	<u>550</u>	<u>256,771</u>

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סה"כ

באור 8: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
163,735	135,665
19,776	14,526
<u>183,511</u>	<u>150,191</u>

אגרות חוב ממשלתיות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
שיועדו בעת ההכרה לראשונה

נכסי חוב אחרים

שאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
שיועדו בעת ההכרה לראשונה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב

שווי הוגן		ערך בספרים	
2014	2015	2014	2015
אלפי ש"ח			
1,466	798	1,418	775

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים

להמרה

מוצגות כהלוואות וחייבים

ד. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

31 בדצמבר	
2014	2015
ריבית אפקטיבית	
אחוזים	

1. נכסי חוב סחירים:

בסיס הצמדה

צמוד למדד

שקלי

צמוד מט"ח

2. נכסי חוב שאינם סחירים:

בסיס הצמדה

צמוד למדד

מט"ח

1.2	0.5
0.7	0.7
1.2	1.3
6.0	6.9
7.7	7.8

באור 8: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. מניות

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
5,209	3,689
394	424
<u>5,603</u>	<u>4,113</u>

סחירות
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו בעת ההכרה לראשונה

שאינן סחירות

זמינות למכירה

סך הכל מניות

ו. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
68,051	68,809
156	115
<u>68,207</u>	<u>68,924</u>

סחירות
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד שיועדו בעת ההכרה לראשונה

שאינן סחירות

זמינות למכירה

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות (*)

(*) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות וקרנות השקעה.

ז. השיטות וההנחות ששימשו לקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי נקבע כדלהלן:

נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים. החל מיום 20 במרס, 2011, מספקת חברת מרווח הוגן בע"מ ("מרווח הוגן") ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים. מודל מרווח הוגן מתבסס בעיקרו על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הניגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר (להלן - מודל מרווח הוגן).

בעקבות פסק דין של בית המשפט העליון אשר הורה על ביטול המכרז בו זכתה מרווח הוגן פורסם מכרז חדש.

בהתאם למכתב שפרסם משרד האוצר בחודש ספטמבר 2014, החליטה ועדת המכרזים להכריז על מרווח הוגן כזוכה במכרז החדש. כמו כן, צויין במכתב כי על לוחות הזמנים להטמעת המודל המעודכן של מרווח הוגן תצא הודעה נפרדת. בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת העדכון הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים והאם תהיה השפעה כאמור. יצויין כי ההשפעה על החברה הינה בנתוני הבאורים בלבד המתייחס למידע על השווי ההוגן של נכסי החוב הלא סחירים.

באור 8: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ז. השיטות וההנחות ששימשו לקביעת השווי ההוגן עבור נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	אחוזים
		עבור נכסי חוב שאינם סחירים - בארץ, לפי דירוג מקומי: (*)
4.7	-	AA ומעלה
6.9	6.9	A
3.1	-	BBB
7.7	7.8	לא מדורג

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינם חברות הדירוג "מעלות", "מדרוג". נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

ח. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
 - רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
 - רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.
- היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה, נכסי מיסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר, 2015				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	אלפי ש"ח			
150,191	-	-	150,191	נכסי חוב סחירים
4,113	424	-	3,689	מניות
68,924	115	-	68,809	השקעות פיננסיות אחרות
223,228	539	-	222,689	סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2014				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	אלפי ש"ח			
183,511	-	-	183,511	נכסי חוב סחירים
5,603	394	-	5,209	מניות
68,207	156	-	68,051	השקעות פיננסיות אחרות
257,321	550	-	256,771	סה"כ

באור 8: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ח. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

התנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לשנת 2015 והמסווגים לרמה 3:

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	
	אלפי ש"ח	
550	156	394
18	18	-
14	(16)	30
(43)	(43)	-
<u>539</u>	<u>115</u>	<u>424</u>
32	2	30

יתרה ליום 1 בינואר, 2015

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד

ברוח כולל אחר

מכירות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015

סך ההפסדים לתקופה שנכללו ברווח והפסד

בגין נכסים המוחזקים

נכון ליום 31 בדצמבר, 2015

התנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לשנת 2014 והמסווגים לרמה 3:

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	
	אלפי ש"ח	
177	177	-
16	16	-
42	14	28
366	-	366
(51)	(51)	-
<u>550</u>	<u>156</u>	<u>394</u>
58	30	28

יתרה ליום 1 בינואר, 2014

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד

ברוח כולל אחר

רכישות

מכירות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

סך ההפסדים לתקופה שנכללו

ברוח והפסד בגין נכסים המוחזקים

נכון ליום 31 בדצמבר, 2014

באור 8 - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ט. גיול השקעות בנכסי חוב פיננסיים לא סחירים

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
1,418	775

סך הכל נכסי חוב לא סחירים ללא פיגור

באור 9 - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
9,153	12,752
3,901	10,041
13,054	22,793

מזומנים ופקדונות למכירה מיידית

פקדונות לזמן קצר

מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים ופקדונות למכירה מיידית בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום המאזן ריבית בשיעור של כ 0.05% (31.12.14 - ריבית בשיעור של כ 0.1%).

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לחודש. הפקדונות אשר בעיקרם פקדונות במטבע חוץ נושאים ריבית בשיעור כ-0.5% (31.12.14 - 0.1%).

באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים ופקדונות לזמן קצר, ראה באור 23(ג).

באור 10 - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

ליום 31 בדצמבר, 2014		ליום 31 בדצמבר, 2015	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
מספר המניות באלפים			
15,562	20,000	15,562	20,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג.
כ"א

ב. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ג. דיבידנד שהוכרז

הדיבידנדים הבאים הוכרזו ושולמו על ידי החברה:

לשנה שהסתיימה ביום

31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
75,000	-	50,000

3.21 ש"ח למניה רגילה (ב2013 - 4.82 ש"ח)

ד. ניהול ודרישות הון

ההון הנדרש והקיים של החברה נקבע בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן- תקנות ההון) והנחיות המפקח. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה:

1. ההון הנדרש והקיים של החברה

31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
36,999	38,715	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח
179,432	163,611	הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
142,433	124,896	הון ראשוני בסיסי
		עודף
		הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
30,062	29,791	פעילות בביטוח כללי/הון ראשוני נדרש
4,002	5,256	נכסי השקעה ונכסים אחרים
2,935	3,668	סיכונים תפעוליים
36,999	38,715	סך כל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון

2. Solvency II

בחודש נובמבר 2014 פרסמה המפקחת מכתב למנהלי חברות הביטוח ("המכתב") בעניין מתווה ליישום משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II. במכתב מציינת המפקחת כי הפרלמנט האירופי החליט כי יישום הדירקטיבה באירופה יהיה בתחילת שנת 2016 ונקבעו לוחות זמנים ליישום ההנחיות הסופיות.

חברות ביטוח בישראל תידרשנה לעמוד בהנחיות ההון החדשות החל מהדוחות הכספיים לשנת 2016. שינוי דרישות ההון כפוף בין היתר לשינוי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998.

במהלך שנת 2016 טרם כניסת המשטר החדש לתוקף, יש בכוונת האוצר להחיל דיווח רבעוני לממונה על אינדיקציות ליחס כושר הפירעון החדש וזאת במקביל לדיווח דרישות ההון על פי התקנות הקיימות.

בחודש יולי 2015 פרסמה המפקחת מכתב למנהלי חברות הביטוח בדבר הוראות מעבר ליישום Solvency II, המבוססות על הדירקטיבה שעיקרן:

- מבטח שאינו עומד בדרישות ההון בשנה הראשונה ליישום הדירקטיבה יידרש לנקוט באמצעים הנדרשים על מנת לכסות את החוסר בהון או להקטין את פרופיל הסיכון על מנת להבטיח עמידה בדרישות ההון עד ליום 31 בדצמבר 2018.
- דרישת הון מוקטנת על חלק מהמניות המוחזקות ע"י החברה ביום 31 בדצמבר 2016. כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים עד שדרישת ההון בגין מניות אלו תגיע לשיעורה המלא.

בדעת המפקחת לפרסם הנחיות לעניין ניהול הון וקביעת יעד הון פנימי, לעניין סקר פערים שעל החברות יהיה לבצע ביחס למערך ניהול הסיכונים, הבקורות והממשל התאגידי ונייר התייעצות לקידום תהליך ההערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון (ORSA).

כחלק מההיערכות ליישום המודל, בוצעו, עפ"י הנחיית האוצר, מספר תרגילים (IQIS - סימולציות של השפעת הדירקטיבה על הונו של המבטח בהינתן תמהיל העסקים והמאזן הקיימים שלו) שמטרתם לכייל את המודל.

באור 10: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. Solvency II (המשך)

התרגיל האחרון שבוצע התייחס לשנת 2014 (להלן IQIS4) והיה מבוסס על תקנות סופיות והנחיות טכניות ליישום שפרסמה הנציבות האירופית וכן על חוזר הנחיה לביצוע שפרסמה המפקחת בחודש אפריל 2015. תרגיל IQIS נוסף אמור להיערך בגין שנת 2015 (להלן IQIS5). במסגרת זו, פרסמה המפקחת, בחודש אפריל 2015, מכתב על פיו "התרגיל, שיבוצע על דוחות 2014, משקף את ההנחיות האירופאיות. למען הסר ספק ולמניעת חוסר ודאות בתהליך ההיערכות נבקש להדגיש כי התרגיל מבטא את החלטת הפיקוח בנוגע להתאמות הנדרשות לשוק הישראלי, והן יובאו לידי ביטוי בהנחיות החדשות. לקראת תרגיל IQIS5 נוסף ונעקוב אחר התפתחויות בהנחיות האירופאיות, ככל שיהיו, ונדון בהתאמות שידרשו לישראל".

על פי תוצאות התרגיל כאמור ליום 31 בדצמבר, 2014 לחברה עודף משמעותי של ההון הקיים לעומת ההון הנדרש גם על פי המשטר ה Solvency II.

באור 11: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

א.1. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים

31 בדצמבר						
2014	2015	2014	2015	2014	2015	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
						אלפי ש"ח
2,636	3,346	5,187	4,016	7,823	7,362	ענף ביטוח סיכוני סחר חוץ
58,909	40,313	29,295	12,883	88,204	53,196	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
5,036	9,996	13,797	24,799	18,833	34,795	עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)
66,581	53,655	48,279	41,698	114,860	95,353	תביעות תלויות
						סך ענף ביטוח סיכוני סחר חוץ
2,102	3,454	4,242	4,643	6,344	8,097	ענף ביטוח אשראי
8,288	10,635	17,280	69,334	25,568	79,969	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
10,390	14,089	21,522	73,977	31,912	88,066	תביעות תלויות
76,971	67,744	69,801	115,675	146,772	183,419	סך ענף ביטוח אשראי
						סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי
395	(350)	778	1,528	1,173	1,178	הוצאות רכישה נדחות
315	(522)	636	1,801	951	1,279	ענף ביטוח סיכוני סחר חוץ
710	(872)	1,414	3,329	2,124	2,457	ענף ביטוח אשראי
						סך הכל הוצאות רכישה נדחות
						סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בנכוי הוצאות רכישה נדחות:
66,186	54,005	47,501	40,170	113,687	94,175	ענף ביטוח סיכוני סחר חוץ
10,075	14,611	20,886	72,176	30,961	86,787	ענף ביטוח אשראי
76,261	68,616	68,387	112,346	144,648	180,962	סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח כללי בנכוי הוצאות רכישה נדחות

באור 11: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

א.2. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי שיטות חישובן

31 בדצמבר						
2014	2015	2014	2015	2014	2015	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
אלפי ש"ח						
3,947	(6,128)	12,696	35,196	16,643	29,068	הערכת מחלקת תביעות בגין התביעות התלויות הידועות
7,877	25,259	18,381	58,937	26,258	84,196	תוספת לתביעות התלויות בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו (IBNR)
4,738	6,800	9,429	8,659	14,167	15,459	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
1,500	1,500	-	-	1,500	1,500	הערכות אחרות
58,909	40,313	29,295	12,883	88,204	53,196	עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)
76,971	67,744	69,801	115,675	146,772	183,419	סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות

1. ענף ביטוח סיכוני סחר חוץ

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2014	2015	2014	2015	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
אלפי ש"ח						
78,372	66,186	64,069	47,501	142,441	113,687	יתרה לתחילת השנה
6,703	7,372	12,812	16,297	19,515	23,669	עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום שוטפת
(2,518)	(462)	(3,731)	(1,966)	(6,249)*	(2,428)*	שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות
4,185	6,910	9,081	14,331	13,266	21,241	סך השינוי בעלות התביעות המצטברת
(1,167)	(407)	(1,533)	(84)	(2,700)	(491)	תשלומים לשוב תביעות במהלך השנה:
(1,784)	(1,683)	(8,297)	(3,571)	(10,081)	(5,254)	בגין שנת חיתום שוטפת
(2,951)	(2,090)	(9,830)	(3,655)	(12,781)	(5,745)	בגין שנות חיתום קודמות
20,988	20,353	8,374	5,062	29,362	25,415	סך תשלומים
(39,745)	(37,921)	(27,552)	(20,921)	(67,297)	(58,842)	צבירה בגין שנת חיתום שוטפת
5,337	2,162	3,359	(3,743)	8,696	(1,581)	צבירה שנזקפה לרווח בגין שנת החיתום ששוחזרה
(13,420)	(15,406)	(15,819)	(19,602)	(29,239)	(35,008)	יתרת השינוי בצבירה
-	(1,595)	-	1,595	-	-	סך שינוי בצבירה
66,186	54,005	47,501	40,170	113,687	94,175	השפעת שינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי (ראה באור 2(ד)3)
						יתרה לסוף השנה

(* חלק מהותי מהפער נבע כתוצאה משיפור מסוים בכלכלה העולמית וכתוצאה מכך נפרעו במהלך השנה חלק מהחובות לתחילת השנה והחברה הקטינה חלק מהערכותיה לתביעות תלויות בגין שנים קודמות.

באור 11: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות (המשך)

2. ענף ביטוח אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2014	2015	2014	2015	
שייר		משנה		ברוטו		
אלפי ש"ח						
6,083	10,075	11,628	20,886	17,711	30,961	יתרה לתחילת השנה
9,206	10,934	16,450	69,647	25,656	80,581	עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח שינוי בעלות התביעות המצטברות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
(757)	(2,020)	(1,215)	(6,883)	(1,972)	(8,903)	תשלומים לשוב תביעות במהלך השנה:
(3,982)	(3,982)	(5,566)	(6,538)	(9,548)	(10,520)	בגין אירועים של שנת הדוח
(599)	(2,585)	(925)	(4,172)	(1,524)	(6,757)	בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
(4,581)	(6,567)	(6,491)	(10,710)	(11,072)	(17,277)	סך תשלומים שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו מהוצאות רכישה נדחות
124	525	514	900	638	1,425	השפעת שינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי (ראה באור 2(ד)3)
-	1,664	-	(1,664)	-	-	יתרה לסוף השנה
10,075	14,611	20,886	72,176	30,961	86,787	

(*) חלק מהותי מהפער נבע כתוצאה מהפחתה של תלויות בגין מספר לקוחות שחל שיפור במצבם הפיננסי.

ג (1) נתונים מצטברים בדבר שנות חיתום בענף סיכוני סחר חוץ

שנת חיתום							
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
אלפי ש"ח							
81,627	86,549	90,205	95,327	89,963	65,954	64,547	פרמיות ברוטו רווח בשייר בגין שנת החיתום מצטבר
24,905	39,960	36,247	41,931	40,296	-	-	עודף הכנסות על הוצאות בשייר
-	-	-	-	-	21,555	18,758	השפעת ההכנסות מהשקעות על הרווח הכולל המצטבר בגין שנת החיתום
3,481	4,489	3,998	3,894	2,757	912	284	

ג (2) הרכב רווח (הפסד) כולל בשייר בענף סיכוני סחר חוץ

ס"ח כ רווח כולל	פעילות שלא נכללת בחישוב העתודות (2)	התאמות בגין שנות החיתום שהשתחררו בשנים הקודמות	רווח בגין שנת החיתום שהשתחררה בשנת הדוח (1)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:
				2015
40,602	(1,833)	2,139	40,296	2014
41,517	(1,187)	1,478	41,226	2013
33,731	(2,631)	1,643	34,719	

(1) שנות החיתום שהשתחררו בשנות הדיווח 2015, 2014 ו-2013 הינן 2013, 2012 ו-2011, בהתאמה.

(2) ההפסד נובע מהשלמת הכנסות מהשקעות בשנים הפתוחות לנדרש על-פי התקנות (שיעור של 3% ריאלי שנת).

באור 12: - מסים על הכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת (לנכסים בני פחת שנרכשו לאחר שנת המס 2007) החל משנת 2008.

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. בחודש נובמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ו-2015 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש אוקטובר ואילך ומס הרווח יעמוד על 17% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2015 תחול לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו.

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של החברה (המשך)

3. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות השינויים האמורים:

שעור מס כולל במוסדות כספיים	שעור מס רווח	שעור מס חברות	שנה
			%
36.22	17.58 (*)	25.0	2013
37.71	18.0	26.5	2014
37.58 (**)	17.75 (*)	26.5	2015
37.18	17.0	26.5	2016 ואילך

(* שיעור משוקלל.
(**) לעומת שיעור מס של 37.71% ערב פרסום התיקון.

לשינוי האמור בשיעור מס הרווח אין השפעה מהותית על הרווח הכולל של החברה.

4. ביום 4 בינואר 2016 אושר בכנסת בקריאה שנייה ושלישית חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הפחתת שיעור מס חברות) התשע"ו 2015, אשר קבע בין היתר הפחתת שיעור מס החברות מ- 26.5% ל- 25%, וזאת בתחולה מיום 1 בינואר, 2016. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, מיום 1 בינואר 2016 ואילך יעמוד על 35.90%.

יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2015 מחושבות לפי שיעורי המס שבתוקף לתאריך המאזן ואינן מביאות בחשבון את ההשפעות העשויות לנבוע משינוי החוק.

ג. שומות מס

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2012.

ד. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
20,456	21,326	23,362	מסים שוטפים
(1,022)	672	(2,282)	מסים נדחים המתייחסים ליצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם ה' להלן
752	(160)	(297)	מסים בגין שנים קודמות - בעיקר שינויים בהפרשה
(16)	-	-	התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעורי המס
<u>20,170</u>	<u>21,838</u>	<u>20,783</u>	

התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעורי המס בשנים הקודמות, אינה מהותית.

באור 12: - מסים על הכנסה (המשך)

מסים על ההכנסה המתייחסים לסעיפי הון

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
-	16	6	רווח בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
40	(13)	(92)	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכנית להטבה מוגדרת
<u>40</u>	<u>3</u>	<u>(86)</u>	

ה. מסים נדחים
ההרכב:

סה"כ	אחרים	רכוש קבוע	מכשירים פיננסיים	הטבות לעובדים	
אלפי ש"ח					
340	273	(22)	(847)	936	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר, 2014
(672)	(166)	142	(975)	327	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון
(16)	-	-	(16)	-	
(348)	107	120	(1,838)	1,263	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2014
2,282	52	(150)	2,335	45	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון
(6)	-	-	(6)	-	
<u>1,928</u>	<u>159</u>	<u>(30)</u>	<u>491</u>	<u>1,308</u>	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2015

המסים הנדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
-	1,928	נכסי מסים נדחים
(348)	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
<u>(348)</u>	<u>1,928</u>	נכסי (התחייבויות) מסים נדחים

באור 12: - מסים על הכנסה (המשך)

1. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על הכנסה שנזקק בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
53,684	58,050	56,147
<u>36.22%</u>	<u>37.71%</u>	<u>37.58%</u>
19,444	21,891	21,100
(10)	107	45
-	-	17
(16)	-	-
-	-	(82)
752	(160)	(297)
<u>20,170</u>	<u>21,838</u>	<u>20,783</u>
<u>37.57%</u>	<u>37.62%</u>	<u>37.02%</u>

באור 13: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לזמן קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך, וכן הטבות בגין פיטורין.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכניות הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת או כתוכנית להפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

1. תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות להפקדה מוגדרת.

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
388	389	389

הוצאות בגין תוכניות להפקדה מוגדרת

2. תוכנית להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי החברה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בקופה מרכזית לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

באור 13: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

א. שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

שנת 2015

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר				הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד				יתרה ליום 1 בינואר, 2015	התחייבויות להטבה מוגדרת שווי הוגן של נכסי התכנית התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
		סה"כ השפעה על רווח כולל אחר בתקופה	הפסד אקטוארי בגין סטיות בניסיון	רווח אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו)	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	תשלומים מהתוכנית	עלות שירות שוטף	הוצאות ריבית, נטו		
9,972	-	80	233	(152)	(1)	(380)	501	162	339	9,771	
7,553	323	(166)	-	-	(166)	(209)	130	130	-	7,475	
2,419	(323)	246	233	(152)	165	(171)	371	32	339	2,296	

באור 13: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

א. שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית (המשך)

שנת 2014

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014	הפקדות שהופקדו	רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר					הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד				יתרה ליום 1 בינואר, 2014	התחייבויות להטבה מוגדרת שווי הוגן של נכסי התכנית התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	
		סה"כ השפעה על רווח כולל אחר בתקופה	הפסד אקטוארי בגין סטיות בניסיון	רווח אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו)	תשלומים מהתוכנית	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	הוצאות ריבית, נטו	עלות שירות שוטף				
9,771	-	32	30	(40)	42	(51)	1,192	183	1,009		8,598		
7,475	292	(2)	-	-	(2)	(51)	146	146	-		7,090		
2,296	(292)	34	30	(40)	44	-	1,046	37	1,009		1,508		

באור 13: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. ההנחות העיקריות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

2014	2015
%	%
(0.20)	(0.09)
2.0	2.0

שיעור היוון *

שיעור עליית שכר צפויה (**)

* שיעור ההיוון בחישוב מבוסס על תשואות אג"ח ממשלתי בריבית קבועה עם משך חיים ממוצע הזהה למשך החיים הממוצע של ההתחייבות ברוטו.
 ** הנחה אקטוארית לטווח ארוך.

ג. סכומים, עיתוי ואי וודאויות של תזרימי מזומנים עתידיים

להלן שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים לסוף תקופת הדיווח, לכל הנחה אקטוארית בהנחה שיתר ההנחות האקטואריות נותרו ללא שינוי:

השינוי
במחויבות
להטבה
מוגדרת
אלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר, 2015

מבחן רגישות לשינוי בשיעור עליית שכר צפויה

השינוי כתוצאה מ:

עליית שכר של 3% (במקום 2%) 553

מבחן רגישות לשינוי שיעור ההיוון של התחייבות ונכסי התכנית

השינוי כתוצאה מ:

עליית שיעור היוון של 1% (504)

ירידת שיעור היוון של 1% 567

באור 14: - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
4,785	5,549	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
-	789	הראל חברה לביטוח בע"מ
603	671	הוצאות לשלם
224	684	ספקים ונותני שירותים
1,414	3,329	הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה (ראה באור 2(ד)3 לעיל)
36	53	מבוטחים
22	18	אחרים
<u>7,084</u>	<u>11,093</u>	

ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת באור 23(ג)3.

באור 15: - פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר, 2015			
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	
אלפי ש"ח			
57,493	64,882	122,375	פרמיות
(510)	(782)	(1,292)	בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
<u>56,983</u>	<u>64,100</u>	<u>121,083</u>	סה"כ פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר, 2014			
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	
אלפי ש"ח			
56,810	61,057	117,867	פרמיות
324	1,217	1,541	בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
<u>57,134</u>	<u>62,274</u>	<u>119,408</u>	סה"כ פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר, 2013			
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	
אלפי ש"ח			
61,823	76,911	138,734	פרמיות
(96)	(165)	(261)	בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
<u>61,727</u>	<u>76,746</u>	<u>138,473</u>	סה"כ פרמיות שהורווחו

באור 16: - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
			<u>רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות</u>
			רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה הפרשי שער ודיבידנד בגין:
15	16	18	נכסים זמינים למכירה (א)
(1,216)	976	(4,540)	נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (כולל הפרשי שער) (ב)
(416)	500	-	נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים (ג)
(1,617)	1,492	(4,522)	
204	133	108	הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד
8,508	5,317	6,030	הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
(1,819)	2,174	(124)	רווח (הפסד) מהפרשי שער בגין נכסים אחרים
69	136	230	הכנסות מדיבידנד
<u>5,345</u>	<u>9,252</u>	<u>1,722</u>	סך הכל רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון

א. רווחים מהשקעות, נטו בגין נכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
15	16	18	רווחים נטו מניירות ערך שמומשו

ב. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
(1,216)	976	(4,540)	שינויים בשווי ההוגן נטו, לרבות רווח מממוש:
			בגין נכסים שיועדו בעת ההכרה הראשונית

באור 16: - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון (המשך)

ג. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
-	500	-
(416)	-	-
(416)	500	-

רווחים נטו ממימוש נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים
ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד
סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות ויתרות חובה

באור 17: - הכנסות מעמלות

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
31,956	25,703	25,766

עמלת ביטוח משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה

באור 18: - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
532	769	713

משירותי מימון

באור 19: - הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
14,454	13,190	13,052
(195)	233	(333)
14,259	13,423	12,719
8,508	8,608	8,958
22,767	22,031	21,677

הוצאות רכישה:
הוצאות רכישה
שינוי בהוצאות רכישה נדחות
סה"כ הוצאות רכישה
הוצאות שיווק אחרות
סה"כ הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

באור 20: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
21,605	16,799	16,620	שכר עבודה ונלוות (א)
653	1,261	456	פחת והפחתות (ראה גם ביאור 5 ב')
7,260	6,974	6,540	אחזקת משרדים, תקשורת ומידע (ראה גם ביאור 24 ב')
2,987	2,769	2,527	שירותי מחשוב (ראה גם ביאור 24 ב')
1,046	175	955	שיווק ופרסום
697	645	552	ייעוץ משפטי ומקצועי
560	960	960	דמי ניהול בגין מתן שירותים (ראה גם ביאור 24 ב')
987	1,700	1,693	שירותי יעוץ וליווי מקצועי לרבות אי תחרות (ב)
2,734	2,743	2,772	אחרות
38,529	34,026	33,075	סה"כ* (בניכוי:
2,988	3,041	2,978	סכומים שסווגו בסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח
22,962	21,798	22,010	סכומים שסווגו בסעיף הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,579	9,187	8,087	הוצאות הנהלה וכלליות
3,607	3,950	3,708	* הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

הוצאות המיכון כוללות הוצאות שכר, הוצאות עובדי חוץ ופחת.

(א) בחודש יוני 2013, אישר דירקטוריון החברה תשלום מענק מיוחד וחד פעמי למנהלי החברה ועובדיה הוותיקים בסך כולל של כ 4.3 מיליון ש"ח, כהוקרה על תרומתם המהותית להתפתחות החברה בשש השנים האחרונות.

(ב) שירותי יעוץ וליווי מקצועי לרבות אי תחרות:

הסכם אי תחרות עם ביטוח חקלאי

ביום 3 ביוני 2013 נכנס לתוקף הסכם אי תחרות בין החברה לביטוח חקלאי לתקופה של 3 שנים. הוסכם כי במשך תקופת ההסכם ביטוח חקלאי לא תעסוק בפעילות המתחרה בפעילות החברה. עבור הסכם זה שלמה החברה סך של 3 מיליון ש"ח לביטוח חקלאי.

הסכם התקשרות לייעוץ וליווי מקצועי עם ביטוח חקלאי

ביום 3 ביוני 2013 נכנס לתוקף הסכם התקשרות לייעוץ וליווי מקצועי בין החברה לבין ביטוח חקלאי לתקופה של 3 שנים. במשך תקופת ההסכם, ביטוח חקלאי תייעץ ותלווה את החברה בשימור פעילותה במגזר הקיבוצי. בתמורה לשירותי ביטוח חקלאי ע"פ הסכם זה התחייבה החברה לשלם לביטוח חקלאי, סך כולל של 2 מיליון ש"ח. התקשרות החברה בהסכם זה אינה בלעדית ואין בהתקשרות זו כדי למנוע מהחברה לבצע כל פעולה עם צד ג' כלשהו שאינו ביטוח חקלאי.

באור 21: - הוצאות (הכנסות) מימון

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2013	2014	2015	
אלפי ש"ח			
383	365	232	הוצאות ריבית למבטחי משנה
(2,609)	3,612	(12)	הוצאות (הכנסות) הפרשי שער בגין יתרות מבטחי משנה
(2,226)	3,977	220	סך הכל הוצאות (הכנסות) מימון

באור 22: - רווח למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה ליום 31 בדצמבר, 2015 התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות בסך של 35,364 אלפי ש"ח (2014 ו-2013 - 36,212 ו-33,514 אלפי ש"ח בהתאמה) מחולק במוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור בסך של 15,562 אלפי מניות.

באור 23: - ניהול סיכונים

כללי

החברה פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח אשראי. פעילויות החברה חושפות אותה לסיכונים הבאים:

- סיכוני שוק;
- סיכוני נזילות;
- סיכונים ביטוחיים (סיכוני אשראי ספקים ללקוחותיהם);
- סיכוני אשראי של השקעות החברה וכן חשיפתה למבטחי משנה;
- סיכונים תפעוליים.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

מדיניות ניהול הסיכונים של החברה מכוונת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה ועל איתנותה הפיננסית לאורך זמן.

הדירקטוריון קובע מדיניות של ניהול סיכונים בתחומים שונים כגון: מדיניות השקעות החברה, מדיניות חשיפה למבטחי משנה, מגבלות בכיסוי הביטוחי, מדיניות אבטחת מידע ועוד. דירקטוריון החברה מקבל אחת לרבעון סקירה מקיפה בכתב ממנהל הסיכונים במתכונת שמשוּבּת בהנחיות הפיקוח על הביטוח, וכן במידת הצורך עדכונים בדבר אירועים חריגים.

מנהל הסיכונים מרכז את תהליך זיכוי הסיכונים, מדידתם, גידורם וכן המלצות לשיפור ניהול הסיכונים, בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון. מנהל הסיכונים נעזר ביחידות תומכות הכוללות את החיתום, החשבות והייעוץ המשפטי.

הנהלת החברה עוקבת מקרוב אחר התפתחות הסיכונים הביטוחיים ובהתאם לכך, מתקבלות החלטות ניהוליות.

הסיכונים הביטוחיים מוקטנים גם על ידי בחירה ויישום של אסטרטגיות חיתום ויצירת פיזור לפי ענפים, אזורים גיאוגרפיים, סוגי הסיכון, גובה הכיסוי וכו'.

תהליך השקת מוצרים חדשים כולל זיכוי ובחינה מקיפה של הסיכונים הכרוכים במוצר וקביעת הדרכים לניהולם ולבקרה עליהם.

כמו כן, בכדי להקטין את החשיפה לסיכונים, החברה מיישמת מדיניות בדיקת תביעות קפדנית, ובחינה שוטפת של תהליכי הטיפול בתביעות.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

כללי (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

החברה נוקטת במדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסוי ביטוח משנה מתאים. מטרת מדיניות החיתום וביטוח המשנה הינה להגביל את החשיפה לקטסטרופות להפסד מירבי שנקבע מראש בהתאם לטעמי הסיכון של החברה כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. דרישות חוקיות

על גופים מוסדיים מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידו העיקריים הינם:

- זיהוי הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנו של המבטח ולעמידה בחבותו למבוטחים קיימים ועתידיים.
- כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי אמות מידה שיוגדרו על-ידי המבטח ולתקופות עתידיות שיקבעו.
- הערכת ההון העצמי הנדרש (ההון הכלכלי) מחברת הביטוח לצורך נשיאה בסיכונים המהותיים תוך התייחסות למידת המתאם בין הסיכונים השונים.

החברה מינתה מנהל סיכונים כנדרש, אשר השלים את שני התפקידים הראשונים שפורטו לעיל. התפקיד השלישי - הערכת ההון העצמי הנדרש נמצא בתהליך, כפי שהותר על ידי הפיקוח.

ג. סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

בשנים האחרונות נרשמה תנועתיות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם. החברה מושפעת מתנועתיות זו בגין תיק השקעות הסחיר של החברה כמפורט להלן.

1. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

מבחני הרגישות, מביאים לידי ביטוח השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

כללי (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

1. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2015

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ (4)		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		השקעות במכשירים הונים (2)		שיעור הריבית (1)	
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%
אלפי ש"ח							
(352)	352	(355)	355	(4,552)	4,552	2,813	(1,875)
רווח (הפסד)							
(352)	352	(355)	355	(4,559)	4,559	2,813	(1,875)
רווח (הפסד) כולל (הון עצמי) (3)							

ליום 31 בדצמבר, 2014

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ (4)		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		השקעות במכשירים הונים (2)		שיעור הריבית (1)	
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%
אלפי ש"ח							
(313)	313	(332)	332	(4,588)	4,588	2,286	(2,286)
רווח (הפסד)							
(313)	313	(332)	332	(4,597)	4,597	2,286	(2,286)
רווח (הפסד) כולל (הון עצמי) (3)							

- (1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך הכספי ולא על שווי כלכלי. על כן במבחני הרגישות לא נלקחו בחשבון מתוך הנכסים בעלי סיכון ריבית ישיר, נכסי חוב שאינם סחירים, המסווגים כהלוואות חייבים, מזומנים ושווי מזומנים, נכסי ביטוח משנה, התחייבות בגין חוזי ביטוח ופקדונות ויתרות מבטחי משנה. הנכסים עליהם הופעל ניתוח הרגישות מהווים 69% מתוך סך הנכסים. ניתוח הרגישות אינו כולל השפעה על ההתחייבויות הביטוחיות וזאת כיוון שבביטוח כללי ההתחייבויות אינן מהוונות.
- (2) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה.
- (3) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.
- (4) שיעור השינוי בשער של מטבע חוץ כולל בגין מכשירים פיננסיים שאינם פריטים כספיים.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן או בתזרים המזומנים הנובע מהנכס או ההתחייבות. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות.

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

ליום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
		נכסים עם סיכון ריבית ישיר:
183,511	150,191	נכסי חוב סחירים
1,418	775	נכסי חוב שאינם סחירים
13,054	22,793	מזומנים ושווי מזומנים
69,801	115,675	נכסי ביטוח משנה
267,784	289,434	סך כל הנכסים עם סיכון ריבית ישיר
101,424	107,059	נכסים ללא סיכון ריבית ישיר
369,208	396,493	סך כל הנכסים
		התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:
146,772	183,419	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,296	2,419	אחרים
149,068	185,838	סך הכל התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
40,708	47,044	התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר
179,432	163,611	הון
369,208	396,493	סך הכל הון והתחייבויות
179,432	163,611	סך הכל נכסים בניכוי ההתחייבויות

נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים: מניות, רכוש קבוע, הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגבייה, יתרות שוטפות של חברות ביטוח וחייבים ויתרות חובה) שמשך החיים הממוצע (מח"מ) שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

התחייבויות שאין להן סיכון ריבית ישיר כוללות: עתודות למס, יתרות חו"ז למיניהן וכו'.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	פריטים לא פיננסיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (* אלפי ש"ח)	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
820	820	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
1,928	1,928	-	-	-	נכסי מיסים נדחים
2,457	-	1,178	-	1,279	הוצאות רכישה נדחות
1,072	1,072	-	-	-	רכוש קבוע
115,675	-	29,522	-	86,153	נכסי ביטוח משנה
4,119	1,009	2,956	-	154	חייבים ויתרות חובה
23,626	-	14,433	-	9,193	פרמיות לגבייה
					השקעות פיננסיות אחרות:
150,191	-	15,727	55,978	78,486	נכסי חוב סחירים
775	-	420	355	-	נכסי חוב שאינם סחירים
4,113	4,113	-	-	-	מניות
68,924	68,924	-	-	-	אחרות
224,003	73,037	16,147	56,333	78,486	סה"כ השקעות פיננסיות
22,793	-	14,669	-	8,124	מזומנים ושווי מזומנים
396,493	77,866	78,905	56,333	183,389	סך כל הנכסים

(* עיקר הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה מהותית. במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו.)

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	פריטים לא פיננסיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (**)	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
163,611	163,611	-	-	-	סך הכל הון התחייבויות בגין חוזי ביטוח
183,419	-	42,732	-	140,687	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,586	-	-	-	1,586	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
2,419	-	-	-	2,419	חברות ביטוח ותוכני ביטוח
34,365	-	34,365	-	-	זכאים ויתרות זכות
11,093	-	1,528	-	9,565	סך הכל התחייבויות
232,882	-	78,625	-	154,257	סך הכל הון והתחייבויות
396,493	163,611	78,625	-	154,257	סך הכל חשיפה מאזנית
-	(85,745)	280	56,333	29,132	

(**) כנגד החשיפה במט"ח יש השקעה בתעודות סל וקרנות השקעה בשווי של כ- 6 מליון ש"ח המוצגת בפריטים לא פיננסיים ואחרים.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2014

סה"כ	פריטים לא פיננסיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (* אלפי ש"ח)	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
373	373	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	-	-	נכסי מיסים נדחים
2,124	-	1,173	-	951	הוצאות רכישה נדחות
350	350	-	-	-	רכוש קבוע
69,801	-	18,586	-	51,215	נכסי ביטוח משנה
6,256	1,633	4,473	-	150	חייבים ויתרות חובה
18,511	-	9,613	-	8,898	פרמיות לגבייה השקעות פיננסיות אחרות:
183,511	-	18,527	52,292	112,692	נכסי חוב סחירים
1,418	-	427	991	-	נכסי חוב שאינם סחירים
5,603	5,603	-	-	-	מניות
68,207	68,207	-	-	-	אחרות
258,739	73,810	18,954	53,283	112,692	סה"כ השקעות פיננסיות
13,054	-	5,834	-	7,220	מזומנים ושווי מזומנים
369,208	76,166	58,633	53,283	181,126	סך כל הנכסים

(* עיקר הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה מהותית. במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו.)

ג. סיכוני שוק (המשך)3. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2014

סה"כ	פריטים לא פיננסיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (**) אלפי ש"ח	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
179,432	179,432	-	-	-	סך הכל הון
146,772	-	25,475	-	121,297	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
348	348	-	-	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
2,296	-	-	-	2,296	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
32,866	-	32,866	-	-	חברות ביטוח ותווכני ביטוח
7,494	-	778	-	6,716	זכאים ויתרות זכות
189,776	348	59,119	-	130,309	סך הכל התחייבויות
369,208	179,780	59,119	-	130,309	סך הכל הון והתחייבויות
-	(103,614)	(486)	53,283	50,817	סך הכל חשיפה מאזנית

(**) כנגד החשיפה במט"ח יש השקעה בקרנות כספיות, תעודות סל וקרנות השקעה בשווי של כ-6 מליון ש"ח המוצגת בפריטים לא פיננסיים ואחרים.

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

ליום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	בחול	לא סחיר	נסחרות		סה"כ	%	מסה"כ
			במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100			
875	-	-	-	-	875	21.3	תעשייה
244	-	-	-	-	244	5.9	בינוי ונדל"ן
74	-	-	-	-	74	1.8	חשמל ומים
142	-	-	-	-	142	3.5	מסחר
424	-	424	-	-	-	10.3	תחבורה ואחסנה
304	-	-	-	-	304	7.4	תקשורת ושרותי מחשב
1,119	-	-	-	-	1,119	27.2	בנקים
62	-	-	-	-	62	1.5	שירותים פיננסיים
869	-	-	-	-	869	21.1	שירותים עסקיים אחרים
4,113	-	424	-	-	3,689	100.0	סך הכל

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2014

%	סה"כ	בחול	לא סחיר	נסחרות		ת"א 100	
				מניות היתר	במדד		
מסה"כ	סה"כ		אלפי ש"ח				
39.0	2,182	-	-	17		2,165	תעשייה
19.4	1,086	-	-	-		1,086	חשמל ומים
7.0	394	-	394				תחבורה ואחסנה
14.3	801	-	-	-		801	בנקים
20.3	1,140	-	-	30		1,110	שירותים עסקיים אחרים
100.0	5,603	-	394	47		5,162	סך הכל

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. 67% מתוך נכסי החברה הינם נכסים סחירים ומזומנים למימוש מיידי. יצוין, עם זאת, כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

2. על פי כללי ההשקעה, על החברה להחזיק בנכסים נזילים, כהגדרתם בכללי ההשקעה, כנגד ההון העצמי וכנגד התחייבות אחרות, בסכום שלא יפחת מ-30 אחוזים מסכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה, בהתאמות המפורטות בכללי ההשקעה.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפרעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות הבלתי מהוונות של החברה.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

סה"כ	ללא מועד פרעון מוגדר	מעל 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	עד שנה	
183,419	53,196	2,604	10,418	12,674	104,527	ליום 31 בדצמבר, 2015
146,772	88,204	1,171	4,685	21,901	30,811	ליום 31 בדצמבר, 2014

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים

סיכון ביטוח האשראי טמון באי יכולתם של הלקוחות של מבטחי החברה לעמוד בתשלומים למבטוחים עבור אספקת סחורות או שירותים כפועל יוצא מחדלות פירעון, קשיים כלכליים או אירועים פוליטיים המונעים מהלקוחות במדינה פלוניית לשלם את חובם לספקים מחוץ למדינה המבטוחים על ידי החברה. הסיכון הפוליטי מתייחס לחשיפות מחוץ לישראל. הסיכון כאמור כולל, בין היתר:

סיכון הביטוח כולל, בין היתר:

- סיכוני חיתום: הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ואו בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

- סיכוני רזרבה: הסיכון להערכה לא נכונה של התחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות אינן מספקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. ההערכה באשר למידת היכולת של כל אחת מהחשיפות אשר מפגרות בתשלום לספקים לעמוד בסופו של דבר בהתחייבות, מושתתת על מידע מעודכן באשר לחוסנה הפיננסי של החשיפה והניסיון שנצבר להעריך יכולת תשלום תחת המצב הפיננסי העדכני. חשיפת החברה נובעת משינויים קיצוניים במצבן הכספי של כל אחת מהחשיפות שאינם משתקפים בהכרח בדוחות הכספיים של החשיפה, אשר מהווים כלי מרכזי להערכת סיכוני אי תשלום.

- סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה) כגון אירוע פוליטי במדינה כלשהי או קריסה מסחרית של חשיפה גבוהה.

גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח סיכוני סחר חוץ כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע פוליטי גדול במיוחד מגיע לסכום של 90 מיליוני דולר ברוטו ומליון דולר בשייר עצמי.

לעניין נתונים בדבר מוצרי הביטוח השונים אשר בגינם נוצר למבטח חשיפה לסיכון ביטוחי (ראה פירוט התחייבויות ביטוחיות לפי סיכוני ביטוח בבאור 11).

עקרונות חישוב ההערכות בביטוח סיכוני סחר חוץ וביטוח אשראי

כללי

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- תביעות תלויות כולל מרכיב IBNR

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כל שהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה באור מדיניות חשבונאית.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

עקרונות חישוב ההערכות בביטוח סיכוני סחר חוץ וביטוח אשראי (המשך)

כללי (המשך)

חישוב התביעות התלויות של החברה נעשה בהתבסס על הערכה פרטנית לכל תביעה לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין ומומחי החברה שמטפלים בתביעות. ההערכות כוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול אשר טרם שולמו וכן הפרשה ל IBNR לתאריך הדוחות הכספיים. כמו כן החברה כוללת הפרשות בהתייחס לפיגורים בתשלום של חשיפות החברה למבוטחים ואשר לדעת מומחי החברה הפיגור בתשלום כאמור צפוי להתבטא בתביעת ביטוח במועד מאוחר יותר. היקף הפעילות של החברה והתחום המיוחד של ביטוח סיכוני סחר חוץ וסיכוני אשראי, מאפשר ניתוח פרטני כמפורט לעיל והחברה מוצאת אותו על פי ניסיון העבר לתואם כמידת האפשר את התוצאות בפועל ועדיף על פני ניסיון להעריך התביעות התלויות על בסיס אקטוארי. מטעמים אלו קבע הפיקוח על הביטוח כי חברה מסוג בססח פטורה מהעסקת אקטואר וכן מביצוע הערכה אקטוארית לתביעות תלויות.

חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי / בלתי יחסי), והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.

הערכת התלויות נעשתה ברמת הברוטו ורמת המשנה הינה נגזרת של ההסכמים הכלליים עם מבטח המשנה.

הערכת חלקו של מבטח המשנה בתביעות בגין חוזי עודף (EXCESS) נעשית במידת הצורך בהתאם לתביעות הגדולות בפועל.

בהערכות הפרטניות נלקח בחשבון החלק של השתתפות העצמית שתגבה מהלקוח.

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר, 2015			
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים (*)	
אלפי ש"ח			
135,239	775	134,464	בארץ
15,727	-	15,727	בח"ל
150,966	775	150,191	סך הכל נכסי חוב

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)
1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2014			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים (*)	
166,402	1,418	164,984	בארץ
18,527	-	18,527	בח"ל
184,929	1,418	183,511	סך הכל נכסי חוב

(*) נכסי חוב סחירים מסווגים לקטגוריית שווי הוגן דרך רווח והפסד.

ראה גם באור סעיף 2 להלן, הנכסים בחלוקה לדירוגים.

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

1.א. נכסי חוב

דרוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2015				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
129,482	-	-	-	129,482
4,982	-	-	718	4,264
134,464	-	-	718	133,746
775	-	420	355	-
135,239	-	420	1,073	133,746

נכסי חוב בארץ
נכסי חוב סחירים
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
אגרות חוב קונצרניות
סך הכל נכסי חוב בארץ

דירוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2015				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB	A ומעלה
6,183	-	-	-	6,183
9,544	-	-	1,942	7,602
15,727	-	-	1,942	13,785
15,727	-	-	1,942	13,785

נכסי חוב בח"ל
נכסי חוב סחירים
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות
סך הכל נכסי חוב סחירים בח"ל
סך הכל נכסי חוב בח"ל

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

1.א. נכסי חוב (המשך)

דרוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2014				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ש"ח				
155,868	-	-	-	155,868
9,116	-	-	3,894	5,222
164,984	-	-	3,894	161,090
1,418	-	427	628	363
166,402	-	427	4,522	161,453

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב בארץ

דירוג בינלאומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2014				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB	A ומעלה
אלפי ש"ח				
7,867	-	-	-	7,867
10,660	-	-	1,571	9,089
18,527	-	-	1,571	16,956
18,527	-	-	1,571	16,956

נכסי חוב בחו"ל

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל

סך הכל נכסי חוב בחו"ל

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים (המשך)

א.2. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

מידע נוסף

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	לא מדורג	נמוך		AA ומעלה	
		מ-BBB	עד A		
אלפי ש"ח					
1,163	1,163	-	-	-	חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה
1,928	1,928	-	-	-	נכסי מסים נדחים
68,112	68,112	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
22,793		-	-	22,793	מזומנים ושווי מזומנים

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2014

סה"כ	לא מדורג	נמוך		AA ומעלה	
		מ-BBB	עד A		
אלפי ש"ח					
1,783	1,783	-	-	-	חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה
68,738	68,738	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
13,054		-	-	13,054	מזומנים ושווי מזומנים

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים (המשך)

א.3. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בח"ל)

דירוג בינלאומי *

ליום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ	לא מדורג	נמוך		
		מ-BBB	עד A	BBB
אלפי ש"ח				
4,925	4,925	-	-	-

השקעות פיננסיות אחרות

דירוג בינלאומי *

ליום 31 בדצמבר, 2014

סה"כ	לא מדורג	נמוך		
		מ-BBB	עד A	BBB
אלפי ש"ח				
5,072	5,072	-	-	-

השקעות פיננסיות אחרות

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

1. קיים שוני בסולמות דרוג בין נכסי חוב בארץ לבין נכסי חוב בח"ל. יצוין, כי בהתאם לחוזר שוק ההון 1-6-2008, בדבר פרסום סולם המרה בין סולם הדירוג הישראלי לסולם הדירוג הבינלאומי, הורה המפקח כי עד ליום 1 בינואר, 2009 על חברות הדירוג שקיבלו אישור מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לפעול כחברה מדרגת בהתאם לחוזר שוק ההון 1/2004, לפרסם סולם המרה בין הדירוג המקומי לבין סולם הדירוג הבינלאומי.

2. לעניין יתרות מבטחי משנה בסך 2,956 אלפי ש"ח, ראה באור נכסי ביטוח משנה.

3. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך 23,626 ש"ח, ראה באור 7.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2015

סיכון חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני		ענף משק
	%	סכום	
אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
-	0.7	1,032	תעשייה
-	1.9	2,813	בינוי ונדל"ן
-	0.7	985	חשמל ומים
-	1.0	1,501	מסחר
-	0.3	420	תחבורה ואחסנה
-	3.2	4,881	בנקים
-	1.4	2,054	שירותים פיננסיים
-	1.0	1,615	שירותים עסקיים אחרים
-	10.2	15,301	
-	89.8	135,665	אג"ח מדינה
-	100.0	150,966	סך הכל

ליום 31 בדצמבר, 2014

סיכון חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני		ענף משק
	%	סכום	
אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
-	0.6	1,050	תעשייה
-	2.6	4,862	בינוי ונדל"ן
-	0.7	1,351	חשמל ומים
-	0.2	427	תחבורה ואחסנה
-	0.5	903	תקשורת ושירותי מחשב
-	2.9	5,436	בנקים
-	0.8	1,564	שירותים פיננסיים
-	2.1	3,683	שירותים עסקיים אחרים
-	1.0	1,918	אחר
-	11.4	21,194	
-	88.6	163,735	אג"ח מדינה
-	100.0	184,929	סך הכל

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ו(1). ביטוח משנה

1. החברה מבטחת חלק מעסקיה בביטוח משנה, שרובו נעשה באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את המבטחים הישירים מחובתם כלפי מבוטחיהם על פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות.

החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק.

בהתאם להנחיית המפקח קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות על דירוגם הבינלאומי. חשיפות אלו מנוהלות בחברה על ידי הערכה פרטנית של כל אחד ממבטחי המשנה באופן נפרד.

כמו כן, חשיפות החברה מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים בינ"ל גבוהים.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ו(1). ביטוח משנה (המשך)

2. מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה

ליום 31 בדצמבר, 2015

חובות בפיגור		סכום כתבי		נכסי ביטוח משנה (ראה באור 'ב' לעיל)	יתרת חובה (זכות) נטו (ב)	סך פרמיות למבטחי משנה לשנת 2015	דירוג	קבוצת דירוג
מעל שנה	שנה לשנה	סה"כ חשיפה (א)	אשראי שנתקבלו ממבטחי משנה					
באלפי ש"ח								
-	-	30,133	-	9,714	(2,785)	23,511	-AA	AA ומעלה Euler Hermes Re
-	-	15,901	-	4,922	(917)	11,888	-AA	Hannover Re
-	-	17,988	-	5,570	(1,031)	13,452	-AA	Mumich Re
-	-	10,468	-	3,402	(552)	7,821		אחרים
-	-	74,490	-	23,608	(5,285)	56,672		
-	-	10,632	-	3,276	2,653	8,057		A
-	-	-	-	-	-	-		BBB
-	-	(856)	-	-	(1,893)	153		נמוך מ-BBB - או לא מדורג
-	-	84,266	-	26,884	(4,525)	64,882		סה"כ

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ו(1). ביטוח משנה (המשך)

2. מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2014

חובות בפיגור		סכום כתבי		סך פרמיות			דירוג	קבוצת דירוג
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ	אשראי שנתקבלו ממבטחי משנה	פיקדונות מבטחי משנה	נכסי ביטוח	יתרת חובה (זכות) נטו (ב)		
	שנה לשנה	חשיפה (א)	שנתקבלו ממבטחי משנה	משנה	משנה	נטו (ב)	לשנת 2014	
באלפי ש"ח								
-	-	10,584	-	10,072	21,674	(1,018)	21,724	-AA Euler Hermes Re
-	-	6,929	-	5,293	12,535	(313)	10,977	-AA Hannover Re
-	-	7,781	-	5,989	14,149	(379)	12,421	-AA Mumich Re
-	-	2,573	-	2,109	4,750	(68)	4,136	אחרים
-	-	27,867	-	23,463	53,108	(1,778)	49,258	
-	-	12,565	-	5,293	13,789	4,069	11,628	A
-	-	460	-	302	586	176	-	BBB
-	-	516	-	-	2,318	(1,802)	171	אחרים
-	-	41,408	-	29,058	69,801	665	61,057	סה"כ הערות

(א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה, בניכוי הפיקדונות ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטחי המשנה כערבות להתחייבויותיהם ובתוספת (בניכוי) היתרות בחובה (בזכות) נטו.

(ב) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P.

(ג) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכונים גיאוגרפיים

ליום 31 בדצמבר, 2015

סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות (*)	קרנות נאמנות	תעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
באלפי ש"ח							
15,691	2,258	-	6,758	530	6,145	-	ארה"ב
219,260	19,434	3,340	52,911	3,481	5,748	134,346	ישראל
11,846	1,218	-	5,799	102	3,408	1,319	אחר
<u>246,797</u>	<u>22,910</u>	<u>3,340</u>	<u>65,468</u>	<u>4,113</u>	<u>15,301</u>	<u>135,665</u>	סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2014

סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות (*)	קרנות נאמנות	תעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
באלפי ש"ח							
18,138	321	-	9,433	2,103	6,281	-	ארה"ב
244,372	12,732	2,885	52,318	3,471	10,181	162,785	ישראל
9,283	156	-	3,419	29	4,729	950	אחר
<u>271,793</u>	<u>13,209</u>	<u>2,885</u>	<u>65,170</u>	<u>5,603</u>	<u>21,191</u>	<u>163,735</u>	סה"כ

(* השקעות אחרות כוללות מזומנים והשקעות פיננסיות אחרות שלא נכללו בטורים האחרים.

באור 24 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2015

בעלי עניין וצדדים קשורים אחרים	אלפי ש"ח
2,785	
789	

זכאים ויתרות זכות - חברות ביטוח ותווכני ביטוח
הראל חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר, 2014

בעלי עניין וצדדים קשורים אחרים	אלפי ש"ח
4	
1,074	

חייבים ויתרות חובה - הראל חברה לביטוח
זכאים ויתרות זכות - חברות ביטוח ותווכני ביטוח

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

הכנסות (הוצאות) :

בעלי עניין וצדדים קשורים אחרים			בדבר תנאים ראה סעיף	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2013	2014	2015		
אלפי ש"ח				
-	380	-		פרמיות ברוטו מצד קשור
157	170	171		הכנסות בגין שירותי מידע
(18,268)	(21,344)	(23,511)	2	פרמיות ביטוח משנה
(201)	(148)	(163)	3	הוצאות ביטוח
(2,765)	(2,419)	(2,264)		הוצאות רכישת מידע
(224)	(96)	(137)	4	דמי ניהול תיק השקעות
(560)	(960)	(960)	5	דמי ניהול בגין מתן שירותים
-	-	(289)	6	שכירות ואחזקה
-	-	(158)	7	שירותי מיחשוב
-	-	(500)	7	השקעה חד פעמית ברכוש אחר (איחוד והטמעת מערך המחשוב)

באור 24: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

1. תנאי העסקאות עם צדדים קשורים:
חלק מפעילותה הכספית והביטוחית של החברה נעשה עם צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק. יתרות שטרם נפרעו לתום השנה אינן מובטחות, אינן נושאות ריבית ויישובן יעשה במזומן.
2. התנאים המסחריים של הסכמי המשנה אשר נקבעים עם מבטח המשנה המוביל שאיננו צד קשור.
3. פוליסות הביטוח (ביטוח דירקטורים ואחרים) הופקו על ידי צדדים קשורים במחירי שוק.
4. פעילות ההשקעה מנוהלת על ידי צדדים קשורים בתמורה שהינה בתנאי שוק.
5. ביום 3 ביוני 2013 נכנס לתוקף הסכם למתן שירותים בין החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח). במסגרת ההסכם הראל ביטוח התחייבה לספק שירותי אדמיניסטרציה ושירותי ייעוץ לחברה כפי שיוסכם בין הצדדים מעת לעת. שירותים אלו יכללו, בין היתר, את התחומים הבאים: ניהול סיכונים, רגולציה, מזכירות חברה, נושאים אקטואריים וחשבונאיים, יעוץ משפטי וכו'. עבור שירותים אלו תשלם החברה להראל ביטוח תשלום חודשי ע"ס 80 אלפי ש"ח. ההסכם הינו לתקופה של 5 שנים אולם כל צד רשאי להביא לסיומו בהודעה מוקדמת בכתב של 90 ימים מראש.
6. ביום 15 לדצמבר 2015 נחתם הסכם שכירות בין החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל"). במסגרת ההסכם שכרה החברה משרדים בקומה ה-14 בבניין בית הקריסטל בשטח של 1,134 מ"ר ברוטו. תחילת תקופת השכירות הינה 10 לספטמבר 2015 ולמשך 10 שנים עם אופציה להארכה לתקופת שכירות נוספת עד ליום 9 לספטמבר 2035. בגין תקופת השכירות תשלם החברה להראל סך חודשי של 93 ש"ח למ"ר בתוספת מע"מ וזאת החל מ - 90 ימים לאחר מסירת החזקה במושכר. בנוסף תשלום החברה להראל תשלום חודשי עבור חניה 1,200 ש"ח בגין חניות קבועות ו 800 ש"ח בגין חניות צפות, דמי ניהול, ניקיון וחשמל. לצורך הבטחת תשלום דמי השכירות ובהתאם לתנאי ההסכם העבירה החברה להראל שטר חוב בסך של 900,000 ש"ח.
7. ביום 15 לדצמבר 2015 נחתם הסכם למשך 10 שנים בין החברה להראל המשמר מחשבים (להלן: "הראל המשמר"). במסגרת ההסכם הראל המשמר התחייבה ליתן לחברה שירותי מחשוב הדרושים לפעילותה. תמורת שירותים אלה תשלם החברה להראל המשמר סך שנתי כדלקמן: 210,000 ש"ח בגין שירותי תשתיות, 71,447 ש"ח בגין מרכז שירות וטכנאים, 63,839 ש"ח בגין שירותי אבטחת מידע ורגולציה ו 15,400 \$ בגין רכש ותחזוקה שנתית של מערכת החומרה הסטנדרטית לכל הסכומים המצויינים יתווסף מע"מ כחוק. תשלום הסכומים המצויינים לעיל יעשה בארבעה תשלומים רבעוניים שווים. בנוסף, במסגרת הסכם זה התחייבה החברה לשלם סכום חד פעמי בסך של 427,000 ש"ח בתוספת מע"מ בגין איחוד הטמעת מערך המחשוב והמידע בתוך מערך המחשוב הקיים.
8. ביום 30 באוגוסט, 2012 זכתה ידידים הסדרים פנסיוניים בע"מ, חברה בת מקבוצת הראל השקעות בהליך תחרותי לניהול ההסדרים הפנסיוניים של עובדי החברה, הליך שנוהל באמצעות יועץ חיצוני.
9. שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה :
תקנון החברה מאשר שיפוי וביטוח של דירקטורים ונושאי משרה על-פי דין. בהתאם לכך, החברה מבוטחת בפוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים.

לשנה שהסתיימה ביום

31 בדצמבר

2013	2014	2015
אלפי ש"ח		
125	102	98

הוצאות ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

באור 24: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. תגמולים והטבות למנכ"ל וליור"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום

31 בדצמבר

2013		2014		2015	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
6,002	2	3,109	2	3,061	2
140	2	503	2	179	2

(* לעניין סיום כהונת המנכ"ל ראה ביאור 25 להלן.)

(**) בשנת 2013 כולל מענק מיוחד וחד פעמי בסך של 2.7 מיליון ש"ח למנכ"ל החברה וסך של 0.25 מיליון ש"ח ליור"ר הדירקטוריון.

המענק כאמור שולם ב 1 ביולי 2013 למעט סך של 0.7 מיליון ש"ח, המהווה חלק מסכום המענק למנכ"ל החברה ששולם בשכר יוני 2014. המענק הכולל למנכ"ל בסך של 2.7 מיליון ש"ח, מותנה בהמשך עבודתו עד חודש מאי 2016. במקרה של עזיבה מוקדמת כאמור לפני התאריך הנ"ל המנכ"ל יידרש להחזיר חלק יחסי של המענק עד למקסימום של 50% ממנו, אלא אם כן המנכ"ל עזב לאחר שחל שינוי בזהות בעלי המניות העיקריים של החברה, שאז לא תהיה השבה.

(***) בשנת 2014 נכללת הוצאה חד פעמית בסך של כ 0.4 מיליון ש"ח הנובעת מהשלמת מרכיב הפיצויים בתום תקופת ההעסקה לשיעור של 125%.

ד. תגמולים והטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים

לשנה שהסתיימה ביום

31 בדצמבר

2013		2014		2015	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
229	4	238	5 *	275	6

שכר דירקטורים

באור 25: - אירועים לאחר תאריך המאזן

מר דוד מילגרם, המכהן כמנכ"ל החברה מזה כ-13 שנים הודיע על סיום כהונתו כמנכ"ל בתוקף מיום 31 במרץ 2016.

הגב' חגית ציטיאט לוין, המכהנת בתשע השנים האחרונות כמנכ"לית החברה המנהלת של קופות הגמל וההשתלמות בקבוצת הראל תתמנה לתפקיד מנכ"לית החברה החל מיום 1 באפריל 2016.

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרותא. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2014		ליום 31 בדצמבר, 2015	
עלות מופחתת	הערך בספרים	עלות מופחתת	הערך בספרים
אלפי ש"ח			
160,803	163,735	134,615	135,665
19,100	19,776	14,144	14,526
<u>179,903</u>	<u>183,511</u>	<u>148,759</u>	<u>150,191</u>

אגרות חוב ממשלתיותמוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
שיועדו בעת ההכרה לראשונהנכסי חוב אחריםשאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ב. מניות

ליום 31 בדצמבר, 2014		ליום 31 בדצמבר, 2015	
עלות	הערך בספרים	עלות	הערך בספרים
אלפי ש"ח			
4,917	5,209	4,046	3,689
367	394	367	424
<u>5,284</u>	<u>5,603</u>	<u>4,413</u>	<u>4,113</u>

סחירותמוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
שיועדו בעת ההכרה לראשונהשאינן סחירות

זמינות למכירה

סך הכל מניות

ג. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר, 2014		ליום 31 בדצמבר, 2015	
עלות	הערך בספרים	עלות	הערך בספרים
אלפי ש"ח			
65,787	68,051	67,978	68,808
156	156	116	116
<u>65,943</u>	<u>68,207</u>	<u>68,094</u>	<u>68,924</u>
	<u>29</u>		<u>21</u>

סחירותמוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
שיועדו בעת ההכרה לראשונהשאינן סחירות

זמינות למכירה

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פרק 4

פרטים נוספים על החברה

פרטים נוספים על החברה

שם החברה	:	בססח - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ
מספר חברה ברשם	:	52-004402-5
כתובת	:	רחוב החילוון 12, רמת גן 5252276
טלפון	:	03-7972444
פקס	:	03-7962455
תאריך המאזן	:	31 בדצמבר 2015
תאריך הדוח	:	22 במרץ 2016

תקנה 11: רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות

אין.

תקנה 12: שינויים בהשקעות בחברות בנות ובחברות קשורות

אין.

תקנה 13: הכנסות של חברות בנות וחברות קשורות והכנסות התאגיד מהן

אין.

תקנה 14: רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך המאזן, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד

מתן הלוואות אינו מעיסוקיו העיקריים של התאגיד.

תקנה 20: מסחר בבורסה - ני"ע שנרשמו למסחר - מועדי וסיבות הפסקת מסחר

בשנת הדיווח לא נרשמו למסחר ניירות ערך שהנפיקה החברה ולא לא חלה הפסקת מסחר בבורסה.

תקנה 21: תגמולים לבעלי עניין לנושאי משרה בכירה

להלן פירוט התגמולים שניתנו בשנת הדיווח לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה, שעיקר תפקידם הינו כהונה כנושאי משרה בחברה (באלפי ש"ח):

שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד	סה"כ עלות העסקה (1)	עדכון רכיב הפיצויים (2)	סה"כ
דוד בלומברג	יו"ר הדירקטוריון	חלקית	0%	842	12	854
דוד מילגרם	מנכ"ל	מלאה	0%	2,363	23	2,386
אורי רובינוביץ	סמנכ"ל ביטוח	מלאה	0%	897	11	908
עופר רש	סמנכ"ל מערכות מידע ותפעול	מלאה	0%	713	9	722
עדי נוב	סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי	מלאה	0%	512	82	594

הערות:

- עלות השכר כוללת את השכר הבסיסי ואת המענק השנתי תלוי הביצועים בהתאם למדיניות תגמול נושאי משרה.
- תנאי העסקתם של חמשת מקבלי השכר הגבוה בחברה המתוארים לעיל נקבעו בהסכמי העסקה אישיים שנחתמו עימם. הסכמי העסקה האמורים מגדירים את משכורת הבסיס, וכן כוללים תנאים סוציאליים ופנסיוניים כמקובל לנושאי משרה בכירים, לרבות הפרשות לביטוח פנסיוני למרכיב הפיצויים והתגמולים, ועוד. כמו כן, כל נושאי המשרה האמורים (למעט יו"ר החברה) זכאים לרכב אשר החברה מעמידה לרשותם.

ההסכמים כוללים הוראות בדבר תקופת הודעה מוקדמת בסיום העסקה, כמקובל לעובדים במעמדם.

3. התאמות להגדלת מרכיב הפיצויים בתום תקופת ההעסקה לשיעור של 125% לנושאי המשרה הבכירים שבותק מעל 8 שנים וזאת כמקובל בקבוצת הראל בהתייחס לנושאי משרה בכירים מקבילים בחברות בנות בקבוצה. ההגדלה כאמור מותנית בהשלמת 3 שנות עבודה החל מיום האישור כתנאי לזכאות. בהתייחס למנכ"ל - מאחר שנקבע עבורו בלבד הסדר העסקה של 3 שנים (במאי 2013) – קביעת הפיצויים המוגדלים תותנה בעמידה בתקופה שנקבעה בהסדר ממאי 2013 ובתוספת התחייבות לאי עבודה בתחום באופן שיהווה תחרות לחברה לתקופה שתשלים שלוש שנים החל ממרץ 2015.

מדיניות תגמול לנושאי משרה בחברה:

ביום 22 במרץ 2016 אישר הדירקטוריון מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה ולבעלי תפקיד מרכזי בחברה.

מדיניות התגמול מבוססת על חוזר המפקח על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ("המפקח"), מיום 10 באפריל 2014 שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים ("החוזר") וכן על חוזר המפקח "מדיניות גמול בגופים מוסדיים- תיקון" אשר פורסם ביום 7 באוקטובר 2015.

קביעת מדיניות התגמול נערכה בהתחשב, בין היתר, במטרות החברה, האסטרטגיה ומדיניות ניהול הסיכונים, וכן בתנאי העסקה והמענקים שהיו נהוגים בחברה לנושאי המשרה בשנים קודמות, רמות שכר ותגמול המקובלות בתאגידי ביטוח ופיננסים בישראל, וכן על בסיס שיקולים ארגוניים ופערי השכר הרצויים. הסדרי תגמול הם בין הכלים העומדים לרשותה של החברה לשם השגת מטרותיה, שימור הון אנושי וגיוס כוח אדם איכותי. מטרה מרכזית של מדיניות התגמול להלן הינה מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם היעדים ארוכי הטווח של החברה ועם מדיניות ניהול הסיכונים של החברה. לאור זאת כוללת מדיניות התגמול להלן מספר הוראות שנועדו להשיג מטרה זו, ובכללן: (א) מגבלה על המענק המשתנה המקסימאלי, הן באופן אבסולוטי והן ביחס לתגמול הקבוע, וזאת על מנת למנוע נטילת סיכונים שחורגים מתיאבון הסיכון של החברה; (ב) מדידה רב שנתית, כאשר לשנה השוטפת משקל של 50% בלבד; (ג) אחד מתנאי הסף לתשלום מענקים שנתיים הינו עמידה של החברה בדרישות ההון הרגולטורי החלות עליה; אם בהתאם לדוח של מנהל הסיכונים שיימסר לוועדת התגמול בטרם אישור תשלום מענקים, החברה חרגה ממדיניות ניהול הסיכונים שקבע הדירקטוריון, תשקול הוועדה לבצע הפחתה של סכומי המענקים.

החברה מפרסמת באתר האינטרנט שלה מידע בנושא, בכתובת הבאה:

<http://www.icic.co.il/divuhey.asp>

העדכונים העיקריים למדיניות התגמול הינם: (א) הוספת התייחסות לתגמול לדירקטור וליו"ר הדירקטוריון, שאינו מאפשר תגמול משתנה, כולל לתקופות המעבר הקבועות בחוזר; (ב) הוספת התייחסות ליחס ההכפלה הראוי לשכר יו"ר הדירקטוריון, ביחס לשכר דח"צ; (ג) הוספת התייחסות לשכר דירקטור, שיהיה בהתאם לתקנות הגמול לדירקטורים, בהתאם לקבוע בהוראות החוזר המתוקן; (ד) הוספת סעיפים המאפשרים לחברה לתבוע השבה של סכומים מתוך התגמול המשתנה ששולם לבעל תפקיד מרכזי, במקרים חריגים הכלולים בחוזר המתוקן; (ה) הוספת התייחסות עדכנית לתזכיר חוק הגבלת שכר נושאי משרה בכירים בגופים פיננסיים; (ו) הוספת התייחסות לחוזר המתוקן בסעיפים המחייבים גוף מוסדי לשאת בהוצאותיו עבור העסקת נושאי משרה ודירקטורים בו;

גמול לדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון):

בשנת 2015 גמול לדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון) הינו בסך 275 אלפי ש"ח.

תקנה 21א - השליטה בתאגיד

נכון למועד הדוח, בעלי השליטה בחברה הינם: הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ו-Euler Hermes, כל אחד מבעלי המניות כאמור מחזיק 50% מהון המניות המונפק של החברה.

תקנה 22: עסקאות עם בעל שליטהאלפי ש"ח

171	Euler Hermes	הכנסות בגין שירותי מידע מחברה קשורה ל-
21,511 *	Euler Hermes Re	פרמיות ביטוח משנה לחברת
163		הוצאות ביטוח בהראל חברה לביטוח
2,264	Euler Hermes France	הוצאות רכישת מידע מחברות קשורות ל-
137		דמי ניהול לחברה קשורה לבעלי המניות בגין ניהול תיק השקעות
960		דמי ניהול להראל חברה לביטוח בע"מ בגין קבלת שירותים
289		דמי שכירות ואחזקה להראל חברה לביטוח בע"מ
158		שרותי מחשוב מהראל המשמר מחשבים בע"מ
500		עלות חד פעמית לאיחוד והטמעת מערך המחשוב והמידע בתוך מערך המחשוב הקיים על ידי הראל המשמר מחשבים בע"מ

(*) התנאים המסחריים של הסכמי המשנה נקבעים עם מבטח המשנה המוביל שאיננו צד קשור.

ביום 30 באוגוסט, 2012 זכתה ידידים הסדרים פנסיוניים בע"מ, חברה בת מקבוצת הראל השקעות בהליך תחרותי לניהול ההסדרים הפנסיוניים של עובדי החברה, הליך שנוהל באמצעות יועץ חיצוני.

ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה

מכח החלטות האסיפה הכללית המשיכה החברה בתקופת הדוח לרכוש מאת הראל ביטוח, שהינה צד קשור, פוליסת ביטוח אחריות מקצועית לדירקטורים ונושאי משרה. סכום הביטוח הינו 7.5 מיליוני דולר למקרה ו- 15 מיליוני דולר לתקופת ביטוח.

שיפוי

מכח החלטות האסיפה הכללית של החברה דירקטורים ונושאי משרה בחברה קיבלו מאת החברה כתבי שיפוי. בתקופת הדוח לא חל שינוי בכתבי השיפוי.

תקנה 24: מניות המוחזקות על-ידי בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד

א. מניות וניירות המוחזקות ע"י בעלי עניין בתאגיד

שם העניין	בעל	מס' תעודת זהות/מס' חברה ברשם	שם הנייר	מס' הנייר בבורסה	נכון לתאריך	ערך נקוב מוחזק	שיעור החזקה בהון, בהצבעה ובסמכות למנות דירקטורים	בדילול מלא
							בתאריך הדו"ח	
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסים בע"מ		520033986	מניה	לא רלבנטי	22.3.2016	7,780,791	50%	50%
Euler Hermes		04032486596	מניה	לא רלבנטי	22.3.2016	7,780,791	50%	50%

אין כל התחייבות של התאגיד לרכוש או למכור מניות לבעל העניין.

ב. מניות וניירות ערך המיירים המוחזקים ע"י בעלי עניין בחברה בת - אין.

תקנה 24א': הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המיירים

א. הון רשום ומונפק

הון מניות רשום	הון מניות מונפק	הון מניות מונפק בניכוי המניות הרדומות	
<u>מספר המניות</u>			
20,000,000 ע.ג.	15,561,582 ע.ג.	15,561,582 ע.ג.	מקנות זכויות הצבעה
-	-	-	שאינן מקנות זכויות הצבעה
-	-	-	אינן מקנות זכויות כלשהן

ב. ניירות ערך המיירים

אין לחברה ניירות ערך המיירים.

תקנה 25א': מען רשום

כתובת: רחוב החילזון 12, רמת גן 5252276

טלפון: 03-7972444, פקס: 03-7962455

דוא"ל: ICIC@icic.co.il

תקנה 26: הדירקטורים של התאגיד

לעניין תקנה זו:

"כשירות מקצועית" ו"מומחיות חשבונאית ופיננסית", כמשמעותם בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005.

<p>מס. ת.ז. 6184626 1944 עו"זיה 18, ירושלים יו"ר ועדת SOLVENCY2 בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ישראלית. לא לא. 21/9/2006 מוסמך במנהל עסקים עם התמחות במימון, האוניברסיטה העברית בירושלים יו"ר דירקטוריון בנק ירושלים; יו"ר דירקטוריון EMI החברה לביטוח משכנתאות. עד ליום 1/10/2015 שימש כדירקטור ביובנק בע"מ. כיום משמש כדירקטור באפריקה ישראל נכסים בע"מ, בבר-מוטב בע"מ, בספרייה הלאומית, בח. מר תעשיות בע"מ ובתשתיות ישראל ניהול 1 בע"מ. לא</p>	<p>שמו: דוד בלומברג (יו"ר הדירקטוריון) שנת לידה: מען: חברות בועדת דירקטוריון: מומחיות חשבונאית / כשירות מקצועית נתינות: דירקטור חיצוני: האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין: מכהן כדירקטור מיום: השכלה: התעסקות בחמש שנים אחרונות: תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור: האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:</p>
--	--

החברה רואה את מר בלומברג כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) 1 לחוק החברות.

<p>מס. ת.ז. 051574705 1952 רח' אמנון ותמר 18 הרצליה לא. בעל כשירות מקצועית. ישראלית. לא. כך. מנהל חטיבת ביטוח כללי-עסקי בהראל חברה לביטוח בע"מ. 10/02/2008 כפר גנים ישיבה תיכונית. מנהל חטיבת ביטוח כללי עסקי בהראל חברה לביטוח בע"מ.</p>	<p>שמו: שלמה פוקס שנת לידה: מען: חברות בועדת דירקטוריון: מומחיות חשבונאית / כשירות מקצועית: נתינות: דירקטור חיצוני: האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין: מכהן כדירקטור מיום: השכלה: התעסקות בחמש שנים אחרונות: תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור: האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:</p>
---	--

<p>מס. ת.ז. 022929756 1968 דובנוב 24, תל אביב יו"ר ועדת מאזן, ועדת Solvency 2, ועדת ביקורת. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. ישראלית לא. כן. דירקטור ויו"ר ועדת מאזן בחברה, מנכ"ל ודירקטור בהראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ, משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת כספים ומשאבים בהראל ביטוח, סמנכ"ל כספים בהראל השקעות, דירקטור באי אמ איי עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ, חבר ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ודירקטור בחברות בקבוצת הראל. החל מיום 1.1.2016 מנכ"ל הראל השקעות.</p>	<p>שמו: רון אגסי שנת לידה: מען: חברות בועדת דירקטוריון: מומחיות חשבונאית / כשירות מקצועית נתינות: דירקטור חיצוני: האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין:</p>
--	--

תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש אין. כדירקטור :
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא.

החברה רואה את מר עמית כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) 1 לחוק החברות.

שמו: **Michele Pignotti**

שנת לידה: 1964
מען: Via della Giustiniana 401-00188, Rome, Italy

חברות בוועדת דירקטוריון : לא.
מומחיות חשבונאית / כשירות מקצועית :
נתינות : איטלקית
דירקטור חיצוני : לא.
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין : כן.
מכהן כדירקטור מיום : 30.7.2013
השכלה : תואר ראשון מאוני' נאפולי באיטליה.
התעסקות בחמש שנים אחרונות : MMEA – מנהל אזורי Euler Hermes ינואר 2010 עד היום
Region (Mediterranean, Middle East and Africa countries)

תאגידים בהם משמש כדירקטור (מלבד לא. חברות הקבוצה) :
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא.

שמו: **Dr. Gerd- Uwe Baden**

שנת לידה: 1955
מען: Blankeneser Hauptstraße 105, 22587 Hamburg, Germany
ועדת מאזן, ועדת 2 Solvency.

חברות בוועדות דירקטוריון :
מומחיות חשבונאית/כשירות מקצועית :
נתינות : גרמנית
דירקטור חיצוני : לא.
האם עובד של התאגיד, חברת בת, חברה קשורה או של בעל עניין : כן. (עד ליום 31.3.2016)
מכהן כדירקטור מיום : 31.7.2014
השכלה : דוקטורט במשפטים, אוניברסיטת המבורג.
תואר שני במשפטים, אוניברסיטת המבורג
תואר ראשון במנהל עסקים, אוניברסיטת המבורג

התעסקות בחמש שנים האחרונות : החל משנת 2004 - חבר בהנהלת Euler Hermes Paris, France
2009 – 2003 - מנכ"ל וחבר בהנהלת Euler Hermes Germany Hamburg, Germany.

תאגידים בהם משמש כדירקטור (מלבד לא. חברות הקבוצה) :
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא.

החברה רואה את מר Dr. Gerd- Uwe Baden כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) 1 לחוק החברות.

שמו: **Nicolas Delzant**
 שנת לידה:
 חברות בוועדת דירקטוריון:
 החל בכהונתו:
 סיום כהונתו:

1952
 לא
 30.5.2007
 31.1.2016

שמה: **יעל אונגר**
 שנת לידה:
 חברות בוועדת דירקטוריון:
 החל בכהונתו:
 סיום כהונתו:

1946
 ועדת ביקורת, ועדת השקעות, ועדת מאזן, ועדת סולבנסי.
 18.8.2009
 31.12.2015

שמו: **עמוס ירון**
 שנת לידה:
 חברות בוועדת דירקטוריון:
 החל בכהונתו:
 סיום כהונתו:

1940
 יו"ר ועדת ביקורת.
 24.1.2006
 24.1.2015

תקנה 26א: נושאי משרה בכירה של התאגיד

שמו: **דוד מילגרום**
 תאריך מינוי:
 שנת לידה:
 נתינות:
 התפקיד שהוא ממלא בתאגיד:
 התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד
 או בבעל עניין בו:

מס. ת.ז. 55353510
 1.5.2003
 1958
 ישראלית.
 מנכ"ל ויו"ר ועדת השקעות.
 אין.

האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר
 בתאגיד?
 השכלה:
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:
 ביום 25.1.2016 הודיע מר דוד מילגרום על
 סיום כהונתו כמנכ"ל החברה ביום 31.3.2016.
 הגבי חגית לוי תחליף אותו בתפקידו כמנכ"ל
 החברה וזאת החל מיום 1.4.2016

לא.
 אקדמאית.
 תפקידו הנוכחי ויו"ר דירקטוריון דקלה חברה לביטוח בע"מ.

שמו: **אורי רובינוביץ**
 תאריך מינוי:
 שנת לידה:
 נתינות:
 התפקיד שהוא ממלא בתאגיד:
 התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד
 או בבעל עניין בו:

מס. ת.ז. 057875775
 15.6.2004
 1963
 ישראלית.
 סמנכ"ל ביטוח.
 אין.

האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר
 בתאגיד?
 השכלה:
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:

לא.
 אקדמאית.
 תפקידו הנוכחי.

שמה: **עדי נוב**
 תאריך מינוי:

מס. ת.ז. 13233341
 15.7.2015

שנת לידה:
 נתינות:
 התפקיד שהוא ממלא בתאגיד:
 התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד
 או בבעל עניין בו:
 האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר
 בתאגיד?
 השכלה:
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:

1972
 ישראלית.
 סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי.
 אין.
 לא.
 אקדמאית.
 סגנית מנהל אגף חיתום ותפקידה הנוכחי.

מס. ת.ז. 58319336	שמו : עפר רש
9.5.2005	תאריך מינוי :
1963	שנת לידה :
ישראלית.	נתינות :
סמנכ"ל מערכות מידע ותפעול	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :
אין.	התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו :
לא.	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד?
אקדמאית.	השכלה :
תפקידו הנוכחי.	התעסקות בחמש שנים אחרונות :
מס. ת.ז. 059150227	שמה : בתיה קוצובאי
9.5.2002	תאריך מינוי :
1964	שנת לידה :
ישראלית.	נתינות :
מבקרת פנימית.	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :
אין.	התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו :
לא.	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד?
אקדמאית.	השכלה :
עד 31.12.10 רואת-חשבון שותפה במשרד רואי חשבון. החל מ 1.1.11 רואת חשבון עצמאית.	התעסקות בחמש שנים אחרונות :
מס. ת.ז. 022646780	שמה : מירב ברזילי
27.6.2004	תאריך מינוי :
1966	שנת לידה :
ישראלית.	נתינות :
חשבת.	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :
אין.	התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של התאגיד או בבעל עניין בו :
לא.	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד?
אקדמאית.	השכלה :
תפקידה הנוכחי.	התעסקות בחמש שנים אחרונות :
1970	שמה : איילת פורת
סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי	שנת לידה :
10.10.2006	תפקיד שמלאה בתאגיד :
15.7.2015	תאריך מינוי :
	תאריך סיום כהונה :

תקנה 27: רואה החשבון של החברה

קוסט פורר גבאי את קסירר ושות', רח' עמינדב 3, תל אביב.

תקנה 28: שינויים בתזכיר או בתקנון ההתאגדות

בתקופת הדוח לא בוצעו שינויים בתקנון החברה.

תקנה 29: המלצות והחלטות דירקטוריון ואסיפה כללית מיוחדת

באסיפה כללית של בעלי המניות של החברה, מיום 25 בינואר 2015, הוחלט למנות את מר מאיר יעקובסון לדירקטור חיצוני בחברה.

באסיפה כללית של בעלי המניות של החברה, מיום 19 באוגוסט 2015, הוחלט להאריך את כהונתה של הגבי יעל אונגר כדירקטורית חיצונית בחברה.

באסיפה כללית של בעלי המניות של החברה, מיום 7 באוקטובר 2015, הוחלט לעדכן את תנאי כהונתו של יו"ר דירקטוריון החברה, מר דוד בלומברג, באופן שבו הוגדל מרכיב הפיצויים בתום תקופת העסקתו בחברה לשיעור של 125%, בכפוף להשלמת שלוש שנים ממועד האישור וכן הוסף לתנאי העסקתו מרכיב של קרן השתלמות.

באסיפה כללית של בעלי המניות של החברה, מיום 22 בדצמבר 2015, הוחלט למנות את מר ליאור עמית לדירקטור חיצוני בחברה.

דוד מילגרום, מנכ"ל

דוד בלומברג, יו"ר הדירקטוריון

22 במרס, 2016